

అమృతాంజనము

31/5/4

వృత్తి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1927-వ సం॥ మార్చి నెల 22-వ తేది మంగళవారము

No. 296

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామనంపత్తర ఫాల్గునమాస బహుళ చతుతి.

సంచిక ౨౯౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

ప్రగోష్ఠావారిచే వేలకు వేలు
యీగ్యతావత్తములు పొందియున్నది

తలనొప్పులమాన్యును, వాయు పోట్ల బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును, వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును నురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొలగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు నొప్పులకు సంతోషింపజేసింది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు
లేక

249, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

చేదారంలేదు, కూలితక్కువ అను డాబు ప్రకటనలను చూచి

మోసపోకుడు!

మా కాతాదారులు యితరులు మోసపోకుండుటకై ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసమునకే రావలెను. మావద్ద నూతన మోస్తరుల బంగారు, వెండినగలు, పువ్వు రాగములు కంపులుచేర్చి తయారుచేయబడిన నగలు మొదలగునవి సిద్ధముగానున్నవి. హాజరులో లేనివి సకాలమున తయారుచేసి యివ్వబడును. సవరంబంగారమునకు సీమ వెండికి పూచీనిచ్చెదము. ఇదివరకొమావద్దచేరము చేసినవాటిని నడిగిన తెలియును.

ముఖ్య గమనింపు:- బయటిపూరియందుండు వర్తకులకు వెండిగిన్నెలు, తట్టెలు, కాలగొలుసులు, ఇతరసామానులు ప్రత్యేక ధర ప్రకారము సలభర చేయబడును. పూర్తి వివరమునకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

"తంలివిలాసము:- ఉమ్మడియాక్"

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

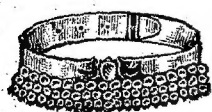
జాతీయవారము - మహాత్ముని ఆదేశము

ఏప్రిలునెల 6 వ తేదీ మొదలు 13 వ తేదీ వరకు

భారతజాతి యీవారము నెన్నటికిని మరువగూడదు. ఖద్దరును కొనుట - అమ్ముట - నూలువడు కుట-వశీకన నూలు సంతను భారతతంత్రకారకసంఘమునకు విరాళముగా పంపుట-ఖద్దరుపనియందే నిమగ్నులై యీ-వీనిని ప్రజలీవారమున ముఖ్యముగా జరుపవలెను.

విరకము నగలు కావలసినను మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి

మావద్ద వెండి, బంగారు, కంపులు, పువ్వురాగములు, సీమ కముములు మొదలగునవిచే తయారు చేయబడిన గాజాలు, గొలుసులు, నాగరములు, నాగవల్లులు, తోడులు, బిడబిల్లులు, మల్లెముగ్గులు వెండిచేయిములు, పట్టెలుగొట్టినవి సాదారణము, బహుముతిగిన్నెలు, బంగారుపతకములు మొదలగునవి సిద్ధముగా నున్నవి. ఇవి గాక వెండితో తయారుచేయబడిన వజ్రగహములు, పలుములు మొదలగునవి మాడ గలవు. వివరము లకు, ధరలపట్టికి వ్రాసిన తెలుపబడును. మావద్ద చూయ గారంటిగల బెంగళూరు పట్టుచీరలు అనేక రకములు పలురంగులలో సరసమైన ధరకు దొరకును. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

శ్రీ సత్యనారాయణ జ్యోవలరి హాల్,

నగలను తయారుచేయువారు, సీమకములములవర్తకులు, అవెన్యూరోడ్డు, బెంగళూరుసిటీ.

ప్రశ్న

2598

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు రు. 1-0-0. వై ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. ప్రశ్నవ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. వానుమా జ్యోతిషాలయము, తిరుళ్ళి.

ఆయుర్వేదావధ రత్నా కరము రు. 3-0-0

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 (2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజనాగ.

కావలెను

25 గురు వెండిపనివాండ్లును 2 గురు వెండిసగిపనివాండ్లు తిత్తూమే కావలెను. పనిచూచి మంచితీత మేర్పాటుచేయబడును. నియమితకాలమునందుమాత్రమే పనిచేయవలసియుండును. నేరులో వచ్చిమాట్లాడుట మంచిది.

మే. సత్యనారాయణాచారి, ప్రొప్రైటరు, శ్రీ లక్ష్మీనర్మలను, నెం 8, కాళి శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ప్రతాప కస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటును సువాసనగలది

1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన ఆవరణముగా నుండుట యేగాక అజీర్ణము, వాయువ, జలుబు, జ్వరము, వస్త్ర, ఉబ్బసము, కఫము, చిన్నబిడ్డ గొఱము, కలరా, క్షేగు మొదలగు అనేకమును వ్యాధులను హరింపుటయేగాక బలమును, జీర్ణశక్తిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము. ప్రతి గృహ మందుండదగినది.

250 మాత్రల సీసా 0 4 0

12 సీసాలు 2 8 0

వి. పి. చార్జి ఎన్నటికైనా 0 6 0

పి. థి. ప, అందు కో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిదేపి - నెల్లూరు జిల్లా.

బి. ఎ. కె. రైల్వేనమ్మ - ఖరగపురము

ఇరవై ఆరురోజులు అఖండముగా దౌర్జన్యపాతముగా నడిపించబడిన రైల్వేనమ్మ, అధికారుల ఇష్టముపై గవర్నమెంటువారు దగిన కట్టుదిట్టములు చేసెదరను ఆశపై గౌరవ కరముగా 8-3-27 న ఆపివేయబడినది. కార్యక్రమముల ప్రజామోదము నడపినది. రైల్వే అధికారులను తిలకింప జేసినది. వారి దృక్పథము మారవచ్చునను ఆశ తప్ప నురేవిధమున చాడములను పూర్వవృత్తి గోచరించుటలేదు.

కోరవ పన్నెండు రోజుల క్రితము రైల్వే ప్రాధికారమున ఇంజనీర్ కమిటీయే. సమైక్యమైన యిరవై ఆరురోజుల తీరములు తేవు. ప్రైవేటు అనేకమంది సమైక్యదారులను పనులలోనికి రానియ్యకయు, వేరుపరులను నియోగించియు, నితర ప్రదేశములకు బదిలీ చేసియు, చిట్టికమాటికి చిరు నాహునునియు, రైల్వేను నలవికాని వేసలకు లోనగునటులు చేసియు క్రింది యుద్ధోగములు అనేక క్రొత్త యిబ్బందులను పెట్టుచున్నారు. సమైక్యదారుల మాత్రము ఇంకను కాంతము విడుచుటలేదు. ఇరవై ఆరురోజులు ఆశాభారితదృష్టితో నెదురుకొనిచున్నవారికి ఆశాభంగము కలుగుటకుండు, కడుపునింపి తినుటలేన వేదనములు కొట్టివేయబడుచున్నాక, దినదిన గండములతో జీవనంతో, బాధలతో, ఆందోళనముతో నెక్కిరింపులతో నిడువల సుచుచున్నను, నిరంతరము కాంతము పడకుండ యూనియను ఆజ్ఞానువర్తలయి యున్న సమైక్యదారుల గౌరవమున రైల్వేలయిన కాపాడించవలసినదే. హిందూమతాన్ని దీక్షాపూర్వకమున అంతరించినది. సుమాస్తా పనివాడు అను ధైర్య నుండించినది. సమైక్యదారు కానివాడు అను ధైర్యము మాత్రమున్నది. స్త్రీయను చేయనివారి నెక్కిరింపులు లాడవలె. వారిసంఖ్య చాల తక్కువైనను అధికారుల బాటు వారిపక్షమున నున్నది.

ఏజంటుగారి పరతులలో మొదటిది "సమైక్యదారుల ఉద్యోగములను అభివృద్ధిని యీనమ్మి అడ్డుపడబారు" అనునది. దీనికి క్రింది ఉద్యోగములు అపార్థములు కల్పించి అకారముగా పూర్వపు తీరులపైనే వేరుపరులను నాయకులని వారికి తోచినవారిని బదిలీ చేయుచున్నారు. ఆంధ్ర గవ. సంఘము కార్యకర్త, జేవరాజు నీతారామస్వామి వంతులు గారిని ఎలక్ట్రికల్ డివిజన్ ఆఫీసునుండి ఒక గోరుమేను ఆఫీసుకు 9-3-27 ననే బదిలీ చేసెదరు. రైల్వేను ఆపలేదులను పనులన్నియు ఆగ్రా సంత్రాచి, హులిసూరు, కిడ్లపూరు, ఖరగపూరు మొదలైన ప్రదేశములలో సుమాస్తా ఉద్యోగములపై బదిలీచేసెదరు. వీరి ఉద్యోగములన్ని ఆంగ్లో-ఇండియను ప్రైవేట్ డివిజన్ గదులలో వారి సౌకర్యములకొరకు సుమారు వేయిరూపాయల సామానులు క్రొత్తగా కొనివారు క్రొత్తవారివలన సౌకర్యములు తేకపోయినా, వ్యయ మెక్కువైనప్పటికీ, కాలవచ్చును గలిగినా, స్త్రీయనుచేసినందుకు శిక్షగా కొంతనా బాధ కలిగించినామున కృపి కలిగించుకొనుటకు యెలక్ట్రికల్ సూపరింటెండెంటు వాల్టనవరంగారాచాల ప్రభువంశులనున్నారు. ఏజంటుగారి ఆర్డరు భావములేను. వీరర్థముచేసెడిది జేరుగానున్నది. "బ్రాహ్మణ" "విక్రమైకేయ" కాదు అని యీ సానాధికారు లభిప్రాయపడుచున్నారు.

తేజరు యూనియనువారినిగాని, ఆంగ్లముగాని ప్రేమచు కమిటీ సభ్యులందు చేరనియ్యకుండు, పోల్ల పనులను లేకుండు సమైక్యదారులందే జోహానులచేత దరఖాస్తులు పున్నవారిని జోలేకుండా అన్ని వాళ్లకు సభ్యులను చేర్చుకొన్నాడు. ప్రేమచు కమిటీ అంతేమునిసియు కొన్నిలు వంటిదేను. ఈస్టి నలన పదివేల ఆంగ్లలకారస్వయ్యను నంపబడుచే గాక ప్రతి నిధియే తేకపోయెను. ఈ ప్రేమచు కమిటీని గురించి ముందు ప్రకాశించు.

పరిశీలకు తీరని ఉన్నది. తెలుగువారికి తురకలకు పరిశీలకము పోయినను రహస్యాలవలన జరుగుచున్నటుల తెలియచున్నది. మార్గులు కలుగకలవుగాని యీలోపున రోండున నొండయే అనాలోచిత కార్యములను (అనగా స్త్రీయను) నుండి మరల చేసెదరో అని పెద్దలు భయము నొందుచున్నారు. ఖరగపురమున హాకీకారము పుట్టినది. కాని సమైక్యదారులకు యీ బండి తిరుగుబాటు యేవిధమైన సంబంధము లేదని పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారు ప్రభుత్వమువారి కంపెనీ రిపోర్టునందు స్పష్టముగవాసి రైల్వేసనివారలకృత జీతకు పొల్లులేరి. సనివార లంత మహాద్రోహమున కొడిగట్టిరి మన వారలకు దెలియునుగాని కిరికాంతభావము, అహింసాధర్మము కలుగగలిగెదరు, తృప్తికరించెడివారు ఎట్టి నిందల జేసెదరో అని మాత్రము భయపడితిమి. భగవత్కృపాక్షములన ఆనింద తొలగింపబడినది. మృతులైనవారి బంధువులకు అంగవికలులైన వారికి యూనియనువారు అనేకవిధముల తోడ్పడుచున్నారు. (ఒకవిలేఖరి)

శ్రీ భద్రాచలక్షేత్రము

శ్రీరామచంద్రుని రాజ్యపట్టాభిషేక మహోత్సవము యాత్రికులకు ప్రయాణాదిసౌకర్యములు

శ్రీ భద్రాచలక్షేత్రమున ప్రతిసంవత్సరము ప్రైతశుద్ధ నవమి మామూలుగా జరుగు శ్రీరామకల్యాణోత్సవమే గాక ప్రథమ సంవత్సరమున ప్రభవసంవత్సర ప్రైతశుద్ధ ద్వితీయల ప్రభృతి శుద్ధ సప్తమి వరకు ప్రతి యధువది వత్సరముల కొకసారి జరుపబడు శ్రీరామ సారాజ్య పట్టాభిషేక మహోత్సవము, మహోన్నతమగు మంచియేర్పాటులతో జరుపబడును. రామభక్త సమూహ బ్రహ్మశ్రీ పర్వ రామనాధరావుగారు కొన్నివేల ద్రవ్యమును వ్యయపరచి స్వయంగా నీ మహోత్సవమును నిర్వహించుగ నెరవేర్చ బడకంజులై యున్నారు. ఈ సత్పురుషుడు తన నివాసగ్రామమున కారేపల్లి (వైజాం వరం గో మండల యిల్లించలపాడు తాలూకాలోనిది) యందును తనతర ప్రదేశములందును, సుమారు ఏబదివేల రూపాయలకు తక్కువగాకండ స్వంతద్రవ్యమును వ్యయ మొనర్చి యిట్టి భగవత్సన్మయ లనేకము లొనర్చియున్నారు.

ఈ మాతన సంవత్సరమున యాత్రికుల ప్రయాణ భోజనాదుల కేర్పడిన సుతనసౌకర్యములు కొన్ని గలవు. ఇప్పటికి పూర్వము ప్రతిసంవత్సరము భద్రాచలము వచ్చెడి యాత్రికులు వైజాము రైలుమార్గముగ వచ్చుచో భద్రాచలమునకు 5) మైళ్ల మార్గముననున్న కారేపల్లి (కంగరేడి) ప్రేమచునందుగాని ఆరువది మైళ్లమార్గముననున్న యర్రపాలెం ప్రేమచునందుగాని, రైలుదిగి బండిపై ప్రయాణము సాగించెడివారు.

కొందరు గోదావరీవదిలో పడవలమీద ప్రయాణ మొనర్చి సుమారు పదిరోజులకు తక్కువగాకండ మార్గమునకు ప్రేమచి యధికప్రయాణమీద చేరుచుండిరి. ఇప్పు డట్టి యిబ్బందు లేవియు లేవు. భద్రాచలమునకు యరువది మైళ్ల మార్గములనున్న కొత్తగ డెం ప్రేమచువరకు వైజాము రైలుండి నవ్వును. అచ్చటినుండి భద్రాచలమునకు గల తక్కిన యరువది మైళ్లమార్గమునకు మోటారు సర్వీసు గలదు. 12 బసుకారులు ప్రతిదిన తిరుగుచుండును. రైలుదిన 2 గంటలలో మోటారు ప్రయాణమున దర్జాగా భద్రాచలము చేరవచ్చును. భద్రాచల యాత్రికులందరు భద్రాచలమునకు ఎదురుగా గోదావరి యీవలిగట్టుననున్న బూర్గంపాడు గ్రామమున మొదలు చేరవలయును. అన్ని మార్గములనుండి వచ్చెడి యాత్రికులందరికిని, భద్రాచలము చేరుటకు పూర్వ మీ బూర్గంపాడు నందే కూటమి. ఈ గ్రామమునకూడ పూర్వ మెలుబున్నను, యీ సంవత్సరము మాత్రము భద్రాచలమువచ్చెడి యాత్రికులకు నన్ని జాతులవారికిని అన్నదాన మును. ఈ సత్రము మంచి ఏర్పాటులతో నిర్వహింపబడును. రామభక్తగ్రంథ్యాలను బ్రహ్మశ్రీ మార్గదాసుగారును, శ్రీ మాటూరు సువర్ణవదానుగారును శ్రీ మహాకాళీ తీర్థరామదాసుగారును కలసి సుమారు అయిదువేల రూపాయలు అన్నదానమునకును ఇప్పుడు జరుపబడు శ్రీరామనాథామమమమమవ్యయ సొందరుల సీధక్ ఖాతములకు గల యాదాయము శ్రీరామచంద్రుని యనుగ్రహము ముత్రమే.

శ్రీ దీనావన సేవామండలి

విశ్వబ్రాహ్మణుల కొకవిభావన తమబిడ్డల విద్యాలాభము నిమిత్తము నేనొక యాత్రికుమును సాపించి భర్తాధ్యముగా ప్రాథమికవిద్యయు, కాలేజీ విద్యయు చెప్పించుచుంటిని. ఇప్పుడు పారిశ్రామికవిద్యలను చెప్పించబోవుచున్నాను. ముఖ్యముగా తల్లిగాని తండ్రిగాని లేని నిరుపేదలైన బాలురకున్న తల్లిదండ్రులుగల బీదబాలురమును భర్తాధ్యముగా అన్నముపైట్టి సంవత్సరదివండుగ 2-4-1927 రోజునంచే విద్యలు ప్రాథమికోపశాఖలను, ఆ తేదిలోగా అట్టి బాలురను పంపగోరుచున్నాను. ద్రవ్యము గల బాలురుకూడా జీర్ణవస్తాసంపాదకురు. వివరములను అభివ్యక్తిలో వ్యయముగా వచ్చి తెలుసుకొనవలయునని వేడుచున్నాను. తరుణము తప్పినచో ఆశాభంగము కలుగును. శ్రీ శనగపాటి పూర్ణయ్య, శ్రీమము, గోతాలపిల్లవద్ద, నంటూరు, 20-3-1927 శనగపాటి పూర్ణయ్య, జిల్లాకోర్టు-కాపియిస్తు సూపరింటెండెంటు.

గళవారము

దేశభాషాభివృద్ధి

ప్రాచీన గ్రంథపరిశోధనకును చిన్నులమున దేశభాషల యభివృద్ధికిని నలయు నేర్పాటులను జేయుటకు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రభుత్వమువారు కొన్నివేల రూప్యముల గ్రాంటు నిచ్చిరిని విని జనులు చాల సంతసించిరి. ఆయాభాషలయంద దర్శులైన పరిశోధకులను వీరియందటే పెనను "డైరెక్టరు" అని పిలువబడు నొక యున్నతాధికారిని నెంచి విశ్వవిద్యాలయ కార్యవిర్వాహక సంఘము (సిండికేటు) నకు పుటకు గొన్ని యుపసంఘము లేర్పరుపబడినవి. భాషాధకులలో 'రీడరు' అనియును "ఫెలో" అనియును రెండు తరగతులు కలవు. వీనిలో నెలకు 150 లు మాత్రమే వేతనము గల 'రీడరు' పదవి కర్తవ్యముగా నిలుచువాడు గ్రాడ్యుయేటు (పట్టభద్రు)లై యుండవలయునని నిర్ణయింపబడినది. నెలకు రు 400 ల వేతన మేర్పడుపబడిన "డైరెక్టరు" పదవి విషయమున నిట్టి నియమ మేదియునులేదు. ఈ విషయమును పత్రికలలో వారంభింపడే ప్రబలమగును గుజియైనది.

అనుర్య న్యాయమైనదేయని తమిళభాషాపరిపంఘము (కమిటీ) వారు "డైరెక్టరు" పదవి విషయమున జేసిన సూచనలవలన బోధపడుచున్నది. ఈ యున్నతోద్యోగమునకు చెన్నపురి క్షేత్రమున కళాకాలలో తమిళపండితులుగా నుండిన శ్రీ మహా అన్నయ్యనాయగంపిళ్ల గారు రాకయభ్యర్థులు. వీరు తమిళ భాషలో ఎమ్. ఏ. పరీక్షయంద దుత్తీర్ణులై చిరకాలము భాషా పరిశోధనయందు గృహి చేసివారు. "తమిళభాషలోగల సంస్కృత సంగ్రహము" అను మధ్యంభమును వ్రాసి వన్నె కెక్కినవారు. ఇంతే కాదు. చెన్నపురివిశ్వవిద్యాలయమువారి నిర్వహణముక్రింద రచింపబడుచున్న తమిళ నిఘంటువునకు గొన్నియేండ్లు ప్రధాన సంపాదకులుగా నుండిరి. వీరు డైరెక్టరుగా నియమింపబడుదురని తమిళులలో జాలమంది యాశించిరి. కాని, తమిళభాషాపరిపంఘమువారు బహు యోగ్యులైన యిట్టి ఎమ్. ఏ. ల నందఱిని విడిచిపెట్టి రూ 400 ల వేతనము గల యీపనికి భాషాపరిశోధనకు గల ముపరివిరుద్ధమైన యొక పండితునిపేరును నూచించిరట! ఈ గొడవ మనకెందుకు? మన భాషామూల శివ్యముందరా?

ఆంధ్రభాషకు నొక 'రీడరు', నిర్ణయ 'ఫెలో'ను కావలసి యుండిరి. "ఫెలో" యుద్ధోగములకు జాలమంది యభ్యర్థులుగా నిలిచిరి. వీరిలో బ్రహ్మశ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారికరు. అభినవాంధ్ర సాహిత్య ప్రపంచమునకు శ్రీ శాస్త్రిగారు చిరపరిచితులు. వీరు పదివందలైండ్లనుండి ప్రభుత్వ ప్రాచ్యలిఖిత పుస్తక భాండాగారమున బనిచేయుచున్నారు. సుప్రసిద్ధులు. సంస్కృతాంధ్రభాషాపండిత్య పారంగతులు. ముఖ్యో బుట్టి పుట్టులో నశించు సత్రకస్తనవలలను గాక, ఆపరాధరారాధ్యముగా నాంధ్రభాషాయోగవలంకరింపగిన యుత్తమగ్రంథములను రచించినయసామాన్య ప్రతిభాకారు. వీ రొనర్చిన "శృంగారశ్రీనాధము" అన శ్రీ నాధ కవి తీవిత చరిత్ర, ఇంటర్మీడియేటు "వి. ఏ." పరీక్షలకును, "విద్యాను" పరీక్షకును జేన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమువారిచే బరనీయగ్రంథముగా నియమింపబడినది. వీరి "తంజావూరి తెలుగునాయక రాజుల చరిత్ర" "వి. ఏ." పరీక్షకు బరనీయగ్రంథముగా నియమింపబడినది. ప్రాచీనగ్రంథ పరిశోధనయందేమి, తామిళలాసనముల పరీక్షయందేమి వీరి కెట్టి యనుభవము కలదో వీరు వ్రాసిన "శాసనవిశేషములు" విశేషపటుపగలవు. ఇవిగాక, "భగవదజ్ఞాక" మున్నగు ననేక సంస్కృత నాటకములను దెనుగున ననువదించి యాంధ్రసాహిత్యమును వీ రెంతయు లెంపొందించిరి. ఇట్టి పండితసారస్వభాషులను విడిచి మరియొకరికి స్థాన మీయవలయునని తెలుగు కమిటీవారు సిండికేటునకు నూచించుట బహుశోచనీయము.

ఈ యుద్ధోగములకు యోగ్యులనుబట్టి యున్యాయములతో మనములను నియమించుటవలన పృథాగవ్యయము లేవు నితర ధులు కలుగగలను. ఈవిషయము సామాన్యముగా విమర్శించి న్యాయములను నిర్ణయములను గావించి మాతృభాషాభివృద్ధికి దోడ్పడుటకు సూతన సిండికేటు సభ్యులను హెచ్చరించుచున్నాను. రాబోవు 30 వ తేదిన క్రొత్త సిండికేటు సమావేశము కానున్నది. వ్యవధి విస్తారము లేనందున నాంధ్రభాషాభిమాను లెల్లరు వెంటనే శ్రద్ధవహించి సభలను జరిపి కమిటీ సూచనలయేడల ధన్య యపమృతము దెలుపు తీర్మానములను గావించి, వానిని ప్రేమచాస్పెలరుకును సిండికేటుకును బహి కృత్యకర్త్యులయ్యెదరుగాక! (ఆంధ్రభాషాభిమాను)

శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

కృష్ణా జిల్లా యందు నూతన కాల్యములు

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు:— కృష్ణ తూర్పు జిల్లా లో నూతన కాల్యము తెరచుట కేమయిననూచనలుగలవా? ఏయే గ్రామములనుండి బోవును? వాటికింద మెన్ని ఎకరములు సాగుజేయుటకు వీలును? ప్రారంభమునందు యెంతఖర్చును? మా మూలపల్లముగాక యితరనీటిపన్ను కలన యెంతరాబడివచ్చును? నూతనకాల్యల తలపెట్టియు నిలుపుచేసిరా?

ఉ:—తూర్పు జిల్ల కాల్యము పెద్దదిచేసి వెంపాడు బ్లాకుకు కాల్యము యేర్పాటుచేయు వాటికింద 4,5000 ఎకరములును, మచిలీపట్నం - నాడ కూ మారు రోడ్డునకు ఉత్తరమున 17000 అధికముగను నీటిపడుపాయము జేయుటకు నూచనలు కొన్నింటిని విచారించువ్వారని పట్టికు వర్గున్న కార్యదర్శి గౌరవనీయులగు సభ్యులకు తెలియజేసెను. విచారణ పూర్తిఅయిన పిదప యితరవివరములుగూడ తెలియజేయబడును.

కృష్ణా జిల్లాలో యమనివారణ యత్నములు

గొల్లపల్లి జమీందారుగారు:— ఈ దినము కరవునివారణ యత్నములకు కొనసాగించురా? (1) కృష్ణానది వరదలు పోవుటకు ఇల్లుపీముపేటనుండి గణపవరం, ఈ దర, రావిదర్ల, నూజివీడు గ్రామములమీదుగా రామిలేరు లోయకు బోవునట్లు ఒకకాల్యను కట్టుదురా? (2) తూర్పు గోరావరి జిల్లాలో నీత వారు పోమిలేరు డైక్కు అట్లు కట్టెదరా?

ఉ:— (1) అట్టి నూతనయేదియు తలపెట్టలేదు. (2) రామయ్యపేట గ్రామముపైగా నీతపల్లివారుపల్ల జలాశయని రాష్ట్రముగూర్చి విచారించ ఇరువురు ఓవర్సెర్లు 14 లాఫుర్లు ఒకపేషియోని నియమించిరి. వారి విచారణఫలితము తెలిసినపిమ్మట పని ప్రారంభించుట మానుటో తెలియును.

గొల్లపల్లి జమీందారు:—లో చేరని తాలూకాలకు నీరు సరఫరాచేయుట కేదయిన స్కీము ఆలోచించుచున్నారా?

లామెంబరు:— ఇప్పటి కేమియు అట్టిస్కీము ఆలోచనలో లేదు. గొల్లపల్లి:— ఏదేని ప్రత్యేకాంశము తెలిపినచో సమాచారము తెప్పించెదము.

దూసి ఉల్లాము కాల్యము

ఏ. పి. పాత్రోగారు:— (1) గంజాము మైదు నదుల యేర్పాటులందు మాసి, ఉల్లాము వాడకాల్యములకింద ఆకు న్యయము రెంత?

(2) ఈ కాల్యలకు తగినంత నీరొసంగుటకు నిర్మింపదలచిన డాము లేక అనకట్టునకు యెంత వ్యయమును?

(3) ఈ కాల్యలకింద యెంతభూము సాగులోనున్నది? రెండవపంట కిన్దు యెన్ని ఎకరములపై నమాలు జేయుదురు?

ఉ:— (1) రివెన్యూలెక్కలు జిల్లా ఆఫీసు కలసియుండును. ప్రత్యేకముగ కాల్యలగూర్చి తెలుపుటకు వీలులేదు. (2) 1925 సం॥ అంచనా ప్రకారము రూ 6 లక్షలను. (3) దూసివాడ కాల్యకింద 14,792 ఎకరములు, 1093 ఎకరములు రెండు పంటలకుగాను కిన్దు నమాలుగుచున్నది. నూతనముగ రెండవపంటకింద చేర్చబడినవి 2000 ఎకరము లందును.

సుజనరంజనీ సంఘపరీక్షా ఫలితములు

15-12-26 తేదీని జరిగిన యీ సంఘముయొక్క పోటీ పరీక్షకు ఆరుజిల్లాలలోని వారు 40 మంది మాత్రము వ్యాసముల వ్రాసిపంపిరి.

గెలుపొందినవారి నామములు—మొంట్టితరగతి ప్ర. శ్రీ వ. శోభనాచలపతిరావుగారు గుంటూరు, ద్వీ శ్రీ భో. ధర్మరాజుగారు ఏలూరు, శ్రీ వే. రాఘవరావుగారు రాజమండ్రి, రెండవతరగతి: ప్ర. శ్రీ క. సోమయ్యగారు గుంటూరు, ద్వీ శ్రీ గ. చలపతిరావుగారు బండరు త్ప. శ్రీ చి. పూర్ణచంద్రరావు నిడువవోలు.

మూడవతరగతి—శ్రీ పు. పుల్లయ్యగారు ఛత్రపురము, శ్రీ రం. భీమేశ్వరరావుగారు గుంటూరు, శ్రీ చా. సూర్యప్రకాశంగారు బల్లారి.

ఆలస్యప్రచురణమునకు తయింపగోరెను. మాప్రకటన ననుసరించి వారివారి బహుమతులు కొద్దిదినములలో పంపబడును.

కొ. రఘునాథశాస్త్రి

లి కార్యదర్శి, తమిర

మంత్రులయందు విశ్వాసరాహిత్యము

చెన్నపురి శాసనసభయందు చర్చ

కాంగ్రెసుపక్ష తాటస్థము

వేతనములు రు 3000 లకు తగ్గించు సవరణగూడ పీగిపోవుట

నిన్నటిదినమున శాసనసభయందు పి. మనిస్వామినాయుడుగా రుపపాదించిన మంత్రులపై విశ్వాసరాహిత్య ప్రతిపాదనపై జరిగినచర్చ నీదినమున విపులతరముగ ప్రకటించుచున్నాము.

గొల్ల డాక్టరు సుబ్బారాయణుగారు ప్రధానమంత్రి జైన రలు అడ్మినిస్ట్రేషను కిక్కిరింప ప్రజాయ త్రశాఖల యందు మంత్రులయొక్కయు సెక్రటరీలుల యొక్కయు వ్యయముకోరకు రు 432 లక్షల రూప్యములనొసగవలసినదని ప్రతిపాదించుచున్నాను. సేనీసందర్భమున కొన్నివిషయములను సభవారికి తెలియజేయవలసియున్నది.

అధ్యక్షుడు:— గౌరవనీయులగు శాసనసభ్యుల గౌరవనీయులైన తరువాత మాటలాడినయెడల చర్చకు సౌకర్యముగ నుండును.

పి. మనిస్వామినాయుడు (జ. చిత్రూరు)గారు ఆఫీసరుల జీతములు గ్రాంటునందు రు 100 లక్షలొసవలసినదని ప్రతిపాదించుచు మంత్రులయందే విశ్వాసములేదని తెలుపుటగానీ ప్రతిపాదనను గావించుచుంటినని తెలిపి ఇట్లు నడిపిరి. ప్రస్తుత మంత్రుల వ్యవస్థయందు నాకు చాలగౌరవముగలదు. ఆవిషయమునవారిపై నాకెట్టి ఆక్షేపణయులేదు. జస్టిసు పక్షమువారి పుడు మంత్రిపదవులందులేరు. అయినను ప్రస్తుతమంత్రివర్గము వారు గూడ జస్టిసు మంత్రి పదవులను వారి విధానమును వారి సిద్ధాంతముల నే అనుసరించుచున్నారు. ఇందుకు సేనీతయు సంతోషించుచున్నాను. కాని, ప్రస్తుత మంత్రులు, మంత్రిపదవుల నంగీకరించుట, చాల ఆశ్చర్యము. ఈ ఆశ్చర్యవర్తన సభవారి యెదుటకు దెచ్చుటగా నీప్రతిపాదనను దెచ్చితిని. శాసనసభ యందుగల, అత్యధిక సంఖ్యాకపక్షమువారు, ద్వంద్వపరిపాలన ముండరాదని ఆక్షేపించుచున్నారు. అట్టి సందర్భమున, అల్పసంఖ్యాకులనుండి మంత్రివర్గము నేర్పరచుట ఆశ్చర్యము.

ద్వంద్వ పరిపాలన పద్ధతియందైనను మంత్రులకు తగినంత తబలము సభ్యులందఱక సంఖ్యాకులమధ్యకు ఉండవలెను. అటుల గానియెడల దుర్బలమున మంత్రివర్గము అధికారవర్గమున బలముగ నెదిర్చిపోరాడి తమ హక్కులను నిలుపుకొనకాలరు. ప్రస్తుత మంత్రులకు తమ పక్షమునందలి అనుచరుల సహాయము బహుస్వల్పము. అయినను శాసనసభయందొక బలవంతమగు పక్షమువారు మంత్రివర్గమునకు సహాయమొనర్చుచున్నారని గమనించుటసంతోషముగనున్నది. ఈ పక్షమువారు ద్వంద్వపరిపాలనను అంతమొందించెదమును ప్రతిజ్ఞతో శాసనసభను ప్రవేశించిరి. కాని వారిపుడు ద్వంద్వపరిపాలన సంతమొందించుటకు బదులు మంత్రులకు సహాయ మొనర్చుచు ద్వంద్వపరిపాలనను బలపరచుచు నిర్వహించుచున్నారు. ఈవిషయమును వెల్లడిజేయుటగాను నేనీప్రతిపాదనను దెచ్చితిని.

కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులగు సామివెంకటాచల శెట్టిగారు తమపక్షమువారి డిమాండుపై తటస్థముగనుండురని ప్రకటించిరి (వీరి ప్రకటనయు నిన్నటిదినమున ప్రకటించబడినది.)

మంత్రుల చర్యల ఖండించుట

డి. బి. కృష్ణకౌనాయకుగారు (జ. మలవారు) మంత్రుల చర్యలను ఖండించుచు, తగ్గించు బలపరచిరి. ఈరాష్ట్రమున భూమిపన్నుల విధించునిధాంతములపై ప్రజాప్రతినిధుల అంగీకారము నందనలేననియు, అట్టియంగీకారము లేనిది, పన్నుల పాచ్చింపరాదనియు కిశోరిల్లియేటుల గావించరాదనియు ప్రజల చాలకాలమునుండియు గోరుచున్నారు. ఈవిషయమున ఇదివరకెన్నియోసారులు శాసనసభవారు తీర్మానములు గావించిరి. మొన్నరివిన్యా డిమాండు సందర్భమున నీవిషయము చర్చకువచ్చినపుడు, మంత్రులు ప్రభుత్వసభ్యులతో గలసి ప్రతిపాదనకు వ్యతిరేకముగ వోటుచేసిరి. మంత్రులు, ప్రభుత్వసభ్యులకు వ్యతిరేకముగ వోటుచేయరాదను నిబంధనయున్న విషయమువాస్తవమే. వ్యతిరేకముగ వోటుచేయుచోపోయినను తటస్థముగనుండవచ్చును. కెవిన్యాజిల్లనకు నిజముగ వారసుకూలముగ నున్నచో వారు తటస్థముగ నైనయుండవలసినది. కాని వారటులజేయక ప్రతిపక్షముగ సమ్మత్యులౌనొసంగిరి.

మంత్రులు చెన్ననదొకటి చేయునది మరియొకటి ప్రధానమంత్రిగారు అధికారమునకువచ్చిన కొలదిలో జాలూనే వేర్వేరు విషయములందు లోకలుబోర్డుల శాసనమును సవరించెదనని ప్రకటించిరి. స్థానిక సంఘములందు నిజముగు బాధ్యతను వెంపొందించి, నిజముగ స్వపరిపాలితములుగా నొనర్చు విధిమున శాసనమును సవరించెదనని వారనిరి. ఈ విషయమున ప్రధానమంత్రిగారిచర్చ తెలుసున్నచో ఇందుక గమనింపుడు.

రాష్ట్రమునందెల్ల ప్రాముఖ్యమైన చెన్నపురి కార్పొరేషనుయెడల వీరకలంబించినచర్యలు వారిమాటలును చేతలును ఎంత పరస్పర వ్యతిరేకముగనున్నది వెల్లడింపగలవు. మదరాసు కార్పొరేషనువారు, ఒక ఆరోగ్యాధికారిని నియమించిరి. కార్పొరేషనుసభవా రీవిధానముకము నేకగ్రేవముగ బలపరిచిరి. కాని ప్రధానమంత్రిగారు రానియోజనమును రద్దుచేయుచు సుత్తువుగా వించిరి. కార్పొరేషనువారు రొక స్పెషలు ఇంజనీరును నియమించిరి. ఈ నియోజనమునుగూడ ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసిరి. ప్రస్తుత మంత్రివర్గమువారి అసంబద్ధ ప్రవర్తన కింతకంటె నిదర్శనము లనవలయును.

ఎక్సైజుతగ్గింపు-మంత్రులు రాజీనామా నీయవలెను

మూడవమంత్రియగు ఆరోగ్యస్వామి మొదలియారుగారు మొన్నకొరిన ఎక్సైజు డిమాండునందు శాసనసభవారు రు 100 లక్షలొచ్చిరి. అయినను వారింకను మంత్రిపదవుల పదవులేదు. అది చాలగొప్ప ముఖ్యవిషయము. మంత్రివర్గమువారు రీసభయందల్పసంఖ్యాకులుగ నుండిరినియు వారివిధానమునందు సభవారికి విశ్వాసములేదనియు, తగ్గించువలసిన స్పష్టమయ్యెను. వీరిపుడు, మరియొకపక్షమువారి సహాయముతో మాత్రమే మంత్రిపదవులందుండగలగుచున్నారు. ఇట్టిపక్షమునుండి మంత్రివర్గము నేర్పరచుట సాంప్రదాయవిరుద్ధము. లిబునప్రభువుగారు వంగదేశమున మంత్రుల నియమించునపుడు, వారిడిమాండులయందు శాసనసభవారిచే ఒక్కరూపాయి తగ్గింపబడినను మంత్రులు రాజీనామా నీయవలసియుండునని తెలిపెను. ప్రస్తుతవిషయందు మంత్రులుగనున్న గౌరవనీయులగు, శాస్త్రీయ సాంప్రదాయములప్రకారము వర్తింపవచ్చునయెడల సాయంత్రమే రాజీనామా నొసగియుండవలసినది. అటులగాక, శాసనసభవారి అభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగ వారింకను అధికారస్థానము లందే కూర్చొనియున్నారు. జస్టిసుపక్షము తమవత్సరము లధికారమునందున్నది. మారుసంతృప్తరచులలోను, ఒక్క-మరైన శాసనసభలో వారి ప్రతిపాదనలు ఓడిపోలేదు. ఓడిపోయినయెడల జస్టిసుమంత్రులు వెంటనే రాజీనామా నొసగియుండెడివారు. వారటులజేయకపోయినను, జస్టిసుపక్షసభ్యులు బలవంతపెట్టియెనను రాజీనామాల నొసంగి యుండెడివారు.

(స్వరాజ్యపక్ష స్థానములనుండి ఓ, ఓ, అను కేకలు) వారటుల ఓటి అను కేకలుచేయుట కిందేమియున్నది. (నవ్వు) ఈసమయమున శాస్త్రీయసమస్యల సరింధి మాత్రమే ప్రసంగించుచుంటిని. వ్యక్తులగురించి చర్చించుట లేదు. పై నుదాహరించిన శాస్త్రీయకారణములనలనె నను మంత్రులు వెంటనే రాజీనామా నీయవలెను

గత రెండు మూడు సంవత్సరములలోను, జస్టిసుపక్ష మంత్రులు, జిల్లాలలో పర్యటన మొనర్చుచున్నందులకు స్వరాజ్య పక్షమువారు ప్రతిదినమును ఆక్షేపించుచుండెడివారు. అన్ని విషయములలోవలెనే, ఈఆక్షేపణలందు గూడ, సత్యమూర్తిగారు చాల చురుకుగ నుండెడివారు. గత మూడు నెలలలోను, ప్రస్తుత మంత్రివర్గమువారు గావించిన పర్యటనలను కాంగ్రెసు సభ్యుల కుదాహరింపవచ్చునా? వీరీ మూడు నెలలలోను, జస్టిసు పక్షమువారు రారువత్సరములలో గావించిన పర్యటనముకంటె నెక్కువ పర్యటనము నొనర్చిరి. ఈ పర్యటనములనలన ప్రజాప్రయమును వ్యర్థపరచుట వచ్చుచున్న ప్రయోజనమును లేదు.

కృష్ణకౌనాయకుగారు ముగించుచు, మంత్రులయందు సభవారికి విశ్వాసము లేదనియు వారు వెంటనే రాజీనామా నియ్యవలసినదనియు గోరిరి.

ప్రధానమంత్రి ప్రత్యుత్తరము

గొల్ల డా. సుబ్బారాయణుగారు (ప్రధానమంత్రి) ప్రత్యుత్తరము

కృష్ణగారు (స్వ. బా) ప్రతిపాదన నెదుర్చు
జ్యోపక్ష సభ్యు లీడిమాండుపై తాటివృక్షము వహించివాస
దుట్టయే తరణముగ నెంచి కొందరుసభ్యులు వారి నా
టకుగడంగట న్యాయముగాదు. ఇట్టిప్రతిపాదనపై వ
పద్ధతి నవలంబింపజాలరు. ఇందు కారణముపక్షమువ
కార్యక్రమమునకుగాని విధానమునకుగాని భిన్నముగ
నట్లు నాకు దోచుటలేదు.మునుసామిపిల్లగారు (నామి
ఇట్టి ప్రతిపాదనను దెచ్చుటకు సమయము రా లేదనిరి.

ప్రధానమంత్రి ప్రత్యుత్తరము

గౌ. డా॥ గుబ్బరాజుగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమును పంపినందుకు విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులందరినీ సంతోషిస్తూ, తమను గురించియు తాను నుడివిన వాక్యముల పార్శ్వమునకు కొనబడి నందలకు విచారమును చేలిపిరి. విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థుల ప్రజాసామాన్యముయొక్క ఆవశ్యకతల సత్ప్రతిపదికలకు కుపయోగపడుటలేదని అందరను అంగీకరించిన విషయమే. అట్టి విద్యార్థిభావమును సవరింపలేనని మాత్రమే చెప్పినది.

పి. ఇ. వుడుగూరు (యూరపియన్) ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రిపదవుల నంగీకరించునెడల తామి ప్రతిపాదనను బలపరచెడివారమనెడియు, కాని, ప్రస్తుతము బలపరపజాలయనియు మంత్రులయందు విశ్వాసరాహిత్యతీర్మాన ముపపాదించదగిన సమయము రాలేదనియు నుడివెరి.

ప్రతిపాదన విగ్రహము

ప్రతిపాదనను వోటునకు బెట్టగా 12 గురు అనుకూలముగను 58 గురు ప్రతిపాదనముగను 16 గురు తటస్థముగను నుండిరి. తటస్థముగ నున్నది కాంగ్రెసుపక్షసభ్యులు. వీరిలో చాలమంది వోటింగునయమున సభనుండి వెడలిపోయిరి. జస్టిసుపక్షము వారి కాకకే అనుకూలముగ వోటుజేసిరి.

సెక్రటరీపదవులకు వేతన ముండరాదు

టి. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు (స్వ. జా. గు. 100 ల తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు, మంత్రులు కార్యదర్శిపదవులను గౌరవపదవులుగ నుంచవలెనని నూచించి, ప్రస్తుతమొసగుచున్న రు 500 జీతము సామర్థ్యవంతకు నాకర్షింపజాలదని నుడివెరి.

గౌ. డా॥ గుబ్బరాజుగారు :— గౌరవనీయ సభ్యుని సూచనతో తామును విశేషించుచుంటిననియు, ఈవిషయమును విచారించెదననియు నుడివెరి.

ఈ ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

మంత్రుల వేతనమును రు 3000 లకుతగ్గింపవలెనని

బి. మునుస్వామి నాయుడుగారు (జ. చిత్తూరు) మంత్రుల వేతనములను నెల 1 కి రు 8000 లకు తగ్గింపవలెనని దిమాండునందు రు 48000 లకు తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించిరి. రెండవ మంత్రిగారి ప్రతిపాదనమున నున్నపుడు మంత్రులకు రు 8000 ల వేతనము జాలునని నుడివెను. వారిదివరకు బోధించిన నీతులను ఇప్పుడధికారమునకు వచ్చిన తరువాత నెంతవరకాచూడగో పెట్టెదరో తెలిసికొనుటకుగాని ప్రతిపాదన లేవడెను.

గౌ. డా॥ గుబ్బరాజుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు నీ ఈ ప్రతిపాదన నంగీకరించునెడల మంత్రులపై నభిశంసన తీర్మాన మొనర్చునట్లు భావించెదమని చెలిపిరి. ఇట్టి ప్రతిపాదన నెదుర్చునెడల మంత్రులనుండియే రావలెను. మంత్రులు ఎంతతీతములు పుచ్చుకొనుటకు విశ్వమును పానునది ఇప్పుడు దలంపన. కాని యిట్టి ప్రతిపాదన ఇతరులనుండి వచ్చినయెడల అభిశంసనముగనే పరిగణింపబడును.

ప్రతిపాదన విగ్రహము

ప్రతిపాదనపై వోటు దీసికొనగా 56 గురు ప్రతిపాదనముగను 12 గురు అనుకూలముగను నుండుటచే విగ్రహమయెను. తటస్థులు 20 మంది. స్వరాజ్యవాదులు చాలమంది వోటింగునయమున వెలుపలకు వెళ్లిపోయిరి. మిగిలినవారు తటస్థముగ నుండిరి.

మరియొక తగ్గింపు

ఎల్. సి. గురుస్వామి (నామినేటెడ్) గారు రు 100 తగ్గింపు ప్రతిపాదించుచు స్థానిక సంఘములందు ఆగుంధతీయులకును నిమ్మజాతులకును తగు ప్రాతినిధ్య మొసగుటలేదని చెలిపి ఇక మీదట నను వారిహక్కుల గమనింపవలెననినదని గోరిరి.

ప్రధానమంత్రి ఈవిషయము ననుకూలముగ విచారించెదననియు సాధ్యమైనంతవరకెల్ల నిమ్మజాతులకు ప్రాతినిధ్య మొసగదననియు నుడివెను.

ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

పిమ్మట దిమాండునం దెట్టి తగ్గింపునులేక అంగీకరింపబడెను.

సభలో నిద్రించుట

ఒకానొక యూరోపియనుసభ్యుడు సభయందు దొకబల్లపై పరుండి నిద్రించుచుండగా డి. బి. పి. సి. యలిరాజులూ నాయుడుగారు గౌ. సభ్యులు సభలో పరుండి నిద్రంపవచ్చునా

యని అభ్యర్థనని ప్రశ్నించిరి. సభ్యులందరూ ఈ విషయమును జూచి అమితముగ నవ్వసాగిరి. అభ్యర్థనను ఇందుపాల్గొనక తప్పినదికాదు. అభ్యర్థనలు, ఇందు క్రమభిన్నాంత మేమియులేదని నవ్వుచు సమాధాన మొసంగిరి. పిమ్మట సభ్యులొకరు నిద్రించుచున్న సభ్యుని తట్టిలేపిరి. సభ్యులందరు మరల అమితముగ నవ్వరి.

పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు అన్నికాఖలకంటెను న్యాయనిర్వహణాఖయందు వేతనము తగ్గింపకముగ నున్నవనియు, మున్నగుచు ఈకాఖయందే తగ్గింపు జరుగవలెననియు, ఇటీవలనే అడుగని పెట్టని వేతనాభివృద్ధియొసంగబడెననియు, ఇతరదేశములందు, చాల అభివృద్ధినిందిన పాశ్చాత్యదేశములందే ఉన్నతన్యాయనిర్వహణాధ్యక్షులకు సంవత్సరమునకు 2,000 ల పానులకధికముగ నొసంగుటలేదనియు, ఈదేశమందు కోర్టులధికముగకొలది వ్యాజ్యములు పెరుగుచున్నవనియు, న్యాయము క్రమముగ జరుగుటలేదని పలికిరి.

గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు :— ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు గ్రామములందు పంచాయతుల విధానక్రమమును గూర్చి ప్రసంగించిరి. ప్రజలు న్యాయమును బడయుటకు అధికముగ ఖర్చులపాలుగారాదు. ప్రజలకు న్యాయస్థానము లందు బాటులో నుండవలెను. అని పలికిరి.

క్రికెటు పండెముల కొరకు హైకోర్టువారు రెండుదినములు శలవులనొసంగుటనుగూర్చి చర్చించుటకుగాను ఉద్యోగుల వేతనములు రు 68,400 లను రు 100 లచే తగ్గింపవలెననినదని కె. మాధవన్ నాయుడుగారు ఉపపాదించిరి.

గౌ. లామెంబరుగారు మాట్లాడుచు 1865 నుండిపు తెలుగు పేటంటుచట్టముక్రింద హైకోర్టువారికి శలవులొసంగు అధికారము గలిగియున్నదనియు అందుచే శాసనసభ వారు హైకోర్టువారి చర్యను విమర్శించుట కధికారము లేదనిరి.

శ్రీమత్తమూర్తిగారు మాట్లాడుచు హైకోర్టువారి చర్యనుగూర్చి సభవారు చర్చించుటను నిషేధించెడి స్టాండింగ్ ఆర్డరులేదనియు, హైకోర్టు ఉద్యోగుల వ్యయమునకై రు 84.88 లక్షల రూప్యముల గ్రాంటును ఆపాదించవలెననినదిగ లామెంబరుగారు సభవారిని కోరియున్నందునను లామెంబరుగారికిన మెట్లు వ్యయపరపబడుచున్నదియు తెలుపుటకు బాధ్యులుగనున్నందునను హైకోర్టువారి చర్యను విమర్శించుటకు సభవారికి హక్కుగలదని పలికిరి.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయుడుగారు వైయభిప్రాయముతో నేకిభించిరి.

గౌ. లామెంబరుగారు మాట్లాడుచు భారత ప్రభుత్వ చట్టముక్రిందను, తెలుగుపేటంటు చట్టములనను హైకోర్టువారికి శలవులొసంగు అధికారమున్నదనియు, వారల్లు గావించుటలో చట్టమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించియుండలేదని పలికిరి.

అభ్యర్థనలు నిర్ణయమొసంగుచు ప్రభుత్వమువారి విషయమునకు బాధ్యులను అభిప్రాయమును తామంగీరింపజాలమనియు, కాని హైకోర్టువారి కొసంగబడిన అధికారమును వారల్లు చూచుచున్నందు విషయమై చర్చించుటకు గ్రాంటునకాపాదించవలెనని సభవారికి హక్కుగలదనియు పలికిరి.

కె. మాధవన్ నాయుడుగారు :— ఉపపాదనపై మాట్లాడుచు హైకోర్టు పనులు నిర్వహింపబడుచున్న విధము ప్రజలనేకలకు అసంతృప్తిని గలిగించుచున్నదని పలికిరి. పనులధికముగనుండి, త్వరతోపనులు నిర్వహింపబడక న్యాయమూర్తుల సంఖ్య అధికముకేయబడుచుండునట్టి ఈవిధముగ రెండు దినములు శలవులొసంగుట శ్రేయముగారు. న్యాయవాదుల సంఖ్యాభ్యులగు డి. బి. టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారికి హైకోర్టు వ్యవహారములు తప్పికిరయులేవని బలికిరి. కావున ఇట్టి వ్యవహారముక నెక్కుమకులము జరుగకండుటకైన మాడవలెనని పలికిరి.

గౌ. లామెంబరుగారు మాట్లాడుచు హైకోర్టువారు తమకార్యముల శీఘ్రముగ నిర్వహించుట కేర్పాట్లు గావించుచున్నారనియు, క్రికెటుపండెములను చూచుటకు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులేగాక న్యాయవాదులు లేదితరు లందరూ అభిలషగనర్హులనియు పలికిరి.

డి. బి. యమ్. కృష్ణన్ నాయుడుగారు హైకోర్టువారి చర్యకు ఆక్షేపణ గైకొనిరి.

బి. గు. అహమ్మదుగారు మాట్లాడుచు న్యాయవాదుల కోరికపైనే శలవులొసంగబడెననియు, శలవులకు బదులుగ మరిరెండుదినములుపనిచేయుట కేర్పాటుగావించబడెను. కాన ఈయంపపాదన అనవసరమనిరి.

ఉపపాదన ఉపసంహరించుకొనబడెను. తాత్కాలిక హైకోర్టు న్యాయమూర్తుల ఉద్యోగమునుగూర్చి చర్చించుటకుగాను ఉద్యోగుల వేతనములు రు 68,400 ను రు 100 లచే తగ్గింపవలెననినదిగ శ్రీ సామివెంకటాచలంబెట్టి గారు పాదించుచు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు త్వరలో పనులుగావించుటకైన తాత్కాలిక న్యాయమూర్తుల వసరములేదని పలికిరి.

గౌ. సర్. పి. సి. రామస్వామి అయ్యరు (లామెంబరు) గారు ప్రత్యుత్తర మొసగినపిమ్మట ప్రతిపాదన ముపసంహరించుకొనబడెను.

ఈ సమయమున డిప్యూటీ అగ్జెంటురా లగు శ్రీమతి ముత్తులక్ష్మమ్మగారు రధ్యక్షత వహించిరి.

తెంపరరీజిట్టలు

సా. వెంకటాచలం చెట్టిగారు (కాం) హైకోర్టువందు తెంపరరీ జిట్టలను నియమించుటను నిశ్చయించుటకుగాను, రు 100 తగ్గింపు నుపపాదించిరి. సత్యమూర్తి టి. సి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు బలపరచిరి.

లామెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగినపిమ్మట వోటునకు బెట్టగా ప్రతిపాదన నెడెను. 50 మంది అనుకూలముగను 13 మంది ప్రతిపాదనముగను సమ్మతుల నొసరిరి.

అంతటితో నాదినమునకు సభ ముగిసెను.

మధ్యపరగణాల శాసనసభ

జనసామాన్యమునందు విద్య వ్యాపింపజేయుట

నాగపూరు, మార్చి 21:— నేటిదినము మధ్యపరగణాల శాసనసభలో అసభికారసభ్యుల తీర్మానములపై చర్చ జరిగెను. ప్రజాసామాన్యమునందు విద్యను వ్యాపింపజేయుటకై 15 వేల రూప్యములు ప్రత్యేకింపవలయునని కె. పి. నైద్యగారి కతీర్మాన ముపపాదించిరి.

పలువురు శాసనసభ్యులు తీర్మానమును బలపరచిరి. ఈ విషయమై ఆలోచించి ఒకవిధానమును రచయించెయుటకు విద్యాకాఖామంత్రి విచారణసంఘము నేర్పరపవలయుననిజయములుగా కోసవరక నుపపాదించిరి. ఈసవరకను మంత్రిగారు పట్టికు ఇచ్చి పెక్కుమ దొకరుగారు బలపరచిరి. సవరక అంగీకరింపబడెను.

పిమ్మట వేసవికాలమున ప్రభుత్వస్థానమును నాగపూరు నుండి మార్చుకూడదని ఒకతీర్మానము ఆపాదించబడెను. తీర్మానమునకు అనుకూలముగ 86 మంది ప్రతిపాదనముగ 19 మంది సమ్మతుల నొసరిరి. (అ. ప్రె.)

మహాసూర్యవర్తి

ప్రత్యేకమైన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమునకు శలవులు, నోటనీయరుట, కాళ్ళచేతులు, ముఖము, నోటి పూత, గుండెలలోమంట, మొదలగు వైద్యవికారమునకు నయ్యును. శ్రీ ముక్త్యలరాజావారి శంసానమున తిరువారూనది-నెల తు 1-కి రు 5/-.

ఆర్థరసాయనశాల, ముక్త్యల(తెలంగాణ).

చిలకమర్తి లక్ష్మీనృసింహకవి

షష్టి పూర్తి

ప్రథమ సంవత్సరభాద్రపదములో (24-9-1927) జరుగెను. వారిగ్రంథములన్నియు 10 సంపుటములు అచ్చుగనున్నవి. 10 సంపుటముల నెల 25 రూపాయలు. చందాగ్రహము అడ్వాంకుగా పంపవలెను. ఒకేమార్గుగ పంపలేని వారు దిరఖాస్తుతో రు 10 లున్న, మిగిలిన రు 15 లు నెల 1 కి రు 5 చొప్పున మూడువాయిదాలుగానున్న చెల్లించవచ్చును. మనియార్థులు ఖర్చులు చందాదారులే భరించవలెను. మొదట రిజిస్టరు చేసుకునే 500 మంది చందాదారులకు పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించి 10 సంపుటములు పంపబడును. కొద్దిప్రతులే అచ్చుగనున్నవిగనక చందాదారులు త్వరపడవలెను. లక్ష్మీనృసింహంగారి నూతన గ్రంథములు:—

- (1) ప్రహ్లాద నాటకము.
- (2) కర్పూరమంజరి (రెండవ భాగము)
- (3) భాగవత కథామంజరి.

దిరఖాస్తులు, మనియార్థులకు వగయిరాలు.

పా॥ గురుమూర్తి,

ఇన్ని గుంటు, రాజమండ్రి అని పంపవలెను.

మదరాసు శాసనసభ

జైల్ల పరిపాలనపై విమర్శ

జైలీల కష్టములు

హైకోర్టు - సత్రికాస్వాతంత్ర్యము

చన్నపురి శాసనసభ్యులు సేటిశివయ్య 11 Xollలకు సమాజేశ్వరై జైల్ల పరిపాలనాడిమాండుపై చర్చజరిపి ప్రస్తుతము జైలుపరిపాలనములో గల లోపములను వివరించి, సంస్కరణమును సూచించిరి.

హైకోర్టు - సత్రికాస్వాతంత్ర్యము

"మదరాసు పిక్చర్స్" అను పత్రికపై చన్నపురి హైకోర్టువారు జైలొనిన చిన్నమగూర్చి చర్చించుటపై రు 4,80,400 ల గ్రాంటును రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ "శ్రీ సత్యమూర్తి" గారు ఉపపాదనగావించుచు "పిక్చర్స్" అను పత్రిక హైకోర్టు తీర్పులను ప్రచురించుచుండెననియు, అంకొక వ్యాసములో హైకోర్టు తీర్పునుగూర్చి విమర్శ వ్రాయుటచే దానిని ఆధారముగ జైలొని హైకోర్టువారు ఎట్టి విచారణలేక యే ఆ పత్రికకు రిపోర్టుల నొసంగుట మానివేసి క్షమాపణ గోరవలసినదిగ ఆజ్ఞాపించిననియు, విమర్శ సదుద్దేశముతో గావించినంతవరకు అది ఏమాత్రము దోషముగ పరిగణింపబడరాదనియు మరియు ఆ పత్రికాధిపతి తానేమి జెప్పకొననో విచారణ గావించకయే ఇట్టిశిక్ష విధించుట అక్రమమనియు హైకోర్టు కార్యములు సక్రమముగ నిర్వహింపబడవలసిన సత్వంత్రమును సదుద్దేశపూరితముగ విమర్శనను ఆహ్వానింపవలెనని పల్కిరి.

గౌ. లామెంబరుగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు అధికాతర రిపోర్టులతో ప్రభుత్వమువారి కెట్టిబాధ్యతలేదనియు పల్కిరి. అదియుంటుండ హైకోర్టువారు లాజర్నలకు కొన్ని సౌకర్యములు ఒసంగుచున్నారు. సాంప్రదాయముగను మర్యాదకొరకై ఈ సౌకర్యము లొసంగబడుచున్నచే గాని ఈ సౌకర్యములను బొందెడివారికి వారిపై ఎట్టిహక్కుగాని లేదు. అట్టి సాంప్రదాయములకు హైకోర్టుకు ఇతరులకుగల ఆవ్యవస్థాకారవమర్యాదలకు సంబంధించినవిషయముల నిసభవారు చర్చింపబూనుట సమంజసముగాదనిపల్కిరి.

జి. బి. కృష్ణన్ నాయరుగారు సత్యమూర్తి గారి అభిప్రాయముల నామోదించుచు మాట్లాడిరి.

ఇంతలో డిమాండుపై చర్చకు నిర్ణయించినకాల మతిక్రమించుటచే అక్కణ్ణులు ఉపపాదనను వోటుకుపెట్టక పోయినవారు 51 అనుమారు 41 ప్రతిపాలుకాటచే ఆమోదింపబడెను విషయ మొత్తము డిమాండువోటుకుపెట్టబడి ఆమోదింపబడెను.

జైల్ల పరిపాలన - జైలీల కష్టములు

జైల్ల పరిపాలనను సంస్కరించుటనుగూర్చియు జైలీలకు మంచి ఆవరణ నొసంగుటనుగూర్చి చర్చించుటపై జైల్ల తనిఖీ గ్రాంటు రు 34,600 లను రు 100 ల చే తగ్గింపవలసినదిగ శ్రీ సత్యమూర్తి గారు రుపపాదించుచు జైల్ల పరిపాలననుగూర్చి లోపములను జైలీల కష్టములు వివరించి జైలీల నెక్కుడు సానుభూతితో పీక్షించి జైలు పరిపాలనలో మానవ స్వర్ణమును విస్తరింపజేయవలెనని పల్కిరి.

హోము మెంబరుగారు:— సమాధానమొసంగుచు ఇదివరకందయును జైల్లు శిక్షాస్థానములకు మాత్రమే పరిగణింపబడుచుండెననియు, జైల్లను సంస్కరించు సంకల్పము మార్పులకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నములు గావించుచున్నారనిరి. అధికాతర ప్రక్షేపములు జైల్లకు పీక్షింపవలసిన ముందుగ తెలియజేయవలసిన అగత్యముండరాదు. జైలీలకు వలయు అత్యవసరములన్నిటిని ప్రభుత్వమువారి నొసంగలగు గాని భోగలాలసత్వమునకు వలయు సౌకర్యముల గలగజేయజాలరు. భారత జైల్ల సంఘమువారు గావించిన శిఫార్సులను ప్రభుత్వమువారు చాలవర కనుసరింపయత్నించుచున్నారు. జైలీల అవోరము, పడకలు మొదలగు వసతుల నెక్కుడు శ్రద్ధతోగమరించి తగుపైన ఏర్పాటుగావించగలము. గౌ. సభ్యులుగావించిన సూచనలనున్నిటిని మనముండికు కొని న్యవహారములను తృప్తికరముగ పరిష్కరింపగల మని పల్కిరి.

టి. ఆదివారాయుడు జైటిగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు జైలు పరిపాలనయందలి లోపములను వెల్లడించిరి. ప్రభుత్వమువారు జైలీలను స్వాతంత్ర్యమునకిట్లుట కెట్టిహక్కుగాని లేదనిపల్కిరి.

జి. హరిసర్వోత్తమ రావుగారు:— ఉపపాదనను బలపరచుచు జైల్లలో పరిశ్రమలను గూర్చి

ప్రపంగించుచు జైలీలకు ఇష్టముగాని పరిశ్రమలందు బలవంతముగ జైలీలనుండి పనిరాబట్టబడుచున్నదనిరి. స్వల్పకష్టమును జేయవలసిన జైలీలకొందరుగలరు. అట్టివారికి నూలువలకు పరిశ్రమనొసంగవలసినదిగ ప్రభుత్వమువారికి సూచించుచున్నాను. నాజూకుగలకంబళ్ల నేత జెయిలుపీడివచ్చి నవిదప జైలీల కుపయోగకారిగనుండజాలదు గావున ఆవరితమును వదలివేయవలెను. జైలీలకు అవసరముగ ఉడుపులనొసంగవలెను. ఆవోరపదార్థములు కేవలము జైదులుజేప్పడి ఆరోగ్యనిదాంతములపైగాక జిహ్వకష్టముగనుండు పదార్థముల నొసంగవలెనని పల్కిరి.

కె. వి. ఆర్. సామినాయుడుగారు:— ఉపపాదననుబలపరచుచు హోము మెంబరుగారి ప్రత్యుత్తరము చాల ఆశాపూరితముగ నున్నది. కాని అది ఎంతవరకు ఆవరణయందు పెట్టబడనో తామెరుంగజాలమనిరి. జైలీలయొక్క అవసరము లెవ్వయో ఇతరులకు తెలియుట చాలకష్టము జైలీలకొసంగెడి ఆవోరము వారముదినములు గౌ. నాయిత్రున కొసంగిన ఎట్లు ఇష్టపడెదరో తెలియజాలకున్నాను. (నవ్వు) చన్నపురి పేనిపేనియశి (కాశాగృహము) యందున్న గ్రంథాలయములో పుస్తకములు జైలీలకొసంగబడుటలేదు. అన్నము ఇసుకతోన, రాళ్లతోడను నిండియుండును. రాళ్లు, ఇసుకక్రిందికిదిగుటకై జైలీలయన్నమును నీటిలోవై చితిండురు.

ఈ జైలీలపైయుండెడి అధికారులు హృదయములేనివారు వీరు జైలీలను మానవమాత్రులక జూడరు. కాకావోరులకు సరియగు కాకావోరముమొసంగబడదు. యూరోపియన్ జైలీలు సిగ రెట్టినను త్రాగవచ్చును కాని చుట్టత్రాగుట కలవాటుగల భారతీయజైలీలకు కొంచెముసాగాకునిమ్మటవలన అపాయమేమియు నుండదోదు. భోజనమువిషయమై ఎన్నియోహరులు ప్రభుత్వమువారికి తెలుపుకొనినను ఎట్టి మార్పు జరుపబడియుండలేదు. ఈ సభయందలి ప్రతిసభ్యుడును తన సభ్యత్వకాలమందు జైల్లను తనిఖీజేయుటకు బూతుకొనిన చాల కష్టములు తొలుగునని పల్కిరి.

జి. విశ్వనాథదాసుగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు జైలీలకొసంగు ఆభారము అధ్వాన్నముగ నుండుననిపల్కిరి. మానవమాత్రుడైనవాడు తనజైల్లలో ఈబతుకూరలను రుచిమాడవలసిందెను. రాజకీయజైలీలకు మానవసౌజనులను ఆవరణయొసంగబడుటలేదు. ఉప్పుమొదలగు స్వల్పపదార్థములుగూడ క్రమముగ ఒసంగబడుటలేదు. కావున సరియగుఏర్పాటులు గావించవలసినది.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఉపపాదనను బలపరచుచు జైలీల ఆవోరము, రేడియేషన్ విషయములలో పడెడి కష్టములను వివరించిరి.

శ్రీ. సి. వి. వెంకటరమణయ్యంగారు:— ఉపపాదనను బలపరచుచు కోయంజిత్తురు జైలులో పూర్వముకంటె పరిస్థితులు కొంచెముభివృద్ధి జెందినవియు, కాని విచారణలో ఉన్న జైలీలధికముగ కోయంజిత్తురు జైలునందుంపబడుటచే వసతిచాలక, చాల చిన్నగు గలుగుచున్నవనిరి. మాట్లాడెడిలు కొందరు ఈజైలులో నివసించుచున్నారు. మాట్లాడెయిండుట తప్ప వీరు గావించినదోష మేమియులేదు. వారిని వదలుట న్యాయము. జైలుపరిపాలనయం దెక్కుడు సానుభూతిని గన్నరువలసినది పల్కిరి.

హోము మెంబరుగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు ఆవోరవిషయములో తగిన ఏర్పాటు గావించు మనియు, కూరగాయలనేక జైల్లయందచ్చటనే తోటలలో పెంపబడుచున్నవనియు పల్కిరి.

సత్యమూర్తిగారు:— ఆవోరగాయలన్నియు జైలునూపరిం తెండెట్లు ఇండ్లను జేరును. (నవ్వు)

హోము మెంబరుగారికను మాట్లాడుచు కోయంజిత్తురు జైలునందు పరిస్థితులభివృద్ధిజెందుటను సభ్యులే అంగీకరించిరియు, ఇతర సంస్కరణములు త్వరలో విచారింపబడగలనని పల్కిరి.

పిమ్మట ఉపపాదన వోటుకుపెట్టబడి పోలుగ కొనగరి అనుమారు, 49 ప్రతిపాలు రోటుచే విశిష్టయెను.

"మలబారు విప్లవజైలీలను విడుదల జేయుటనుగూర్చి చర్చించుటగాను రు 34600 లను రు 100 లచే తగ్గింపవలసినదిగ కె. మాధవన్ నాయరుగారు రుపపాదనను నుడేశించిరి.

కొంతచర్చ జరిగినపిదప అక్కణ్ణులు నిర్ణయమొసంగుచు జైలీలను విడుదలజేయు విషయము, శిక్షనతగ్గింపు విషయములా మొదలగు వసంబంధించినదనియు జైలుపరిపాలనతో మాత్రమే హోము మెంబరుకు సంబంధముగలననియు కావున ఈ యుపపాదన క్రమమైనదిగాదని నిర్ణయమొసంగిరి.

అంతట సభ్యులు ఛలావోరములకు లేచిరి.

అలహాబాదు, మార్చి 21:— సంయుక్త పరగణాల శాసనసభ ఎన్నికల సదుద్దేశమున 16 దాఖలుచేసెనని.

మదరాస్ శాసనసభ

రాకపోకలు:— ఫారెస్టు సీట్ కన్సర్వేటరును జైల్ల మనుగారు గతిరాత్రి కోయంబత్తూరుకును, శ్రీ వెంకటగిరి మహారాజుగారు వెంకటగిరికిని ప్రయాణమైరి.

సేటిశివయ్య, శ్రీమంచి యింశియా గవర్నరుగారగు గౌ. జైడిలాల్ గారు సపరివారముగా చంద్రనాగూరునుండియు, విజయనగరం రాజాగారు విజయనగరం నుండియు, డెప్యూటీ ఎక్సాలెంటు జనరలుగారగు బి. ఎ. హార్సె గారు బొంబాయి నుండియు వచ్చిరి.

ఆరోగ్య ప్రకాశిని

సంపాదకుడు: శ్రీయుత మద్దూరి చలయ్యపంతులుగారు ఈసూతనాంధ్రసచిత్రవారపత్రికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. మొదటిసంచిక 18-8-27 శనివారమునాడు వెలువడినది. కార్యస్థానము ఏలూరు. చందా సాలును రు 2-8-0 దీనియందు ఆరోగ్యవిషయములేగాక వార్తలు చిత్రకథలు పరిశ్రమలవృత్తాంతములు మున్నగునవిగూడ ప్రకటింప బడుచుండును. చలయ్యవారు మేనేజరు ఆరోగ్యప్రకాశిని ఏలూరు అని వ్రాయవలెను.

తిరువూరు కొంగుభిద్దుడిపో - తిరువళ్ళిక్కేటి

ఈనెల 21 తేదిన తిరువళ్ళిక్కేటిలో పైచెప్పిన భిద్దుడిపో ప్రారంభోత్సవము యన్. సత్యమూర్తిగారిచే నొనర్పబడెను పై డిపోయెక్కు సంస్థాపకులు తమకు శిరపరిచయంలనియు యిడిపో తిరువళ్ళిక్కేటి నివాసులను వలయు అన్నిరకముల భిద్దుడు సప్లయి చేయగలరని సత్యమూర్తిగారు రుపన్యసింపించెప్పిరి. డిపోయెక్కు మ్యానేజింగ్ డైరెక్టరులగు కే. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యరు బి. ఏ. గారు సత్యమూర్తిగారికిరి సమాజేశ్వరమైన ప్రముఖులకును వందన మాదరించిరి.

తిరువూరు కొంగుభిద్దుడు వస్త్రములు తిరువళ్ళిక్కేటి ప్రజలకు లభింపజేయుటకై అనేకరకముల సాగపైన పసంయగల వస్త్రముల తెప్పించి సప్లయి చేయుటకై యి డిపో స్థాపింపబడినదని చెప్పిరి.

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభ

పైసభవారు 20 వ తేదీ ఆదివారమునాడు విక్టోరియాపురముందరమున "శివాజి" అను నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ఈ నాటకములో ముఖ్యపాత్రధారియగు శివాజీ భూమికను దాల్చిన కామాక్షి సుందరశాస్త్రీగారు జూపిన నటనావిశేషములు యెంతయు కొనియాడ దగినవనియే నుడువగలను. కథానాయికయగు "శోపవార" అను యొక మహమ్మదీయ స్త్రీ, తన్ను (శివాజిని) పరిపరివిధముల మోహింపుచు, తన అభిలాషను సెరవేర్చుమని చెంతకు వచ్చుచున్న కొబ్బరి శివాజీ మాతృభావమున "అమ్మా" యని సంబోధించుచు తనవోటి భువారాష్ట్రపిరునకు దుష్టశిక్షణ, శిష్టరక్షణతోబాటు రాజ్యస్థాపనమే ముఖ్యమనియు, పరస్పర మాతృసమానులనియు చెప్పిన నీతిపద్యములు ప్రతిప్రేక్షకునకు ఒప్పదములయ్యెను. మరియు జైరంగజేలు భూమికను దాల్చిన వెదురుమూడి శేషగిరిరావుగారు వయసున పెద్దవారయ్య, దర్బారునందు సామంతుప్రభువులు కానుకలు దెచ్చియిచ్చుచుండ వారినందరిని తగువిధముల అశిర్వాదించుచు, చిట్టచివరికు నిండుసభలో శివాజీ తిరుమర్యాద చేయనందున తత్సమయస్థాన జూపిన శ్రోధము యెంతయుజూడదగినదియో. అదేకోపమున శివాజిని సెరవట్టుదని ఆజ్ఞాపించిన తీరి, భూమికను హిమమాసానీ భావలో ఉచ్చరించుచు, అంధు కన్దరచిన శౌర్య దైర్యములు గూడ కొంతపట్టుకు పట్టె దెచ్చినవనియే చెప్పవలెను. శోపవారభూమికను దాల్చిన జి. రామచంద్రయ్యగారుకూడ ప్రేక్షకులను యెంతయు ఆకర్షించిరి. పై పేర్కొనినవారే గాక తేదితరభూమికలను ధరించినవారు కూడ తమతమ భూమికలను చక్కగాపోషించి మొత్తముమీద నాటకము వంతటినీ జయప్రదముగా ప్రదర్శించిరి. ఆంధ్రుల జనసఖ్యుల తక్కువగానంపు యీ చెన్ననగరమున నెలకొక నాటకము చొప్పున ప్రదర్శించుచు ఆంధ్రులకు తమనాటకములయొక్క ప్రాముఖ్యమును కనుబరచుచున్న పై ఆంధ్రనాటకసభవారి కెంతయు వందనములు.

భార్యుడు

బెంగాలు నిర్బంధితులు

హోంమెంబరు ప్రకటన

“మొట్టమొదటినుండియు బెంగాలు క్రిమినలు లా ఆమెండు ఆక్టక్రింద కారాగృహములను దుంచ బడిన 171 మందిలో 75 మంది తమ గ్రామములలోను 13 గురు స్వగృహములలోను నిర్బంధమున నుంచ బడిరి. 26 గురు విడుదల చేయబడిరి. ఇప్పుడు కారాగృహమునందు 54 గురు మాత్రమే యున్నారు”

నూతనశిక్షనగరము, మార్చి 21:— హోంమెంబరుగారి పునరుద్ధరణను వైసెమెంబరుగారు భారతరాజసభ తిరిగి సమావేశమయ్యెను. ప్రశ్నోత్తరము లొకగంట జరిగినపిమ్మట హోంమెంబరు బెంగాలు నిర్బంధితులగుర్చి యొక ప్రకటనను గావించెను. బెంగాలు నిర్బంధితులగుర్చి యొక ప్రకటనను గావించెను. బెంగాలు నిర్బంధితులగుర్చి యొక ప్రకటనను గావించెను.

హోంమెంబరు ప్రకటన

నేడు భారతరాజసభయందు సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ హోంమెంబరుగారు ప్రకటనను గావించుచు నిట్లుచెప్పిరి:—

పంగరాష్ట్రమున జరుగుచున్న విప్లవోద్యమ కుట్రలను బంధమున బెంగాలు క్రిమినలు లా ఆమెండు ఆక్ట 3 వ రిగ్యులేషన్ క్రింద నిర్బంధము నందుచుబడిన వారివిషయమై, ప్రజాక్షేమమున కంతకాల మవసరమో అంతవరకే అట్టివారిని నిర్బంధములో నుంచవలెనుగాని అంతకుమించి యుంచ గూడదనియే యిదివరకును యిప్పుడును ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయమై యున్నది. విప్లవోద్యమము కుట్రలు ఇంకను తీవ్రముగా జరుగుచున్నవని ప్రభుత్వమువారికి నమ్మకముగలచేత విడిచిపెట్టిన వెంటనే తప్పక కుట్రలలో చేరువట్లుగా కనబడుచున్నవారిని విడుదలచేయుటకై యిప్పుడెట్టి ప్రయత్నమును గావించగూడదని ప్రభుత్వమువారు తలంచుచున్నారు. తమ కొనసంగబడు స్వాతంత్ర్యమును దుర్వినియోగపరుపనట్లుగా కనబడుచున్నవారిని తప్పక సాధ్యమైనంత త్వరలో విడుదల చేయవలెననియే ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము. వెనుకటి నడతనుబట్టియు ఎట్టివరకులను కోరకయే విడుదల చేయుటకు పీలు లేనట్టివారిని జైల్లనుండి కొంత నిర్బంధము తగ్గినట్టి ప్రదేశములకు బంపుటకు బెంగాలు క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు ఆక్ట ప్రభుత్వమువారికి అధికారమొసరుచున్నది. ఈ తరగతికి చెందినవారు ప్రశ్నోత్తరముగా ఒక గ్రామములో గాని వారి ఇంట్లలో గాని నివసించుటకై పంపబడుదురు. ఈ ప్రకారముగా గ్రామములను ఇంట్లను పంపబడినవారియొక్క నడతను ప్రభుత్వమువారు ఎప్పటికప్పుడు పరీక్షించుచు ఇట్లులెంతకాల మింకను నిర్బంధమున నుంచవలయునో నిర్ణయించుచుదురు. ఈ ప్రకారముగా చర్చ యిప్పటి కెంతవరకు జరుపబడినదో మీకు తెలుపగలందులకై మొట్టమొదటి నుండి బెంగాలు క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు ఆక్టక్రింద నిర్బంధమున నుంచబడిన 171 మందిలో 75 మంది గ్రామములలో 13 గురు స్వగృహములందును నిర్బంధింపబడినవి చెప్పవలసియున్నది. 26 గురు విడుదల చేయబడిరి. ఇప్పుడు జైలులలో నున్నవారిసంఖ్య 54. మూడవ రెగ్యులేషన్ క్రింద అరెస్టుచేయబడిన 31 మందియు బెంగాలు క్రిమినలు లా ఆమెండుమెంటు ఆక్టక్రిందికి మార్చబడిరి. వారు పైసెప్పబడిన సంఖ్యలలో చేర్చబడియున్నారు. ఇప్పుడు జైలులో రివ రిగ్యులేషన్ క్రింద 16 మంది యున్నారు. కచ్చి 2 క్లెలలో బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు ఆక్టక్రింద గ్రామములందును ఇంట్లందును నివసించుటకై 19 మందిని పంపియున్నారు. 7 గురిని విడుదలచేసియున్నారు. ఇంకను రివ రిగ్యులేషన్ క్రింద నిర్బంధమున నున్నవారినిగూడ ప్రభుత్వమువారు రాలోచించుచునేయున్నారు. అనారోగ్యకారణములచేత యీ రాజకీయపైడిలలో నొక్కరివిషయమై అలోచించుచున్నారు. మరి నలుగురిని జైలులనుండియుట యొక అవసరమేలేదని తలంచుచున్నారు. అందువలన బెంగాలు క్రిమినలు లా ఆమెండుఆక్టక్రింద పిరిగి గ్రామములకు పంపుటకు గాను రివ రిగ్యులేషన్ క్రింద వారిపై నున్న వారంటలు కొట్టవేయబడుచున్నవి. ఇట్లు గ్రామములందును స్వగృహములందును ఉంచబడినట్టి వారి నడతను ప్రభుత్వమువారు నిరంతరము పరీక్షింపవలసియుండును. అట్టివారు తిరిగి విప్లవోద్యమములందు చేరుచున్నట్లుగా ప్రభుత్వమువారికి తోచినచో తమయధికారముక్రింద వారిని తగుతీరి శిక్షించుటకు ప్రభుత్వమువారు బంధురు.

భారతరాజసభలో తీర్మానముగావింపబడినప్పటి నుండియు ఎన్నడైన విడుదలచేయబడిరా యని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు రిజిరిరి.

హోంమెంబరు:— ఈ నలుగురును విడుదలచేయబడుదురు.

పండితమోతీలాలు:— మరతులు లేకుండనేనా?

హోంమెంబరు:— కాదు, మరతులు లేకుండాకాదు.

డాక్టరు గౌరు:— ఆ విడుదల చేయబడు నలుగురు ఎవరు?

వారిని విడుదలచేయుటకు పూర్తియైన యేర్పాట్లు జరిగేవరకు వారి నామముల నుదాహరించుట ప్రజలకు తేచుకగమైన విషయముగానని హోంమెంబరు చెప్పెను.

డాక్టరు నౌగూరు:— ఈ సభలో గావింపబడిన తీర్మానములకు ఫలితముగానేనా వారి నిష్పాదు విడుదలచేయబోవునది?

హోంమెంబరు:— ఈ ప్రశ్నలను విచారించునప్పుడు ప్రభుత్వమువారు ఈసభలోను ఇతరప్రదేశములందును తెలుపబడిన ప్రజాభిప్రాయమును లెక్కలోనికి తీసుకొనిరి.

షాఫీ:— సర్వేంద్ర చంద్రమిత్రగారు విడుదలచేయబడిరా?

హోంమెంబరు:— నాకు తెలిసినంతవర కీనలుగరిలో ఆయనపేరు లేదు.

కరెన్సిబిల్లుపై చర్చ

పిమ్మట కరెన్సిబిల్లుపై తిరిగి చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. నవరకు యొక్క విలువ రు 18-5-4 లాండవలెనని ఛెట్టికారు తెచ్చిన సవరణ మరీకొంతసేపు చర్చింపబడిన పిమ్మట ప్రోసిజరు బడిన. ప్రతిపూలముగా 83 గురును అనుమలముగా 49 మందియుసమ్మతులను దిలిపిరి. రెండవక్లాజునుసవరణ జేసినపిమ్మట సభవారు 2, 3 క్లాజుల నామోదించిరి. ట్రాయిటూనిక పరిమాణము ననుసరించి రూపాయకు 8. 47512 గ్రాయినులను పున నాణెమునందుగల బంగారముప్రకారము ప్రభుత్వమువారి కరెన్సీఆఫీసులలోగాని సబుప్రెజిడెంట్ ప్రతిట్రజి ఆఫీసునందుగాని బంగారునాణెములు 1927 నెప్టెంబరు 30 తేదీవలె తల పుచ్చుకొనబడునట్లుగా సర్ మేజిస్ట్రేట్లొక్కొక్కరి తీర్మానముపై 2 వ క్లాజు సవరణచేయబడిన పిమ్మట సభవారు ఫలాహారమునకు లేచిరి.

బంగారమును ధారాళముగా ప్రవహింపజేయుట

ఫలాహారసంతరమున 5-వ క్లాజు విచారణకువచ్చెను. హిందూదేశమునుండి బయటికిని బయటినుండిహిందూదేశములోనికిని బంగారును ధారాళముగా ప్రవహింపజేయుటకై తులము రు 28-4-4 చొప్పున 40 తులములకు తక్కువకాకుండా ఎన్నడైన బొలబొయిలోగాని, కలకత్తాలోగాని, బంగారమును కొనవచ్చుననియు, అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు తమ కిష్టమైట్లయిన. లండనులో వెంటనే బంగారమును బహ్యుదాచేయగలందులకై యేర్పాట్లు చేయవలెననియు శేష అయ్యంగా రొకసవరణ నుపపాదించిరి. సర్ బాసిల్ గారు బంగారు ప్లాంట్టెట్టి అమలులోనికి వచ్చేలోగా సాధ్యమైనంత యెక్కువగా బంగారమును సంపాదించుట కరెన్సీ అధికారుల విధియనియు, అట్లు జరిగినట్లయిన 1931 జనవరి మొదటి తేదీనాటికి బంగారు సరకును, లోహమును ఒకసంగట ప్రభుత్వమువారి యిష్టప్రకారముగాక విధిగా జరుగనని చెప్పిరి.

బ్లాక్టుగారి సవరణ

అటుపై సర్ బాసిల్ బ్లాక్టుగారు ఒక క్రొత్తక్లాజు ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు విధిగా బంగారము నమ్మకవలెనని నూచించుచున్న సవరణను 5 వ క్లాజుకు చేర్చి ఉపపాదించిరి. ఆ క్రొత్త క్లాజు ఏమనగా:— “1085 తులముల విలువ బంగారమునకు తక్కువగా కాకుండకొరవట్లయిన ఎవ్వరికైనను సభాయుతుడగు గవర్నరు జేసరలు కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసులోగాని బొంబాయి డిప్యూటీ కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసులోగాని బంగారము నమ్మకవలెననియున్నది. తుల

ము బంగారము రు 28-3-10 చొప్పున బొంబాయి టంకసాలయందు అమ్మకవలెనని. తేదీని కంట్రోలరుగాని డిప్యూటీ కంట్రోలరుగాని యిష్టపడితేని లండనులో వెంటనే బంగారమును బహ్యుదా చేయునట్లుగ ఏర్పాట్లు చేయవలెను.

(2) వ సభు సెక్షనులోని మరతులనుసరించి సభాయుతుడగు గవర్నరు జేసరలు ఎప్పటి కప్పుడు బంగారు మారకపురేటులను నిర్ణయించుచు, ఇండియా గెజెటు నందు ప్రకటింతురు.

బంగారమును, బంగారు మారకమునుగాని కొనుట, కొనేవారి యిష్టములోలేక ప్రభుత్వమువారి యిష్టమువీడ ఆధారపడి యున్నదని కేల్కారుగారు సర్ బాసిల్ గారి సవరణ నడుపెట్టిరి. పిమ్మట సర్ బాసిల్ గారి సవరణ ఓటుకు పెట్టబడి అంగీకరింపబడినది.

1931 జనవరి 1 తేదీనుండి రూపాయను మారకములోగాక బంగారముతో జతకల్పనలెనని ఛెట్టికారు తెచ్చిన సవరణ సాధ్యమైనంత ఎక్కువమందికి సంబంధించి కరెన్సీగా నడుపరావలెనని రిజర్వుబ్యాంకు బంగారు బుల్లియన్ ప్లాండ్డు బిల్లు తీసుకొని రాబడునని సర్ బాసిల్ గారు జవాబు చెప్పిరి. ఛెట్టికారి సవరణ ఓడిపోయెను. బంగారములేక బంగారు నాణెములమారకము అన్నియున్నమాటలను బంగారు మారకముని మార్పుట కందరును అంగీకరించిరి. చర్చ సమయమున మాట్లాడిన మాట లెవ్వరికైన కష్టముగనుండనేని శ్రమింప కలసినదని కోరుచు బిల్లును సవరణ చేయబడిన రీతిగా నామోదించవలసినదని సర్ బాసిల్ బ్లాక్టుగారు కోరిరి.

మాడుసంవత్సరములక్రిందట తానే పనికిరాదని చెప్పిన ఫెడరల్ రిజర్వుబ్యాంకు రిజర్వరక్షమునకు మిమ్ములు సర్ బాసిల్ బ్లాక్టుగారు బంధించజూచుచున్నాడని చెప్పుచు సర్ విక్టరు సానునుగారు బిల్లును ప్రోసిజరువలెనని సభవారికి సలహాచేసిరి.

కరెన్సీకమిషనువారి శిఫారసులనే అంగీకరింపనప్పుడు కరెన్సీ లీను అభిప్రాయములను అంగీకరించుట కసలే కారణము లేదని డాక్టరు సుహృద్గిగారు చెప్పిరి.

జమ్నాదాసు మోహతాగారు 18 సెన్సిల మారకము పనికిరాదని తమకారణములను తిరిగి చెప్పిరి. ఇందువలన 80 కోట్లు నష్టముచెప్పిననియు అధికారేతరుల కెవ్వరికి నిది యిష్టము లేదనియు చెప్పిరి.

శేపు భోజనానంతరము మాట్లాడి వ్యవహారమును ముగించుకొనవలెననిచెప్పి అభ్యుక్తుడు సభను నిలిపివేసినప్పటికి జమ్నాదాసుగారింకను ముగింపలేదు. (అ. ప్రె.)

ఇందూరు, మార్చి 21:— ఒక పతాను వార్తరుచెప్పినమాట వివరమున 4 గురు పతాను ఛైడిలు వార్తరును ఇందూరు ఏ జైన్స్ జయిలలో కొట్టిరి. మిగిలినవార్తరుములుచ్చి ఆవార్తరును రక్షించిరి. 7 గురు పతానులుగాయపడిరి. ఆసిస్టెంటు జెయిలరు ఈ పరిశిక్షలందుండి జెయిలరు రెండవ ప్రక్కపతానుల అణచియుంచెను.

ఆంధ్రనటప్రకాశిక నిర్దేశలగు
ప్రతి పనుమర్తి యజ్ఞనారాయణశాస్త్రిగారి
“సావిత్రీ” (6 అంకముల నాటకము)
మెరు 1-0-0 మాత్రమే! పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. వర్తకులు
ప్రత్యేకధరలు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.
కార్యదర్శి, విద్యత్సర్వాసభ, బుదరు.

నోటీసు
తమకు తాలూకా తామిరాడ అగ్రహార గ్రామంలో
జేందేయిన్న క్రీసంగమేశ్వర మదనగోపాలస్వామివార్ల ఆలయ
ములకు బ్రష్టి అప్పాయింట్లు కావలసియున్నదనిన్ని అందుకు
గాను తామిరాడ అగ్రహారం కాపురములు చెరుకు మిల్లి
సంగయ్యగారు (2) వేలూరి లక్ష్మీనారాయణగారు (3) రామ
స్వపాలెం కాపురముడు అండ్ విశ్వనాథం గార్లలో యెవరి
సయినను ఒకరిని బ్రష్టిగా అప్పాయింట్లు చేయించవలసినదనిన్ని
నర్సాపురం సబుకొర్టులో
O. S. 58/23 రు దావాతోని
వాదులు పిటిషను దాఖలుచేసిగారు.
సదరు పిటిషను 28-3-27 తేదీకి హాయిదా
జేయబడి యున్నది.
కనుక ఆక్షేపణ లున్నవారు వాయిదాతోజన భోజరయ
కునవి చేసుకోవలెను.
నర్సాపురం, పల్లూరి వెంకటేశాపుటి. ఏ. ఏ. టి. యల్.
2-2-27. ప్లాట్ నోటీసు

మద్రాసు మంత్రాలు

శ్రీశ్రీశ్రీ

మద్రాసు మంత్రాలపట్టి విశ్వాస రాహిత్యమును వెల్లడి చేయవలసిన సందర్భమున, కాంగ్రెసుపక్షమువారు జూపిన వైఖరికి వారినభినందింపజాలము. కేవలము రాజకీయపు ఎత్తులవలనను, లాభనష్టముల తూకమువలనను, ఏజాతిగాని, ఏపక్షముగాని ముందుకు బోజాలదు. ధైర్యము నహించి, అపాయము నెదుర్కొనవలసిన సమయమున లాభనష్టములను పరిగణించక సామాన్యుల జూపుటచేతనే, ఏపక్షముయినను దేశమును త్వరితముగ గమ్యస్థానము చేర్చగలదు. శాసనసభలో కాంగ్రెసు పక్షము ప్రవేశించిన కారణము, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానమును బలపరచుటకు గాక నిరోధించుటకే యనుటకు సందియములేదు. లేనియెడల కాంగ్రెసుపక్షమునకును ఇతర పక్షములకును భేదమే గనుపించదు. గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానము స్పష్టమగు రీతిని, శాసనసభ్యుల కర్తవ్యమును విధించెను. ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమువారు గూడ దీనిని బలపరచిరి. ఇతర రాష్ట్రములలో, కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రాల వేతనములకు వ్యతిరేకముగ వోటుజేసి తమ విధిని నెఱవేర్చిరి. మధ్యరాష్ట్రములందు, పూర్వపు కాంగ్రెసు ప్రముఖులే మంత్రాలుగ నున్నను, కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ ధర్మమును నిర్వర్తించుటకు వెనుదీయలేదు. సంగదేశమునందు గూడ, యిట్టి స్థితియే తటస్థించెను. సర్ అబ్దుల్ రహీం పక్షమువారు కాంగ్రెసు పక్షముతో చేతుల గలిపి వేతనములను నిరాకరించినపుడు, చక్రవర్తి మంత్రాబోలు కాంగ్రెసు సభ్యులకు కంటకముగ నుండునని జితేంద్రలాల్ బెనర్జీగారికి తెలియును. రహీంగారితో చేతుల గలుపవలసి నచ్చుట ఎంతకష్టమో వారికి తెలియును. అయినను కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి వారు తమ విధిని నిర్వహించక తప్పుపడినారు.

ఇంతవరకు గౌహతి కాంగ్రెసుతీర్మానము సంక్షిప్తముగా గమనించు కాంగ్రెసు పక్షమువారు నిర్వహించిరి. మద్రాసు, బెంగాలు, బీహారు మున్నగు రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు పక్షమునకు తగిన బలమున్నను వారు మంత్రావధిని గానింపకబోయిరి. మద్రాసునందు కాంగ్రెసుపక్షమువారిని మంత్రాలుగ నుండునని నాయకులు సి. వి. నరసింహరాజుగారు నిరాకరించి, దేశక్షేమమునకు పాత్రులయిరి. కాని బెంగాలువారిని 'చెల్లించవలసిన తరుణ మౌనము' ముగిసరికి కాంగ్రెసు పక్షమువారు వెనుదీసిరి. ఇతరరాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు పక్షము వారు తలపెట్టినను మంత్రాలను ఓడించుటకు వీలులేకుండెను. చెన్నరాజధానిలో నటుగాక మంత్రాలను ఓడించుట కనుకూలవాదకాశ మేర్పడెను. కాంగ్రెసుపక్షము తాటస్థము వహించుటకు తత్వము నాయకులగు సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు చెల్లిన హేతువులు సమంజసము గాజాలవు. కాంగ్రెసుపక్ష చర్యలను ఏవిధముగ మంత్రావధిమును ఏర్పఱుప వీలుండదని దోచినపుడు మంత్రాలకు వ్యతిరేకముగ తాము వోటుజేసెదమని, వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు సూచించిరి. ప్రస్తుత సమయమున అట్టి యుద్దేశ్యము నెఱవేరదుగాన, తాటస్థము వహించుట యవసర మయ్యెనని వీరు చెల్లించిరి. గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానమునందు, ఏ విధముగ (any ministry) మంత్రావధి మనుష్యముల నుపయోగింపలేదు. (a ministry) అను పదముల నుపయోగించుటచే, ప్రతిమంత్రావధిముపట్లను కాంగ్రెసుపక్షము వారికి విధముననే ప్రవర్తించవలయునని విధిగలదు.

అందుచే, ఏ కారణముచేతనయిన చేమి కాంగ్రెసుపక్షము తన విధిని నిర్వహించజాలక బోయెనని జెప్పవచ్చును గాని, గౌహతి కాంగ్రెసు తీర్మానము ప్రకారము మెలగెనని సమర్థింప వీలులేదు. మరియొక సమయమునందు, మంత్రావధిము శ్రేష్ఠ పాత్రకొనినవిమ్మట, కాంగ్రెసు పక్షము విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమును ప్రతిపాదించి జయింప గలుగునని నమ్ముట కాధారము గనుపించదు. మంత్రాలపట్ల కాంగ్రెసుపక్షమువారు విశ్వాస రాహిత్యము జూపుటచే, మంత్రా లోడిపోయినను వారు విపరీతార్థము నేయుటకు వీలుండెడిదిగాదు. ఏలనన ప్రస్తుత మంత్రాలపై వ్యక్తిపరముగ కాంగ్రెసుపక్షమువారు రెవరికిని ద్వేషములేదు. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి, కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగ, కాంగ్రెసుపక్షమువారు వోటుజేసినందులకు, స్వతంత్రపక్షమువారు రయినను సంతసింపకమానరు. గత శనివారమునాడే, అన్ని పక్షములవారును గలిసి రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలన తీర్మానము గావించి యుండిరి. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము బనికెరాదని ఎల్లరును గోరియుండిరి. సోమవారమునాడు ద్వంద్వ ప్రభుత్వము కొనసాగుట కవకాశ మిచ్చిరి. కాంగ్రెసుపక్షమువారు జూపినవైఖరి ఎంత శోచనీయ మయినను జట్టిసుపక్షమువారు జూపిన కారణములుమాత్రము నిస్సారములని చెప్పవచ్చును. సంస్కరణములను నిర్వహించెదమనియి అసహాయముగాని నిరోధముగాని బొత్తుగ బనికెరాదనియి ఎలుగెత్తిచాటిన జట్టిసుపక్షమువారిమారు మంత్రాల పట్ల అవిశ్వాసము జూపనేల? కృష్ణనాయకుగారు మంత్రాల పర్యటనము నాడేసిందిరి. జట్టిసుమంత్రాలింతకన్న ఎక్కుడు తరుచుగ దిరిగియుండలేదా? ప్రజలహక్కులను నిష్కరుణతో భగ్నపరచియుండలేదా? జట్టిసువర్గమువారు, పరిపాలన విషయమై స్వతంత్రమంత్రాల నాడేసింప బనిలేదు. సాంఘిక ద్వేషము నాధారముగ జేసికొనక ప్రజాశయముల పట్ల సానుభూతి నయినను జూపుచు స్వతంత్ర మంత్రాలు జట్టిసుమంత్రాలకన్న నెక్కుడు విశాలదృష్టితో ప్రవర్తించుచున్నారనుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు పక్షమువారిలో కొందరు విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానము వోటుకు వచ్చుసరికి లేకుండుటజూడ గౌహతి తీర్మానము విఫలమయినందుకు చింతించువారు గలరని యూహింపవచ్చును. జార్జి జోసెఫ్ గారు కాంగ్రెసుపక్షమువారిని మంత్రావధివల

గూడ సంగీకరింపవలయునని మరియొకమారు గోరియుండిరి. శాసనసభా ప్రవేశమువలన గలిగెడి నష్టము వెల్లడియగుచునేయున్నది. కాంగ్రెసుపక్షము వారు మంత్రాలవేతనములను నిరాకరించిన మాత్రాన, స్వరాజ్యము లభించునని మేము నమ్ముటలేదు. అయినను గౌహతి తీర్మానమును కాంగ్రెసు పక్షము సభలకు గావించుచో కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ యినుమడించెడిది. బెంగాలునందును, మధ్యరాష్ట్రములందును వెనుకటిమారు మంత్రాలను త్రోసివేచినంతమాత్రాన, స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చియుండలేదు. కారణమేమి? శాసనసభలలో జరిగెడి క్షేపణలు, ప్రదర్శనముగ మాత్ర మక్కరకు వచ్చును. ప్రజల యనమ్మతిని నివి బలముగ చెలుపును. ప్రజలలో యత్సాహము గలిగింపవచ్చును. కాని అందు కనుగుణ్యముగ ప్రజలయందైకమత్యమును, నిర్మాణదీక్షయు ప్రబలిన గాని ప్రయోజనముండదు. నేడు చెన్నరాజధానియందు శాసనసభలకు లోపలను వెలుపలను గూడ పరిస్థితులు నిరుత్సాహకరముగ నున్నవి. శాసనసభలలో, నిరోధ మడుగంటినది. వెలుపల నిర్మాణ కార్యక్రమము కడు మందముగ నడుచుచున్నది. కొంతకాలముక్రిందట, ముందుకువచ్చిన ఆంధ్రదేశము మరింత వెనుకబడుచున్నది. స్వరాజ్యశయమును మరచి, స్వల్ప ప్రయోజనములను ప్రజలు వాంఛించుటచే, దేశపరిణామము అంధకార నిమగ్నమయియున్నది. స్వతంత్రమంత్రాలికిమీద దిగులు వీరి నిర్భయముగ సంచరింపవచ్చును. శాసనసభ వారు ఎత్తెజ్జ గ్రాంటునందు తగ్గుదల సంగీకరించినపుడు, మంత్రాల యునికి కుపద్రవము గలిగెను. రిజిస్ట్రేషను విషయమున తగ్గుదల తీర్మానము నిరాకరింపబడినపుడు మాత్రము, మరల కొంత నిబ్బర మేర్పడెను. విశ్వాసరాహిత్యతీర్మానము నిరాకరింపబడుటతో, మంత్రాల యిబ్బందులన్నియు దీరెను. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమునకు స్థిరస్థాయి జిక్కినది. ద్వంద్వ పరిపాలనము చిరకాలము నిలఘగాక యని, ప్రజాశయ ప్రతిపక్షాలు సంతసముతో కేక లిడకమానరు.

సుభాష చంద్ర బోసు: బెంగాలు ప్రభుత్వము

సుభాష చంద్ర బోసుగారిని గూర్చి బెంగాలు ప్రభుత్వసభ్యులగు గౌ. మాబర్లేగారు చెల్లిన సంగతులు ఎవరికయినను హృదయావేదన గలిగింపకమానవు. ఇంతవరకు సుభాష చంద్రుని ఆరోగ్యమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు నిజస్థితిని తెలుపకుండుటచే ఇప్పుడు మరింతభయమేర్పడుట సహజము. సుభాష చంద్రుడు అనారోగ్యముగ నున్నను, వారని వదలిపెట్టుటకు వీలులేదట. క్రిమినలు లాసవరణచట్టము అంతరించువరకు, సుభాష చంద్రబోసు నిర్బంధమున నుండవలసినదేనట. బోసుగారి నేర మేమియో తెలియదు. నేర మున్నచో, వారి నికనయినను కోర్టులలో ఏల విచారణ నలుపగూడదు? విచారణ లేకుండ, నింతకాలము నిర్బంధమున నుంచుట, బ్రిటీషు న్యాయసూత్రములకుగాని, మరి యే ఇతర న్యాయసూత్రములకు గాని, విరుద్ధము. సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధి యవసరమని ఘోషించుట, ఈయొక్క

విషయము చాలదా? సుభాషచంద్రబోసుగారు, క్రిమినలు లా సవరణచట్టము అంతరించు వ ర కు నిర్బంధమున నుండునెడల, తిరిగి వారు సురక్షితముగ వెలువడజాలరని, మాబల్లేగారు తెలిపిన విషయములబట్టి గ్రహించవచ్చును. ఏలన, బోసు గారిని పరీక్షించిన వైద్యులు, ఊయవ్యాధి అంకు రించినట్లు ఆభిప్రాయమిచ్చిరి. వారిని జులులులో నుంచునంతవరకు, ఆరోగ్యము చక్కబడజాల దని గూడ తెలిసిరి. ఇట్టిస్థితిలో నింకను జులులులో నుంచుట న్యాయమా? భూతదయ బట్టి చూచినను, బోసుగారిని విడుదలజేయవలసిన యవసరము గలదు. కాని వారిని ప్రభుత్వము వారు తిరిగి జెంగాలులోనికి రానియరని, మాబల్లే గారు స్పష్టపరచిరి. హిందూదేశములో అడుగిడక, రంగూనునుండి సరాసరి యూరపుకు బోవుచో, బోసుగారిని ప్రభుత్వమువారు పదలిపెట్టవరట. క్రిమినల్ లాసవరణ చట్టము అంతరించువరకు వారు తిరిగి హిందూదేశములోగాని, బర్మాలోగాని, సింహళములోగాని ప్రవేశింపగూడదట. ఇవి విషయాలవ మానకరమగు పరతులు. సుభాషచంద్రబోసుగారు వీని నంగీకరించెద రని తలంచుట వ్యర్థము. ప్రజల సహకారము నొకవంక గోరుచు, వేరొక వంక నిట్టి నిర్బంధములను కొనసాగించుటబట్టి, సహకారమును నిరాకరించువారు ప్రభుత్వమువారేయని గనుపట్టుచున్నది. భారతశాసనసభలో హాంమెంబరుగారు తెలిపిన సంగతులు గూడ నిరుత్సాహకారణమగు చున్నవి. నిర్బంధితులను ప్రభుత్వమువారు క్రమక్రమముగ విడిచిపెట్టెదరని సూచించబడినది. భారత శాసనసభవారివిషయమై తీర్మానము గావించిన పిమ్మట, ఒక్కరి నయినను పరతులకుగూడ విడుదల జేయలేదని, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నుడి విరి. నెహ్రూగారు గావించిన హెచ్చరికను గమనింప వచ్చును. ప్రభుత్వవ్యూహయ మేమాత్రము మార్పు జెందలేదని వీరు చాటుచున్నారు. ఇద్వినుప్రభువు గారింతకన్నను ఎక్కుడుదూరదృష్టిని జూపెదరని, నెహ్రూగా రూహించిరటగాని, ఆయమున వీరికి తీరిన ఆశాభంగము కలిగెను. ఇట్టి నిర్బంధములను సహింపజాలమని ప్రజలు చూపుటకు నెహ్రూ గారు దృఢముగ కోరుచున్నారు. కాని, నెహ్రూగారు తెలిపినట్లు, కేవలము తీవ్రవాక్యములవలన, పనులు నెరవేరజాలవు. స్వరాజ్యము త్వరితముగ లభించినగాని, ప్రజల జన్మన్యాతంత్ర్యములను రక్షింప వీలులేదు. నేడు ప్రజల సంకల్ప బలము క్షీణించినది. వారి స్వశక్తి వృద్ధింందుట లేదు. ముం దేమార్గము నవలంబింపవలయునో, తెలియకున్నది. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభ మేనెలలో గాని గూడదట. ఇట్టి స్థితిలో ప్రజల శక్తివిహీనత నిరంకుశాధికారమును పెంపుజేయుట వింతగాదు.

కాంగ్రెసుపర్కింగుకమిటీ

కాంగ్రెసు పర్కింగు కమిటీవారు గూడి, మహమ్మదీయ సభ్యులు సామాన్యనియోజకవర్గములగుర్చి తెలిపిన నిర్ణయము నభినందించి, వివరములను హిందూప్రతినిధులతోను మహమ్మదీయ ప్రతినిధులతోను గలసి చర్చించుటకయి యొక యువసంఘమును నియమించినట్లు, నేటివార్తలు

దెలుపుచున్నవి. సరోజినీదేవి, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, నెహ్రూ, మాలానామహమ్మదాలీగా ర్లీసంఘమునందు సభ్యులు. వీరు పరిస్థితులను బాగుగ విచారించి అనుకూలనిర్ణయము గావించి హిందూ మహమ్మదీయ కలహములకు చోటు లేకుండ జేసెదరుగాకయని కోరెదము. శాసనసభలోని ప్రజాప్రతినిధులతో గూడిన క్వెస్చను పార్లమెంటును సమావేశపరచవలయు ననియు హిందూదేశ రాజ్యాంగవిధానమును వారు నిర్ణయించునట్లుల ఏర్పరుపవలయు ననియు పిమ్మట అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారియెదుట నివిధానమును విచారణకు దేవలయుననియు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు తెలిపిన కోర్కెను పర్కింగు కమిటీవారామోదించిరట. బొంబాయిలో మేనెలలో జరుగు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసభలో, సీలోపుగ తయారగు రాజ్యాంగ విధానమును విచారించెదరట. నేపనల్ డిమాండు ఉండనేయున్నది. మరల రాజ్యాంగ విధానము నిపుడు తయారుజేయుట ఎందుకో తెలియదు. సహేతుకమగు కోర్కెల గోరవలయునని భారతీయులను ఇండియా మంత్రిగా రిటీవల హెచ్చరించి యుండిరి. రాయల్ కమిషనువారియెదుట ప్రజలు అతివాదము జేయవలదని వీరితలంపు. అట్టితరి నూతన రాజ్యాంగవిధానము నేపనల్ డిమాండు కన్న తక్కువగ నుండునా? కాంగ్రెసు సంఘములు సంస్కరణప్రణాళికను తయారుజేయుట వేరు. శాసనసభ్యులందరును కలిసి తయారుజేయుట వేరు. ప్రజాప్రతినిధుల స్వయంనిర్ణయాధికారమును, పాలకులంగీకరింపనంతవరకు రాజ్యాంగవిధానములను తయారు జేసి ప్రయోజనముండదు. వీనిని పాలకులచే నంగీకరింపజేయుటకు వలయుశక్తి సామర్థ్యములను ప్రజలు ముందుగ సంపాదించవలయును. ప్రస్తుత సమయమున, కార్యోత్సాహము మందగించుట చే, రాజ్యాంగవిధానమును తయారు జేయుటతో, ప్రజాప్రతినిధులకు కొంత ప్రాంతబోవును. విద్యాధికులు పలువురకు చేతినిండ పని దొరకగలదు.

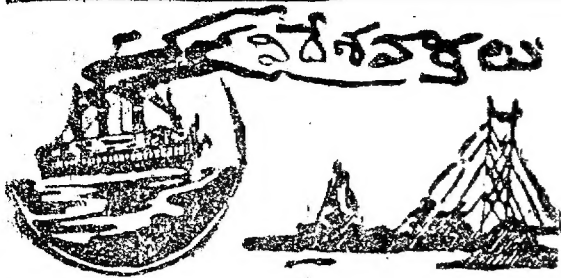
ఉన్నతోద్యోగములు- సర్ పానగలురాజాగారు బాధ్యతాయుత పరిపాలనమునకు ప్రజలను గొంపోవుటయు, పరిపాలనా శాఖలన్నిటియందును భారతీయుల సధికముగ జేర్చుకొనుటయు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వాశయములుగ ప్రకటింపబడెను. కాని యీ రెంటి విషయమున, బ్రిటీషువారు కడుమందముగ నడుచుచున్నారు. భారతీయులుమాత్రము త్వరితముగ బోవలయుననుచున్నారు. పరిపాలనపు ఖర్చును తగ్గించుటకు గూడ భారతీయోద్యోగుల నియామక మవసరమగుచున్నది. చెన్నరాజధానిలో బ్రిటీషు సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులసంఖ్యను సగమువరకు తగ్గింప వలెనని సి. వి. వేంకటరమణయ్యంగారు చెప్పిన తీర్మానము, కడునమంజురముగ నున్నది. ఇందు తీవ్రభావ మెక్కడను గనుపించదు. ఏషియమువారును అట్లే పింపదగిన యంతము లేదు. అయినను, సర్ పానగల్ రాజాగారు భారతీయుల కున్నతోద్యోగములను తొందరపడి ప్రసాదించగూడదని సలహానిచ్చిరి. తామును తమపక్షమువారును అన్ని పదవులలోకెల్ల పెద్దవియు బాధ్యతగలవియు నగు మంత్రిపలు

వులను చేపట్టవచ్చును. వీనిని జయప్రదముగ నిర్వహించినట్లుల గొప్ప జెప్పుకొనవచ్చును. కాని వీని కన్న తక్కువగు ఉన్నతోద్యోగములను మాత్రము భారతీయులు నిర్వహింప జాలరట! భారతీయోద్యోగులు తగు సానుభూతి జూపరట. న్యాయ శాఖలో యూరపియును యుద్యోగులద్వారా న్యాయము చేకూరినట్లు భారతీయోద్యోగుల ద్వారా చేకూరదట. యూరపియులకును భారతీయులకును మధ్య తీర్పు జెప్పవలసివచ్చినపుడు బ్రిటీషు న్యాయాధిపతు లెంతవరకు న్యాయము సలుపుచున్నారో దెలుపనక్కరలేదు. ఎన్నికల సమయమునందు భారతీయోద్యోగులను నమ్మ వీలులేదట. భారతీయులను త్వరితముగ నున్నతోద్యోగములలో ప్రవేశపెట్టుచో తీరిన యనర్థము వాటిల్లునని సర్ పానగల్ రాజాగారి తలంపు. వీరు జప్టిసుపక్ష నాయకులుగ నే ఈ ప్రసంగము గావించిరనుటకు నంది యము లేదు. ఇట్టి విపరీతాభిప్రాయములను చెప్పెడివారును దేశ మింకను నాదరింపగలదా?

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధితులవిషయము

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి ప్రకటనము భారతశాసనసభలో హాంమెంబరు సర్ అలక్ష్మాంధరు మజ్జిమగుగారు నుడిగిన వాక్యములబట్టి కొంతకాలమువరకును దొరతనమునా రింతకంటె నేమియును చేయదలమనలేదన నిర్ధారణ కనబడుచున్నది. మన మిందుల కంగీకరింపదగినా? ఎంతమాత్రము నంగీకరింపగూడదు. దొరతనమువారి భావము కొంచెమైన మారలేదనియే దీనివలన స్పష్టమగుచున్నది. ప్రతిష్ఠకు భంగముకలుగుననియును భారతీయులలో భిన్నాభిప్రాయములు కలవనియును తలచి యిర్విప్రభువు తన సదభిప్రాయమును వదలుకొని లిటునుప్రభువుపద్ధతికి చివరకు లొంగిపోయెను. కొంతకాలమువరకును నిరంకుశోద్యోగులు భారతశాసనసభవారి తీర్మానమును ఏకాగ్రముగ ప్రజాభిప్రాయముగూడ తృటికరింప గలుగుదురు గాక. నేనుమాత్రము యిర్విప్రభువు రాజనీతి ప్రజ్ఞాతిశయములబట్టి చాలఅధికమగు ఆశ నే కలిగియుంటిని. సరి దానికేమి గాని గత రెండుమాసములనుండియు మన లను బాధించుచుండిన సంతయును యిప్పటికైన నివారణమైనది. సీతిగతులు స్పష్టమైనవి. భారతశాసనసభలో సీతిర్వాస నాధిపాదించబడినపిమ్మట నొక్కరిపై నను మరతులను కోరకుండ వదలలేదు. లిట్టను ప్రభువు ఆహ్వానించిన వంగరాష్ట్ర నాయకులకు లిట్టనుప్రభువు నూచించినట్టియు భారతశాసనసభలో యిండియాప్రభుత్వపక్షమున మరల వివరింపబడినట్టియు విషయములను కారాగృహములందున్న వారి కెరిగించికో లేదో వారేమినిగో ఆనువిషయములనుగూర్చి దొరతనమువారేమియును తెలిపియుండలేదు. ఇటుపై నెట్టిదృష్టకార్యమునందును కలుగజేసుకొననని వాదనము చేసినచో వారికేమునుగూర్చి మరల యోచింపబడుననిమాత్రమే లిట్టనుప్రభువు తెలిపియుండెను. కాని యీసంగతిని కారాగృహవాసులు తెలిసికొని తెలిసినట్లులేకనబడదు. అందువలన నాయకులు కారాగృహములందు నవయుమండలనియే యున్నది. ఈవారుకుక్క త్వము మన మెంతమాత్రమును సహింపజాలమనియు సహింపమును మనము స్పష్టమగురీతిని దొరతనమునకు తెలుపుటయే మనకముఖ్య కర్తవ్యమైయున్నది. ఈవర్గము దేశములందరును నిష్కర్షగా ఘండితురనిగూడ నేను నమ్మెను. అందులకు కఠినోద్దేశుపయోగించినంతమాత్రమున నే ప్రయోజనము కలుగదు. క్రిందలో కనబడవలెను. ఇప్పుడు మనము మహాగల భేదముల. సడవేసికొని యేకముఖమై నిరంకుశవర్గము నెదుర్కొనుటయే శ్రేష్ఠ కర్తవ్యముగా కనబడుచున్నది. ఈవిషయమున దేశీయులను నేకిభవింపగోరెదము. అధికమగు త్యాగమునకును అల్పము ప్రతిగ్రహమునకును మనముసమ్మతించుటకంటె నిపుడు ఆగౌరవరక్షణమునకు గత్యంతరమేమియును కనబడుటలేదు. నెహ్రూగారు ప్రకటించిరి.

(ఆ. ప్రె.)

దక్షిణ ఆఫ్రికా బహుదళిక

ఇండియా ప్రభుత్వము ఏజెంటు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, మార్చి 21:—దక్షిణ ఆఫ్రికా బహుదళిక నమస్కరించి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఏజెంటును నియమించుటనుగూర్చి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధతో ఆలోచించుచున్నారని పెర్షియన్ లాచెస్సగారికి వింటర్ట్ ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

స్వాంగు హే ఘోరము

జాతీయ సేనలు దేశీయ పోలీసు స్టేషనుల బట్టుకొనుట

కొన్ని టిని తగులబెట్టుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, మార్చి 21:—ఉత్తర చీనా సేనలు ఉత్తర దిక్కునుండి అంతర్జాతీయ ప్రదేశములలో చొరబడి పోయినట్లు చెప్పి పోలీసువారు పీరిని వారిందుకు సహాయమునగోర సాయుధశక్తులనుకట్టి వచ్చెను. ఎవరెగతుడ ఈ శక్తులను మరఫలంబు కాల్చుటకు లోనైనది. లెఫ్టినెంట్ న్యూమన్ కార్పొరల్లు ఎయిన్సులీ హెర్బర్ట్, వాస్టిగార్లు తురిగాత్రులైరి. స్వాంగు హేలో దేశీయులను భాగమును జాతీయ సేనలు ఆక్రమించుకొన్నవి. మినాంగునుండి కొన్ని వేల జాతీయ సేనలు ముందుకేగుచున్నవి. లోపలనుండి మారువేషముతో అదేసమయమున జాతీయ శక్తిస్థి సైనికదళములు సేటియందమున చేపెన్యాటో జిల్లాలలో చెండాడి భీభత్సము గావించుచున్నారు. దేశీయ పోలీసు స్టేషనులను బట్టుకొనిరి. ఒకదానిని తగులబెట్టిరి. అది ఇంకను తగులబడుచున్నది. స్వాంగు హే సెటిల్మెంటులోనే వెనుకముందు లరయకాల్చుచు పోయినట్లుగా తురిగాత్రులైరి. నేడు పుటంగులోనున్న బ్రిటిష్ ఫోర్ట్ లో ప్రవేశించిరి, సాయుధులై కొందరు భయపెట్టుచు. పనివారిడను బారద్రోలిరి. నాకాదళము ఫోర్ట్ కిని గాపాడుచున్నది. స్వాంగు హే సెటిల్మెంటులోనున్న అధికారము జాతీయవాదులకు కలిగిసాటుకు ప్రయత్నించుచున్నారు. దాని నలన ఇద్దరు చీనా సందేశములు అప్పకమైరి.

హ్యూంకోలో కమ్యూనిస్టులు

సర్వాధికారులు - కార్మికభీభత్సము

దక్షిణ చీనా సేన స్వాంగు హేలో ప్రవేశించుట
స్వాంగు హే, మార్చి 21:—స్వాంగు హే చీనా సేనల ములో దక్షిణ దేశ సేనలు ప్రవేశించుచున్నవి. స్వాంగు హేలోనున్న స్వాంగు హే సేనాని శ్రాంతిపట్టణములో దాకొన్నాడు దాక్షిణాత్యులు వూహకు 40 మైళ్లు వాయవ్యముగనున్న చాంగ్ గోవును బట్టుకొన్నాడు. స్వాంగు హే న్యూంగుకున్న రైల్వే మార్గమును సరికివేసిరి.
సమ్మె ప్రారంభమైనది—ముగ్గురు పంజాబీలను గొల్చుట
విధులందు సామ్యము, పోనివారి, జనసమాహమును పోలీసువారు బారద్రోలుచున్నారు. ముగ్గురు పంజాబీలను కార్మికి. వివరము లింకను తెలియలేదు. వారిందరూ చేరుచున్నారు.
సేటియందము పే సమ్మెగట్టుచోయని అందరికిని కబ్బు రంకిరి. ఇది కేవలము రాజకీయ సంబంధమైనది. పనివారి ధయోక్రాంతి లగుటచే సమ్మెలో తేరచుచును. మొదట ట్రాములా గిభాయిని. మునిసిపాలిటీలో అత్యవసర శాసనములకు ప్రకటించిరి. యుద్ధకాల నిబంధనలకి నాకాదళములు దిగినవి. కాల్యబడిన ముగ్గురు పంజాబీలలో ఒకడు చనిపోయెను.
మొదట డెవకా సేనలు స్వాంగు హేకు బయలుదేరెను.
సేటియందము ప్రాంతపట్టుములో కొన్ని పెల్లెలు పడినవి. బట్టలునుండి బడినవో ఎవరికి తెలియదు. ఎవరికిని ప్రాణాళికి తా లేదు. దెబ్బలు తగులలేదు.

కూకొంగులో రక్తపాతము

లండన్, మార్చి 21:—చీనా జాతీయపక్షములో చీలిక గలుగుటచే ఫార్మర్స్ (రైతుల) యూనియను (సంఘము) సభ్యులు వేనవేలు 16 తేదీన గరములో ప్రవేశించి చియంగుకే పే కుగారిపక్షమువార మనిరి. అతివాదులకు జేందిన కార్మికపక్షముతో డీకొనిరి. ఇరుపక్షముల చాలమంది చనిపోయిరి. తుత్ గాత్రులైరి. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము ఏమియు ప్రమాదమురాలేదు. అతివాదుల ప్రధాన కార్యాలయమును తగులబెట్టిరి. సైనిక శాసనమును ప్రకటించిరి. అల్లరి ఇంకను సాగుచునే యుండును.

స్వాంగు హే పోలీసులు

స్వాంగు హే, మార్చి 19:—కార్మిక కల్లోల ముపద్రవముగనున్నది. సమ్మెలో 22000 మంది మాత్రమే చేరిరి. స్వాంగు హేలో హత్యలైనదిను ఇన్ని వారములకు ఇదే మొదటిసినము. జాతీయవాదులు సుబోవర్గమరన్నారు. స్వాంగు హే న్యూంగుకున్న మాత్రము చెడలేదు.

న్యూంగునుండి భయపడి దిమ్మలేక ప్రజా స్వాంగు హేకు వచ్చుచున్నారు.

స్వాంగు హే, మార్చి 20:—సుంకియంగులో ఉత్తర చీనా సేనలు కూలెను. 7000 సైన్యము దీనిని గాపాడుచుండెను. ఉత్తరదిక్కు సేనలు తొందరగా వెనుకకు పారిపోయెను. నిరోధమును జూపనేలేదు. 2000 ఇందులో అపుడే స్వాంగు హే చేరిరి.

జాతీయవాదు లిచ్చుకు తేలికగ స్వాంగు హే నాక్రమించుకొనగలరని విదేశ సైనిక నిపుణు లనుచున్నారు. రెండురోజులలో ఇక్కడికి రావచ్చుననుచున్నారు.

న్యూంగుకుంకాలనయున్న యాంగ్ డిట్టి ప్రవేశములన్నిటిలోను ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను జరుపుటకు పిలులేకున్నది. రాకపోకలకునూడ అడ్డగిలెను.

ప్రభుత్వమువారియుపయోగమునకు విమానమును ప్రయివేటు నిర్మాణము తయారుజేయుచున్నారు. దీనిమీద అమెరికాకు బోవుదు రనుకొనుచున్నారు.

భారత సామ్రాజ్యసభ

సైనికవ్యయమును నిరాకరించుట

లండన్, మార్చి 18:—భారత సామ్రాజ్యసభవారు తమ అసంతృప్తిని జాపుటకు సైనికవ్యయమును త్రోసివేయుట న్యాయముగాదు. అవివేకమైనపని నిరాకరించుట ఆక్షేపణీయమైనది. కాని వారు సబబు తప్పులేదని న్యూస్ పేపర్లు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యేక కాగితముల ఎక్కువలో లండనులో కేరీభవనమునుండి సభ్యులకు దెలుపకుండుట అసమంజసము. ఇండియా మంత్రి జేయుపని బాగులేదు. చడిచప్పుడు లేకుండ ఇండియా మంత్రి కూర్చుండుటచే భారత సామ్రాజ్యసభకు కోపము వచ్చినది. దానివలన భారతీయులకు కోపము వచ్చినది. సహాయ సైనిక సంఘుని వేదికమును ఇంత వరకు ప్రకటించకపోవుట చాలదారుణమే.

నాకాదళమును తగ్గించుట

కామన్సునభలో చర్చ

రగ్వి, మార్చి 18:—కామన్సునభలో సోమవారము నాకాదళమును తగ్గించవలెనని కార్మికపక్షమువారు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుచున్నారు. జాతీయ నిరుపద్రవము అంతర్జాతీయ శాంతియు అంతర్జాతీయ ఒడంబడికచేతనే ఏర్పడును. అందుకు అందరును అన్ని విధముల ముఖ్యముగ నాకాదళమును తగ్గించవలెననుచున్నారు.

వైమానిక ప్రమాదము

విమానము మండిపోవుట

శాలిపోయి ఇద్దరు చనిపోవుట

రగ్వి, మార్చి 18:—పాక్స్టునులో విమాన మొకటి బ్రష్టలైనది. ఇద్దరు వైమానికల చనిపోయిరి.
విమానము క్రిందబడి మండిపోయెను. ఒకనికి తల ఎగిరి పోయినది. 18 గురు చనిపోయిరి. 14 గురికి గాయములు తగిలిన 1927 తోయలు వైమానికదళములో.

యుద్ధసామగ్రి విసర్జనము

కిమిటీ నివేదికము

అమెరికా ప్రభుత్వవైఖరి

జనీవా, మార్చి 19:—సైనిక నాకాదళములను ఇంతకంటె ఎక్కువ యుద్ధరాదని జేసికొను ఒడంబడికపై అంతర్జాతీయ పరిశీలనాధికారమును వహించుటనను నూచనలను అంగీకరించువారు గామనియు ఆ ఒడంబడికలు నిర్విఘ్నముగ జరుగుటకు అంతర్జాతీయ విశ్వాసము ఒడంబడికలను గౌరవించవలెనను బావము లేముఖ్య సాధనము లనిరి. ఒకరు పరిశీలించవలెనను ఏర్పాటున్న వెంటనే ఇతరులకు మనస్సంకటముగ నుండకూడదు. ఆపైని 'గుసగుసలు' రుసరుసలు బయలుదేరును అపలు న్యూహారమే చెడును సైనిక న్యాయముబట్టి అనగా సైనిక న్యాయము తక్కువగానున్నంత మాత్రమున ఆయుధసామగ్రిని తగ్గించి రనుకొనటకు పిలులేదు. ప్రతిరక్తప్రభుత్వమువారు తమ రాజ్యములో విమనాయువును ప్రయోగించుటకు సేర్పించిన అయ్యది సేరమని ఒడంబడిక జేసికొనవలెను. నూచన జరుగునది సాగునది కాదు. ముఖ్యముగ వైమానిక పటాలములందు బొత్తుగా పిలులేదు.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ వైమానికదళము

ఇంగ్లండుతో బాకేయున్న దనియు ఎక్కువగాని తక్కువగాని లేదనియు అమెరికను వైమానికము దెలుపుచున్నాడు.

సిలోను కార్యనిర్వాహక సభలో సభ్యులకు జేడ్ బ్యూట, ఓల్డ్ ఫీల్డు గారు నియమించబడిరి.

బ్రిటిష్ ఇంజనీర్స్ గొప్ప

బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యపుదానిని బ్రిటిష్ ఇంజనీర్లు వేసిరినియు, క్రొత్తగా వచ్చిన ఇంజనీర్లు పనిచేయుకొనుటకు ఇండియా ముఖ్య ప్రదేశమనియు, మంచిస్థలమనియు ప్రకటించువారు గారు దెలిపిరి.

మాంఛెస్టరు వరకుని మోసము

బొంబయికి బట్టలు పంపుటకుబదులు

గుడ్డపేలికల నంపుట

జేమ్స్ గార్డెన్ అను నాతడు బొంబయికి బట్టలు పంపితిమని జెప్పి బొంబయి వరకునికి గుడ్డపేలికలను బహుళతోగట్టిబంపిరి. ఆతడిపుడు చెఱసాలమందున్నాడు. విచారణ ఇంకను జరుగుచున్నది.

సిక్కు ఖైదీల విడుదల

పంజాబు శాసనసభవారి తీర్మానము

లాహోరు, మార్చి 21:—సేటినినము పంజాబు శాసనసభలో సిక్కు ఖైదీలను విడుదల చేయవలయునను తీర్మానము అత్యధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదంబడెను. గురుద్వారా బోర్డు అధ్యక్షుడగు సర్దారు ఖరకు సింగుగారిని ఇతరుగుద్వారా ఖైదీలను ప్రభుత్వమువారు తక్షణమే విడుదల చేయవలయునని తీర్మానమునందు నూచింపబడెను.

అన్ని పక్షములవారు తీర్మానమును బలపరచిరి. గురుద్వారా చట్టము ఆమోదించి తదనుగుణముగ సిక్కులు ప్రవర్తించుచుండుటచే ప్రభుత్వమువారు సిక్కు ఖైదీలను విడుదల చేయుట ధర్మమని పలువురుసభ్యులు నూచించిరి.

ఆగ్నే సభ్యుడగు సర్ జుభిడిమాంటో మెరెన్నిగారు తీర్మానముపట్ల సానుభూతిచూపుచు ఖైదీలందరిని విడుదల చేయుటకు పిలులేదనిరి. ఖైదీలలో పలువురు శాసనములను ధిక్కరించి కారాగృహములను వెళ్లిరి. వారిని విడుదల చేసినను మరల ప్రాతఃక్షణలను వారసుసరింపగలరని ఆర్థిక సభ్యుడు చెప్పెను.

గురుద్వారా బోర్డు అధ్యక్షులకు సర్దారు ఖరకు సింగు గారు జూనునెలలో విడుదల చేయబడుదరని ఆర్థిక సభ్యుడు తెలిపెను. (అ.ప్రె.)

నూరాయణగంజి, మార్చి 20:—న్యాయమూర్తి ఉద్ధబ్బిణి శ్యామలకుమార్తె ముద్దాయిలకుండరకు మూడు నెలల కఠినపరీక్ష ముగిసి ఒకనికి 6 నెలలను విధించిరి.

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి

మహమ్మదీయ ప్రముఖుల సభలో

నామోదించబడిన తీర్మానములు

- (1) సింధు దేశ మొక ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నుండవలెను.
- (2) ఇతర రాష్ట్రములం దములలో నున్న సంస్కారముల నన్నిటిని సరిహద్దుపరకజాలలోను బెలూచిస్తానులోనుగూడ నమలు లో పెట్టవలెను. ఇటుల జరిగినచో అట్టి రాష్ట్రములన్నిటియందును మహమ్మదీయులు సంయుక్త నియోజకవర్గముల నామోదించుటకు సంసిద్ధులుగా నుండుటయేగాక హిందువులసంఖ్య హెచ్చుగానున్నట్టి రాష్ట్రములలో హిందువులు అల్పసంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయుల కెట్టి సౌకర్యములను కలుగజేసెదరో అట్టి సౌకర్యములనే హిందువులసంఖ్య అల్పముగానుండిన సింధు, బెలూచిస్తాను, సరిహద్దు రాష్ట్రములలో మహమ్మదీయులు హిందువులగుగాక కలుగజేసెదరు. వంగ ప్రజామహమ్మదీయులలో శాసనాధికార ప్రతినిధులసంఖ్యను జనసంఖ్యనుబట్టియే నిర్ణయించవలెను. భారతశాసనసభలో మహమ్మదీయ ప్రతినిధుల సంఖ్య 1/3 వంతుకు తక్కువగా నుండగూడదు. సంయుక్త నియోజకవర్గములనునే మహమ్మదీయ ప్రతినిధులుగూడ ఎన్నుకొనవలెనని అను తీర్మానములు మహమ్మదీయ ప్రముఖుల సభలో నామోదించబడినవి.

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభలో

దీనిని హార్ని చర్చ

నిన్న 21-వ తేదీ సాయంకాలము ఢిల్లీలో కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరిగినది. మహమ్మదీయ ప్రముఖులచే నామోదించబడిన తీర్మానములనుగూర్చి పరిశీలనచేయుట కొక యావసంఘ మేర్పరచబడినది; గాని కార్యసంఘమువారు మహమ్మదీయుల సద్దానమును ప్రశంసించిరి. శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ఏ. రంగనాథయ్యంగారు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, శ్రీమతి సరోజినీనాయుడు, డాక్టరు అన్నాదీ, ఆంధ్రకేశరి టంగుటూరి ప్రకాశంగారు కార్యసంఘమునకు వచ్చిరి.

"గతవారమున కాంగ్రెసుసభ్యులగు హిందువులసభలో జరిగిన తీర్మానములను పిమ్మట అఖిలభారత మహమ్మదీయ ప్రతినిధులసభలో జరిగిన తీర్మానములనుగూడ కార్యసంఘము వారు పరిశీలించిరి. మహమ్మదీయ ప్రముఖులు చేసిన తీర్మానములను కార్యసంఘమువారు మనఃపూర్వకముగా నామోదించుచున్నారు. మహమ్మదీయ-హిందూసభల ప్రతినిధులతో సంప్రదిండుటకు శ్రీమతి సరోజినీనాయుడు, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, మోలానామహమ్మదాలీగారు కార్యసంఘ ప్రతినిధులుగా నిర్ణయించబడినవి. దీనిఫలితముగా త్వరలోనే హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి చేపరగవలసి కార్యసంఘమువారు నమ్ముచున్నారు.

దేశమునందున్న అన్ని శాసనసభలకును ఎన్నుకొనబడిన సభ్యుల సమావేశమును జరిగించి భారత రాజ్యాంగవిధానమును గూర్చి చర్చించి అఖిలభారత భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమునకు నిశ్చయించవలెనని శ్రీనివాసయ్యంగారు చేసిన నూచనము గూడ కార్యసంఘమువారు నామోదించిరి.

మేసెలలో బొంబాయిలో స్థాయిసంఘసభను జరుపుటకు నిశ్చయించబడినది.

చేపు 22 వ తేదీ బుధవారమునాడు ఢిల్లీలో భారత శాసనసంఘసభ్యులగు హిందువుల సమావేశమును జరుపుటకు మాలవ్యా గారేర్పరచిరి గాన ఆ సభకు సరోజినీనాయుడు, శ్రీనివాసయ్యంగారు, నెహ్రూగారు మున్నగు కాంగ్రెసునాయకులుగూడ వెళ్లినట్లు నిశ్చయించబడినది. (ఆ. ప్రె)

ప్రతికాఫివాచనములు

హైముని ఆఫ్ యిండియా

హిందువులకు మహమ్మదీయులకును స్నేహభావమును కలిగించుటకే యీవాచనము చేయబడినది. అది లభించినగాని రాజకీయముగా నభివృద్ధి కొనసాగినేరదు.

బొంబాయి క్రానికలు

ఇందులకు గడంగిన మహమ్మదీయ నాయకులు గొప్పభాగ్యవంతులని పొందియున్నారు. కాని వారు ఘనమునదేభక్తి అధికముగ మారవచ్చునని కలిగియున్నారనుట కెట్టిసంశయములేదు. హిందువులను మహమ్మదీయులను యేకీభరించి స్వరాజ్యమును కోరినచో ప్రపంచమునందు దానినెవ్వరునుగూడ నెదిరింపజాలరు. (శ్రీ సెను)

అగ్నిపెట్టెల పరిశ్రమ

టారిఫ్నుబోర్డు విచారణ

రంగూను, మార్చి 21:—నేడు టారిఫ్నుబోర్డువారు అగ్నిపెట్టెలపరిశ్రమపై సాక్ష్యముల తీసికొనుట ప్రారంభించిరి. అధ్యక్షుడు గిన్నాలో గారుబోర్డువారు విచారణచేయవలసినవిషయములను బోర్డువారికిగల అవకాశములను సాక్షులు తెలుపవలసిన ముఖ్యవిషయములను ముందు తెలిపిరి. బర్మాలో అడవులందు టనలను అగ్నిపెట్టెలకుపనికివచ్చు కలవదొరకుటకులను రాకపోకలకు రంగూనువరకు నడులు అనుపాటము గలిగించుట వలనను వారువిచారణ చేయవచ్చునని తెలిపిరి. విచారణావకాశమును గూర్చి రత్నాసౌకర్యము లీపరిశ్రమకు గావలెనాయనువిషయమును కావలసియెడల ఎంతవరకు గావలెనో ఎట్టిచోతెలిసికొనుటయని తెలిపిరి. సాక్షులు సత్యాంశములపై నాధారపడి తమ తమసాక్ష్యములను చెప్పుచురత్నాంగోరవలెను. మాకుకావలసిన విషయములనుసాక్షులు సాక్షులకును పరిశ్రమలకునుమాడ లాభకరము. సత్యాంశములులేని ప్రకటనలవలన బోర్డువారు రత్నావిధానమునకై తమ శిఫారసుచేయజాలరు. ఈవిచారణ రత్నావిధానము ప్రతిపాదించు. పన్నులధికములయినందువలన క్రొత్తపరిశ్రమగారములు స్థాపించబడినవి. అవి పన్నుల నెక్కువచేసినను నిలువ గలనేమో తెలిసికొనవలెను. ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమైనదిగనుక బోర్డువారు బోధకమును గలిగించుకొనవలెను. రెవెన్యూ అధికారులు విధించిన పన్నులలో కష్టములేనపుడు కొంతభాగము కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు వచ్చుచున్నది చూడవలెను. పన్నులే కష్టమైనప్పటినుండియు ఇండియాలోను ఇతర ప్రాంతములందును భావభేదములు కలుగుచున్నవి. లోలోన పోటీలు న్నవా? విదేశములందలి నమ్మకముగలదా? ఈనమ్మకములుండిన లాభదాయకమా? ఈ నమ్మకము దేశాభివృద్ధికరమైనదానిని చూపుచున్నట్లు తన సలహా సిఫార్సులనీయవలెను. దిగుమతి అగ్నిపెట్టెలపై పన్ను విధించుటవలన కలుగు నష్టము వాలోచించవలెను. దిగుమతులు తగ్గుటవలన దేశ పరిశ్రమ ఎక్కువవలనను నెంత లాభము రాగిలదో యాలోచించవలెను.

ఆదమ్మి హాజిరాహు, కంపెనీ డైరెక్టరు వ్రాతములక సాక్ష్యముంపెను. నే. డాయనను విచారించిరి. 10 ప్రశ్నలు మాత్రముడిగి విచారణగూపి చురునాటికి నాయుదాజేసిరి. దాహుకంపెనీ ఏజంటుగారు వ్రాతములకముగ నిచ్చినట్లేట్టెంటులో నిట్లు తెలిపిరి. మేము ఈ పరిశ్రమను 1924లో ప్రారంభించితిమి. పెట్టుబడినుంతయు భారతీయులే 1926 జనవరివరకు అగ్నిపెట్టెలకు పెట్టెలకు గావలసిన కర్రను జపానునుండి యూరపునుండి దిగుమతిచేసితిమి. ఇరువురు నిపుణులు ఒకజర్మను ఒకబ్రిటీష్ వేకియావారును పనిచేయుచున్నారు. మామేషీనులు జర్మనవి. సమస్తపనులను ఇచ్చుటనే చేయుచున్నాము. దిగుమతుల 6 శేల గ్రోసులతయరచేయుచున్నాము. మాడువిషములక తయారచేయుచున్నాము. నూటికి 55 పెన్సెజ్. మధ్యపైజ ఇండియాలో నాడుక ఎక్కువ. నూటికి 25 ఇండియాలో ఖర్చు. 1924లో 358608 గ్రోసులనుండి 1926లో 1101716 గ్రోసులకు పరిశ్రమ అభివృద్ధిచెందెను. మూడుపైజలకును విదేశవాసీగలు. ఫ్యాక్టరీ సరకులుబొంబయి సలమనుకు కట్టెలపన్నయిని అమ్మకపు సలమలకును కార్మికులన్ని సలమనుకును దగ్గరనున్నది. నగషీలలో భారతదేశపరిశ్రమ కొంచెముతక్కువవరకేమేకాని ఈకష్టములు తొలగించున్నవి. స్థానికముగ దొరకు కర్రనుంచిదే. కార్మికసమృద్ధి కర్రసమృద్ధి భారతదేశమున ఎక్కువగగలదు. మాకు ఇప్పుడాకర్రలో ప్రభుత్వమువద్ద కవులువుచ్చుకొనిన రిజర్వ్ అడవులనుండి వచ్చుచున్నది. తరపరిశ్రమ ప్రభుత్వమువారు చేయించవలసియున్నది. అస్సామపరిశ్రమను స్వేచ్ఛెనువారి సహాయముగలదు. సర్వీసు భారతదేశపరిశ్రమను సహాయముగలదు. చేపు తిరిగి విచారణజరుగును. (ఆ. ప్రె)

శ్రీశారదానికేతనము, గుంటూరు

త్వత్తిమి వార్షికోత్సవము (27-3-27) తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు తిలక్ మేటలో శ్రీశారదానికేతన ఆశీర్వాదములో శ్రీశారదానికేతన వార్షికోత్సవము జరుగును.

రాజానాయని వెంటటరంగారావు,

అధ్యక్షుడు.

ధర్మివార్తలు

సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారికి విందు

ఢిల్లీ, మార్చి 24:—కేంద్ర శాసనసభలయందలి ఆంగ్ల సభ్యులు సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుదంపతులకు విందుసగిరి. 150 మంది విందుసచ్చిరి. సర్ ఛార్లెసుగారు అధ్యక్షతవహించి, సర్ ఇన్నిసుగారి ఆరోగ్యముకోసమే వారు భారతదేశమునకు గావించినసేవను ప్రశంసించిరి. రైల్వేబడ్డెటును జైనరలు బడ్డెటునుండి విడదీయుట పేరు గావించిన పనులలో ముఖ్యమైనదని సర్ ఛార్లెసుగారు చెప్పిరి.

సర్ ఛార్లెసు ఇన్నిసుగారు ఉచితముగ ప్రత్యుత్తరముచ్చుచు తరతరములనుండి తనకుటుంబమువారు భారతదేశమున సేవచేయుచుండినది.

వాయువిమానములన్న బృ

వాయువిమానములన్న బృ ఢిల్లీలో స్థాపించబడినది. సర్ విక్టరు సానూసుగారు (అధ్యక్షులు) డాక్టరు మూజిగారు (కార్యదర్శులు) మరి మువ్వురుసభ్యులతోను ఉపసంఘ మేర్పడినది.

నానాజాతిసమితివారి యాజమాన్యమున జరుగు అధిక మహాసభకు సర్ ఛా. వా. వా. వా. సర్ కాంబెలకోడ్సు, డాక్టరు హైదరుగార్లు భారతదేశపు ప్రతినిధులగు వెల్లెడరని తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రదేశ హిందూనిమ్మ జాత్యుద్ధరణ సంఘముయొక్క సాధారణసభ 26-3-27 తేదీవారం సాయంకాలం 5 గంటలకు గుంటూరుజ్యోతిమిల్లువద్దనున్న శ్రీకృష్ణాశ్రమములో జరుగును.

బాగల్పట్ట, మార్చి 22:—హోలీ పండుగ సందర్భమున 18 వ తేదీ రాత్రి ఉదయకట్టికోపాళి అల్లరి జరిగెను. గోడ్లపును లాతీయను ఉపయోగింపబడినది. గాయపడిన 10 మంది నైద్యాలయముననున్నారు. పోలీసువారు విచారించుచున్నారు.

కలకత్తా, మార్చి 21:—గతేక ప్రసాదు అని నేపాలీ యువకుడు జోనేశ్వరియను నామయు ఒక నేపాలీయువతి లి ఎత్తుకొనివచ్చినందులకు పోలీసు కమిషనరు ఎదుటకు తీసికొనిరాబడిరి వీరు శివరాత్రికి నేపాలుచేరి బాలిక బిడ్డ మాయను ఎత్తుకొని వచ్చిరి బాలికను తీసికొనివచ్చి ముద్దాయిలకు పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. బిడ్డమాయను అబలాశ్రమమున కంపిరి. ముద్దాయిలకు జామీనుపై విడుదలచేసిరి.

దెంగళూరు, మార్చి 21:—మైసూరు ప్రభుత్వమువారు విధించిన రాబడిపన్నును నిరాకరించుటకు చేసిన అపీలులో మైసూరు ప్రభుత్వమును తరపున శ్రీ అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు మైసూరు కంపెనీల తరపున న్యాయకులు గ్రాంటుగారును దెంగళూరు ఢిల్ కోర్టులో వాదించుచున్నారు.

అలహాబాదు, మార్చి 21:—అలహాబాదు వెనున్నజడ్డి హెడ్లెగురికి బాలికాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునిని చెరబెట్టి హానబంగము గావించినందులకు 4 ఏండ్ల కఠినవరకము విధించిరి. మిగిలిన ముగ్గురుకు 6 నెలలు విధించిరి.

కలకత్తా, మార్చి 21:—ఖిష్టప్ప మొకటి ఒక పశువులకాపరిని చంపెననువార్త చోళాపుష్పమునుండి వినవచ్చినది.

కలకత్తా, మార్చి 21:—రైల్వే స్టేషన్లో నారణ్లు లున్నచోట నిప్పుంటుకొనెను కొన్నిగంటల కాలిన్నిచ్చలారెను. నష్టమెక్కువయని తెలియుచున్నది.

తిరుపతి శ్రీసరస్వతీవిలాససభ యొక్క పంచమ వార్షికోత్సవము ఈనెల 27-వ తేదీన జరుగును.

కేరళం విద్యాభివృద్ధి సంఘముయొక్క ప్రథమ వార్షికోత్సవము 9 తేదీన జరుపబడును. బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనృసింహకవి గారు అధ్యక్షుల వహింతురు.

కృష్ణాజిల్లా మిషనేరర టేంరుమానేజర్ సంఘము:—కార్యనిర్వాహక సంఘసభ 27-3-1927 తేదీ సాయంత్రము 2 గంటలకు అంగలూరులో చిల్లెరిగె వెంటటరమాయ్య పంతులునా రింగ్లో జరుగును.

కలకత్తా, మార్చి 21:—రాష్ట్ర హిందూ మహాసభ కలకత్తాలో ఏప్రిలు 3, 4 తేదీ లందు జరుగును.

ప్రేటు కొన్ని సభ

గవర్నరు జనరలుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెను

సర్ శంకరనారాయణగారి తీర్మానముపై చర్చ

ఫిల్మ్, మార్చి 21:— హోలీఫండుగలకై కడచిన నాలుగు దినములు ఆపుచున్నప్పుడు ప్రేటుకొన్ని సభ మరల నేటి దినము సమావేశమయ్యెను. అధికారసభ్యుల తీర్మానములపై చర్చ జరిగెను.

బయస్కోప్ ఫిలిములయందు అల్లముల కొన్ని యన్న వనియ్య, అట్టివానిని ప్రదర్శింపకుండునట్లు తన ఏర్పాటులు చేయవలయుననియు రామదాసు పంతులుగారు ఒక తీర్మాన ముపాదించిరి.

విదేశములనుండివచ్చు ఫిలిములను పరిశీలించుటకు సెన్సార్ బోర్డు యున్నదనియు భారతదేశమునందు తయారగు ఫిలిములను పరిశీలించుటకు తన ఏర్పాటులు చేయవలయుననియు హోంసెక్రెటరీ హేగగారు చెప్పిరి.

పిమ్మట సినిమాభవనములయందు గాలి వెలుతురు అధికముగ వచ్చుటకు ఏర్పాటులుండవలయునని డాక్టరు యు. రామరావుగారు రొక తీర్మాన ముపాదించిరి.

ఈయెండు ఉపపాదనములు ఆమోదపరచెను.

గవర్నరు జనరలుగారు అధ్యక్షులుగ నుండవలెను

పిమ్మట సర్ శంకరనారాయణగారు ఈక్రింది తీర్మాన ముపాదించిరి:— అధికారసభ్యుల గవర్నరు జనరలుగారు ప్రేటుకొన్ని అధ్యక్షులుగ నుండునట్లు ఇండియా ప్రభుత్వపు చట్టమును సరిహద్దులయిన సభవారు ప్రభుత్వమువారికి సలహా ఇచ్చుచున్నారు.

ప్రార్థన భారతశాసనసభకు రాజప్రతినిధి అధ్యక్షుడుగ నుండవలయును, ప్రజాయుక్త పరిపాలనా సాంప్రదాయములందు ఆరీ లేరీ నిష్పక్షపాతబుద్ధిగలవారు అధ్యక్షులుగ నుండుట అవసరమనియు, సివిలుసర్వీసు ఉద్యోగులను అధ్యక్షులుగ నియమించుట సరికాదనియు శంకరనారాయణగారు చెప్పిరి. రాజప్రతినిధి సభాధ్యక్షుడుగ నున్న సభకు గౌరవము ఏర్పడుననియు, రాజప్రతినిధికి వ్యవధితేనప్పుడు ఎక్కి కుట్టివు కొన్ని సభ్యులెవ్వరైనను అధ్యక్షత వహింపవచ్చుననియు శంకరనారాయణగారు చెప్పిరి.

దేశికాచారిగారి సవరణ

అధికారసభ్యులు అధ్యక్షులుగ నుండవలెను

సభయందలి అధికారసభ్యులలో ఒకరిని అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొను అధికారము సభవారి కుండవలయునని పి. యస్. దేశికాచారిగారు రొక సవరణ ముపాదించిరి. ప్రజాప్రతినిధులకు ఎక్కువ అధికారమునుగల అవసరమనిరి.

సర్ అలెగ్జాండరు ముద్దిమెనుగారు సవరణను ఆక్షేపించుచు ఇట్లుచెప్పిరి. ప్రేటుకొన్నిసభ అధ్యక్షుని నియమించు అధికారము గవర్నరు జనరలుగారిది. నామ శాసనసభయందు 16 సంవత్సరముల అనుభవమున్నది. అధ్యక్షులుగ నున్నవారిలో అధికారులను అధికారాలకును ఎట్టి వ్యత్యాసము నాకు కనుపడలేదు. అధికారసభ్యులకున్న అధికార సభ్యులు అధ్యక్షులుగ నున్న లాభకర ము వాదమును అంగీకరింపజాలను.

సర్ ఆర్థుర ప్రామ్ గారు, మేజరు అక్బరుఖానుగారు, సర్ ఉమరుహుతుల్లాగారు తీర్మానమును సవరణను ఆక్షేపించిరి.

దేశికాచారిగారి సవరణ అధిక సంఖ్యకులచే నిరాకరింపబడెను.

ప్రేటుకొన్ని సభ్యులు తమలో నొకరిని అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనవలయుననియు, ఈ ఎన్నికను ఖాయపరచు అధికారము గవర్నరు జనరలుగారి కుండవలయుననియు రామదాసు పంతులుగారు రొక సవరణ ముపాదించిరి. కేంద్రశాసనసభలు రెండు ఉండవలయునని నిర్ణయింపబడినప్పుడు భారతశాసనసభతో పాటు ప్రేటుకొన్ని సభకుడ వృద్ధిచెందుట అవసరమని పంతులుగారు వాదించిరి. అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారము భారతశాసనసభవారికన్న పుట్టు ప్రేటుకొన్నిసభవారి కెందుల కుండవలెనో తెలియకున్నదనిరి.

సర్ అలెగ్జాండరు ముద్దిమెనుగారు సవరణను ఆక్షేపించుచు పార్లమెంటునందుకూడ ఈ సాంప్రదాయమే యున్నదనియు, కామన్సుభవారు తమ అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుచుండ ప్రభువుల సభ అధ్యక్షుని సార్వభౌముడు నియమించుచుండవలయునని చెప్పిరి.

ఈసవరణపై సమ్యక్తులు పుచ్చుకోబడెను. అనుమతముగ 10 మంది ప్రతిపక్షముగ 22 మంది సమ్యక్తుల వోసరి. సవరణ పేసిపోయెను.

పిమ్మట సర్ శంకరనారాయణగారి తీర్మానముపై చర్చ జరిగెను. రామదాసు పంతులుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ప్రజాప్రతినిధుల సభకు గవర్నరు జనరలుగారు అధ్యక్షత వహించుట సరికాదనిరి.

సర్ శంకరనారాయణగారు చర్చకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఎక్కి కుట్టివు కొన్ని సభ్యులకు గవర్నరు జనరలుగారు అధ్యక్షతవహించుట తప్పుకాదని వాదించిరి.

తీర్మానము అధిక సంఖ్యకులచే నిరాకరింపబడెను.

గౌరవ తారతమ్యపు సూచికయందు కేంద్రరాష్ట్రీయ శాసనసభ్యులకు తగుస్థాన మివ్వబడవలయునని లాలూరామకర్ణాదాసుగారు రొక తీర్మాన ముపాదించిరి.

ఈఉపపాదనమును ప్రభుత్వసభ్యుడు అంగీకరించెను.

భారతశాసనసభవారు కి రెన్నిచ్చి ఆమోదించిన పిమ్మట గాని ప్రేటుకొన్ని సభ జరుపుటకు వీలులేదని సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు నూచించిరి. అందుచే అధ్యక్షుడు సభను ఆపుదలచేయుచు మరల ఎప్పుడు సమావేశము జరుగునది త్వరలో ప్రకటించబడునని చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

మహిళాసమితి ప్రభుత్వాన్ని కోర్కెను, నాంవల్లి

9-3-27 బుధవారము సాయంత్రము జరుపబడెను. సభాసమావేశముకొరకై ప్రత్యేకముగా నిర్వహించిన డేరా కడు రమణీయముగా నలంకరింపబడి సామాజికత యంతవరకు తయారుచేయబడిన కుటుంబముల, కత్తిరింపు పనులు చిత్రపటములు ప్రదర్శనార్థమై ఆచట నుంబడెను. డాక్టరు సుమిత్రాబాయి ఎం. బి. బి. ఎస్ గారు సభ కార్యక్రమము వహించిరి.

దైవప్రార్థన మైనవిషయ శ్రీమతి శారదాబాయి తమ స్వాగతోపన్యాసములో ఈ సమాజమునుగూర్చి కొంత ప్రసంగించుచు అందరి ముఖోద్వేగములు “భారత సోదరీమణుల పరస్పరస్నేహభావము పెంపొందింపజేయుట”యనియు వ్యాసరచనలు ఉపన్యాసములు పలువిధములగు కుటుంబముల చిత్రలేఖనముల ద్వారా వారి విజ్ఞానాభివృద్ధికి సాయపడుట యనియు చెప్పిరి.

తరువాత శ్రీమతి పందిటి సత్యవతి బాయిగారు ‘శ్రీమతి యొక్క యభివృద్ధి’ యను విషయమును గూర్చియు శ్రీమతి కోకిలాబాయిగారు ‘శ్రీ సాత్వతత్వ’మునుగూర్చియు ముచ్చటించిరి.

శ్రీమతి సాభాగ్యమ్మగారు భక్తినిగూర్చి మాట్లాడిరి. తరుపతి శ్రీమతి వేలూరి. శారదాబాయి గారు పద్యముల జదివి అందరి నానందపరచుకొని జేరిరి.

డాక్టరు సుమిత్రాబాయిగారు తమ ఉపసంహారోపన్యాసములో శ్రీనివాసప్రశస్త్యమును గూర్చియు సంఘాభివృద్ధికి మార్గములు బోధించుకొని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము అందు శ్రీలభ్యము అను విషయములగుగూర్చి ఎక్కుడు విమర్శతో ప్రసంగించిరి.

చందనములతో సభ ముగిసినపిమ్మట ఛాయాపటము గైకొనబడెను.

(సాభాగ్యవతి)

బారిసాలు, మార్చి 21:— మేకు యా పి ను అను 75 ఏండ్ల మహమ్మదీయుడు నాడు మార్చి 2 వ తేదీన తుపాకిదెబ్బ తిని నేడు వైద్యాలయమున మరణించెను. ఇంతవరకు మరణించిన సంఖ్య 19. ఈ రోజున సందర్భమున అక్రైస్తవ రిర హైందవులు బెయిలుపై విడుదలైరి.

గురు ప సాదము

లక్ష్మణదేవుడు శేఖర వ్యాఖ్యానము, మహామహాపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి విరచితము. శేఖర సిద్ధాంతమును స్థాపనచేయు గ్రంథము. పుస్తకభాండాగారముల నిమిత్తము మేలుప్రతి. రు 8-0-0 సాదాప్రతి. రు 5-0-0 పండితులచే స్థిర పరుపబడిన విద్యార్థులకు సాదాప్రతి రు 4-0-0. పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకం. మూడుప్రతు లొకసారి తీర్చువారికి పోస్టు ఖర్చులు లేవు. చిరునామా:— మహామహాపాధ్యాయ తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి, విజయనగరము.

సువాచం ద్ర బోసుగారి విడుదల

ప్రభుత్వమువారి పరతులు

వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో చర్చ

కలకత్తా, మార్చి 21:— నేటిదినము వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో సి. వి. డి. డిహాండు చర్చసందర్భమున గౌ. మోబర్లీ గారు బాబు సుబాసుచంద్రబోసుగారి విడుదల విషయమై ఈక్రింది ప్రకటన గావించిరి:— సుబాస్ చంద్రబోసుగారి విడుదల విషయమై కొన్ని రహస్య విషయములను శభవారికి తెలుపుచున్నాను. సుబాస్ బోసుగారిని నిర్బంధించినందులకు పలువురు ప్రభుత్వమువారిని తీవ్రముగ ఆక్షేపించిరి. కాని సుబాస్ బోసుగారిని విడుదలచేయుట అసాధ్యముగ విషయమని ప్రభుత్వము వారు నమ్ముటచే ప్రభుత్వమువారేమియు చేయజాలకపోయిరి. క్రిమినలు లా సవరణచట్టము అమలునందున్నంతకాలము బోసుగారిని ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధమునందుంచవచ్చును. కాని బోసుగారి ఆరోగ్యము ఎంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేదు. వారి సోదరులగు డాక్టరు నీలచంద్రబోసుగారు బర్మా సీనియరు మెడికలు ఆఫీసరు లెఫ్టినెంట్ కలనలు కెల్లాలుగారు కడచిన మాసము సుబాసు బోసుగారిని పరీక్షించిరి. వారి ఆరోగ్యము తృప్తికరముగ లేదనియు, బరువు తగ్గినదనియు, ఉష్ణము అధికముగ నున్నదనియు, ఇట్లే కొంతకాలము గడచిన తరువాత రావచ్చుననియు వైద్యులు అభిప్రాయము తెలిపిరి. కావున వీరు కారాగృహమునందుండుట వీరి ఆరోగ్యమునకు అపాయకరమని తోచుచున్నది. డాక్టరు సునీలి చంద్ర బోసుగారు ఇటీవల మరల వైద్యపరీక్షగావించి ఈక్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:— సుబాసుబోసుగారి శ్వాసకోశములను పరీక్షచేయ తరువాత సూచనలు కనుపడుచున్నవి. తక్షణమే వారు సముద్రప్రయాణమొనర్చవలయును. తమన్న స్విట్జర్లాండునందలి ఆరోగ్యస్థానములందు చిచ్చటనైనను నుండి తనచికిత్స పొందవలెను.

ఈవిషయన బోసుగారి ఆరోగ్యము అంత అపాయకరముగ నీతియందు లేకున్నను తనచికిత్స గావించుట అవసరమని స్పష్టముగ నున్నది. ప్రభుత్వమువారు బోసుగారిని మరియొక కారాగృహమునకు పంపవచ్చును. కాని కారాగృహమునందుంచబడినవారి ఆరోగ్యము చక్కబడునా? అని సందేహించుచున్నాము. కావున వారిని విడుదలచేసి స్విట్జర్లాండుకు పంపిన వారి ఆరోగ్యము చక్కబడును. ఎట్టి పరతులు లేక బోసుగారు విడుదలచేయబడిన, వారు మరల వంగరాష్ట్రమునకు రావచ్చును. బోసుగారు వంగరాష్ట్రమునకు వచ్చుట అపాయకరమని ప్రభుత్వమువారి అభిప్రాయము. తన చికిత్సరీతియందు బోసుగారి కవకాశమునగ ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులైయున్నారు. కావున వారు రంగూనునుండి స్టీమరులో సరాసరి ఐదోపాఖండమునకు వెళ్లవలయుననియు, క్రిమినలులా ఆమెండుమెంటు ఆఫ్ అమలునందున్నంతకాలము వీరు భారతదేశమునకు గాని బర్మాకుగాని సిలోనుకుగాని వచ్చుటకు ప్రయత్నింపకూడవనియు ప్రభుత్వమువారు సూచించుచున్నారు. తన భౌవిప్రచరనము విషయమై వాదనముల నివ్వవలయునని ప్రభుత్వమువారు కోరుటలేదు. కాని భారతదేశమునందు వారున్న, వారిని నిర్బంధించు అధికారము ప్రభుత్వమువారి కుండును. ఇంతవరకు ఈసూచనలు బోసుగారికి తెలుపబడలేదు. ఈప్రకటనమును నేను బహిరంగపరచుచున్నాను. బోసుగారి కిష్టమున్న వారు ఈసూచనలను పరతులను అంగీకరింపవచ్చును.

శాసనసభలో ఈడిహాండుపై చర్చ జరుగుచున్నది.

ప్రతికాభిప్రాయములు

బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి సూచనలు ఘోరముగను అపమానకరముగ నున్నవి ఇండియను నేషనలు మోరాలుప్రతికూయుచున్నది. ఇర్వినుప్రభువుగారు లిట్టుప్రభువుగారికి లొంగిపోయి రని బొంబాయి క్రానికలుప్రతికూయుచున్నది.

విజయనగరం సంస్థానము

దివాను మార్పులు

విజయనగరం, మార్చి 22:— విజయనగరం సంస్థానము గానున్న ఏచూరి నరసింహం పంతులుగారిని, చాలించువారిని 21 తేదీనుండి నాయులు దివాన్ ఎ. కృష్ణస్వామి నాయుడుగారికి చార్జి యొప్పజెప్ప వలసినదని కోరిరి.

(ఒక విలేఖరి)

స్వామిస్థానవార్తలు

విల్లివాకం హత్యకేసు

శిశికి

ముద్దయిల వాబ్జులములు

సెషన్సు విచారణకు సంబంధించి

విల్లివాకం హత్యకేసునందు, సైదాపేట ప్రేమనరీ సబు మేజిస్ట్రేటు నిన్న సాయంత్రము 5 గంటలకు, ముగ్గురు ముద్దాయిల్లో సెషన్సునకు కమిటిచేయుచు ఉత్తరువు గావించిరి. 128 ముద్దాయిలు ఇండియన్ పినలుకోడు 8641, 802, 879 సెక్షనుల క్రింద కమిటిచేయబడిరి. 1, 2 ముద్దాయిలు 455 సెక్షను క్రింద గూడ కమిటి చేయబడిరి.

1, 2 ముద్దయిల వాబ్జులములు

1, 2 ముద్దాయిలు ముత్తరాజు సుబ్బారావు, ముత్తరాజు ఆదివారాయణ అనువారలు తమ వ్రాతపాబ్జులమంగు తాము నిర్దోషులమనబడి క్రిందికారణముల దెలుపుకొనిరి.

ప్రాసిక్యూషన్ వారు తమ కేసును ఆధారముగ తేజుకొనిన సాక్ష్యము ప్రత్యక్షమైనదిగాదు. ముద్దాయిలు దోషులని ఈ సాక్ష్యమువలన రుజువునట్లేదు. గతించిన విశ్వేశం సుబ్బయ్య రాజేశ్వరుల కేసుల జీర్ణకోశములను రసాయనశాస్త్రజ్ఞుల కంపబడుటకు పూర్వము పోలీసువారు దీర్ఘకాలము తమ ఐశ ముల్లోనుంచుకొనుటయును, సంతకమును పరీక్షించు అధికారి తో కేసు విచారణగావించిన పోలీసు ఉద్యోగి స్వయముగ మాట్లాడుటయు, పిదప వాతని అభిప్రాయమును గైకొనుటయు, కేసు విచారణగావించిన పోలీసు అధికారి (ఈ కేసులో F.I. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షిగ విచారింపబడినవారు) ఈ కేసు విచారణలో కోర్టునందు మొదటినుండి తుదవరకు ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులకును, ప్రాసిక్యూటరు ఇన్ స్పెక్టరుగారికిని తోడ్పడుట చాల అక్రమము. ప్రాసిక్యూటరు ఇన్ స్పెక్టరువద్ద తాబేదారగు సుబ్బరామయ్యగారను సబ్-ఇన్ స్పెక్టరును తెలుగు తల్లిమా జేయువారిగ ఈ కేసులో కోర్టువారు నియమించుటవలన ముద్దయిలకు స్వామియు జరుగలేదు. ముద్దాయిలు పోలీసువారికి యొసంగిన వాబ్జులములు వారియిష్టముపై యొసంగబడినవి కావు. మోసమువలనను, నిర్బంధము, బాధవలన రాబట్టబడినవి. కావున ముద్దయిలను దోషులనుగతే నెడి వాబ్జులము లెంతమాత్రమును సత్యములుగావు. కొందరు ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు కోడందరామయ్యగారు మొదలవారు ఇతర సాక్షులు సాక్ష్యమొసంగుచుండగ కోర్టులో ఉండటం అక్రమము. రెండవముద్దయిల మొట్టమొదట కేసులో దోషిగ జేర్చి యుండలేదు. ఈ పైకారణములవలన ముద్దయిలు విడుదల గోరుచున్నారు.

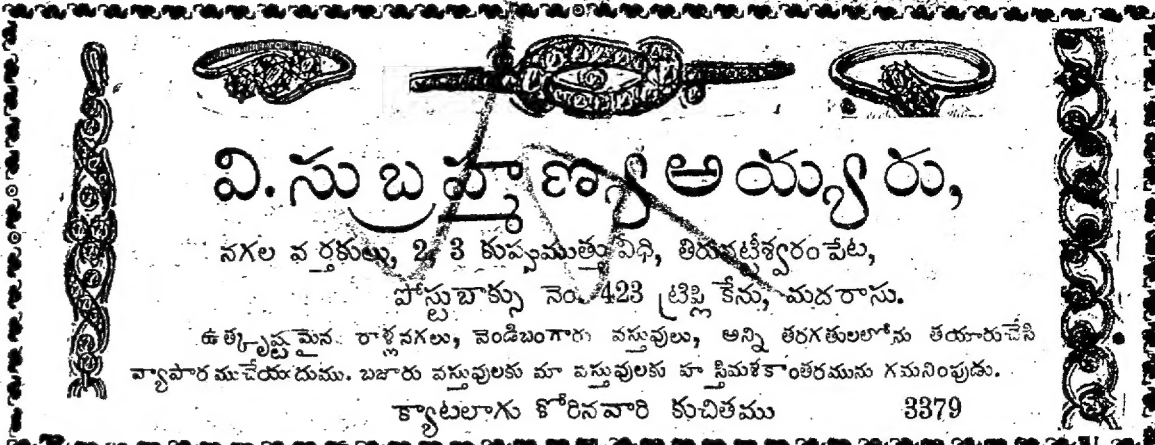
3-వ ముద్దయిల పిటిషను

3-వ ముద్దయిల తులసమ్మ నిర్దోషియని వాదించుచున్నది. ఈమె ప్రథమమున ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షిగ విచారింపబడవలసి యుండెను. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షిగనే కోర్టువారి సమక్షముపై 2-వ ముద్దయిల సైదాపేట పోలీసుప్రేమనరీ గొనిరాబడుచుండగ పోలీసు ప్రేమనరీవద్ద ఆమెసమక్షము పోలీసువారు లాగుకొని 3-వ ముద్దయిల అరెస్టుజేసితిమని చెప్పుట చాల అక్రమము. పోలీసువారు గైకొనిన మొదటి రిపోర్టులో (F. I. R.) తులసమ్మపేరు లేనేలేదు. పిమ్మటనే చేర్చబడినది.

డిశంబరు 16-వ లేదీనుండి 21-వ లేదీవరకు పోలీసు వారిదయపై ఆధారపడియున్న 3-వ ముద్దయిలస్వతుంబి శివపరీక్షువద్ద అక్రమవిధానముచే వాబ్జులము గైకొనబడినవి.

ఈ కేసును విచారించిన మాజిస్ట్రేటుగారు 54 ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షిగ విచారింపబడుట అసాధారణమును, విచిత్రమునైన విధానమును ఒకే సమయమున మాజిస్ట్రేటుగను సాక్షిగను పీరు వర్తించిరి. పీరు ప్రమాదముగైకొని తమకు తామే ప్రశ్నలువేసికొని సమాధానము చెప్పుటవలన ముద్దయిలకు స్వామియు జరుగుట కవకాశములేకపోయెను. 3-వ ముద్దయిలపై కేసు రుజువుకాలేదు. కావున 3 ముద్దయిలు విడుదల చేయబడగోరుచున్నది.

బారిసాలు, మార్చి 21:- మామనరోజులు పాఠశాల కరుగక నిలిచిన 175 విద్యార్థులను తిరిగి పాఠశాలకు పోయిరి.

వి.సు బ్రహ్మణ్య ఆయ్యరు,

నగల వర్తకులు, 243 కుప్పముత్తునిగి, తిరువట్టిశ్వరంపేట,
పోస్టుబాక్సు నెం. 423 ట్రిప్లి కేసు, మదరాసు.
ఉత్కృష్టమైన రాజ్యనగలు, వెండిబంగారు వస్తువులు, అన్ని తరగతులలోను తయారుచేసి
వ్యాపారముచేయుదుము. బజారు వస్తువులకు మా వస్తువులకు మా ప్రీమకాంతరమును గమనింపుడు.
క్యాటలాగు కోరినవారి కుచితము 3379

నానత్యాన్వేషణము

గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

మూడవభాగము - పదునేడవ ప్రకరణము

కాంగ్రెసు మహాసభ

కలకత్తా కాంగ్రెసుమహాసభ లోనికెవల్లె అతిథికాలమున నానభావాలను బారులుదీయున్న వలంటీరలను వేదిక నదిష్ఠించిన నాయకులను చూడగానే నాకు సభాకంపము కలిగినది. ఆ మహాసభలో నేనేమి లెక్కయిన నాకు తోచినది.

అగ్రత్యక్తిపన్యాస మొక పెద్దగ్రంథము. దాని నంత నామూల్యగ్రంథముగా నాసభలో చదువుటసంభవమేగాన కొన్ని ముఖ్యవాక్యములను మాత్రమే అగ్రత్యక్తుడు చదివెను.

అటుపిమ్మట విషయనిర్ణయసంఘసభ్యుల నెన్నుకొనిరి. ఆసభకు నన్ను గోక్షేగారు తీసుకొనివెళ్లిరి. నా తీర్మానము విషయనిర్ణయసభలో నుపపాదించబడునని సర్ ఫిరోజీషాహుగారు నాకెరిగించిరి గాని దానినెవ రాజభిలో నెత్తుచుపాదించెదదో నాకు తెలియలేదు. ప్రతి తీర్మానమునుగూర్చియు చాలమంది దీర్ఘములను నుపన్యాసముల నొసగుచునే యుండిరి. ఉపన్యాసములు అన్నియును ఆంగ్లభాషయందే యొసగబడెను. ప్రతితీర్మానమును ఎవరో ఒక నాయకుడు బలపరుచుచునే యుండెను. ఆపెద్ద రాండోల్ఫ్ మధ్య నాదియొక చిన్నపిల్లనగ్రోవివంటి దగుటచే రాత్రి యగుచున్న కాలదియు నాకు ఆందోళనము పోవు సాగెను. చాలరాత్రియైన పిమ్మట వచ్చు తీర్మానముల నన్నిటిని వాయువేగముతోనే ముగించుచుందురని నేనెరుగుదును. అందరును బసలకుపోవుటకు తొందరపడుచుండిరి. రాత్రి 11 గంటలైనది. మాటలాడుటకు నాకు ధైర్యముచాలదు. నాతీర్మానము నదివరకే గోక్షేగారికి చూపించియుంటిని గాన మెల్లగా ఆయన మాట్లాడుకడ కేగి "నాకేమియున సహాయము చేయుకు" అని రహస్యముగా చెప్పితిని.

"మీ తీర్మానము సంగతి నేను మరువలేదు. ఇప్పుడు వారీతీర్మానముల నన్నిటి నెంతతొందరగా ముగించుచున్నారో చూచితిరా? మీ తీర్మానమును గూడ నటుల ముగించుటకు నే నొప్పుకొనను" అని గోక్షేగారు రనిరి.

"మనపని యంతయును ముగిసినది." అని మెహతాగారు రగిరి.

"లేదు లేదు దక్షిణాఫ్రికాతీర్మాన వింకను ఆమోదింపబడలేదు. గాంధీగారు చాలకాలమునుండి వేచియున్నారు." అని గోక్షేగారు బిగ్గరగా నుడిచిరి.

"మీరు దానిని చూచితిరా?"

"అహ! చూచితిని"

"ఆది మీకు నచ్చినదా?"

"అది చాల బాగుగా నున్నది."

"అయితే సరే! గాంధీగారూ! ఉపపాదించండి" అని మెహతాగారు రనిరి.

"నేను దానిని వసుకుతోనే చదివితిని. గోక్షేగారు దానిని బలపరచిరి.

"ఏకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను." అని అందరు నటించిరి.

"మీరు కేపు మహాసభలో నైదునిమిషములనేపు మాటలాడవచ్చును." అని అగ్రత్యక్తుడు నాచాగారు నాకెరిగించిరి.

ఈ హడావిడి నాకేమియును నచ్చలేదు. ఆ తీర్మానము నందలి విషయమును తెలుసుకొనగోరువారొక్కరును కనబడలేదు. లేచిపోవలెనని అందరును త్వరపడుచుండిరి. గోక్షేగారు దానిని చూడవలెనని నెనరును చూడవలెననియే వారందరును తలచిరి.

లేదు. లేచిపోవలెనని అందరును త్వరపడుచుండిరి. గోక్షేగారు దానిని చూచితిని తెలుపగానే యికదాని నెనరును చూడవలెననియే వారందరును తలచిరి.

తెల్లవారినిది. మహాసభలో నైదునిమిషములలో నేనేమి చెప్పగలుగుదునని నాకు చాల ఆందోళనముగా నుండెను. నేను బాగుగానే విషయములను సిద్ధపరచితినిగాని సభలో మాటలు తడబడునట్లుండెను. ఉపన్యాసమును వ్రాసి యున్న నాకిష్టముగ నుండలేదు. ఆకుపుగా మాట్లాడులెననియే నేను తలచితిని. దక్షిణాఫ్రికాలో నేనాకుపుగానే మాటలాడుచుంటినిగాని యిప్పుడు నాకాకుపుగోరలేదు లేనట్లు కనబడెను.

నానత్యా రంగానే నాచాగారు నా పేరు పిలిచిరి. నేనులేచి తిని.తలతిరుగసాగెను. ఎటులనో తీర్మానము చదివెతిని. విదేశములకు వలసపోవుటను ప్రశంసించుచు నెనరో యొకపాట (వ్రాసి ఆచ్చు) వేయించిఆసభలో నందఱికిని పంచిపెట్టెను. దానిని నేనుచదివి దక్షిణాఫ్రికాభారతీయుల యిబ్బందులనుగూర్చి నాలుగుముక్కులు చెప్పితిని. అంతలోనే దిన్నాగారు గంటకొట్టిరి. అయిదునిమిషములంతకు పూర్తికానేలేదు. ఇక రెండ నిమిషములుమాత్రమే వ్యవధి కలదనుట కద గలుగెనని నాకు తెలియదు. కొంతమంది అరగంటనేపును ముప్పాపుగంటనేపును మాట్లాడినను గంటలు వాయించుటయేలేదు. నాకు కొంతవిచారము కలిగినదిగాన గంట వి నబడగానే నేను కూర్చుంటిని. ఆపాటలో నాచాగారి ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరము కలదని బాలబుద్ధివంటి నాబుద్ధి కవుడు తోచినది. (పదమూడవ ప్రకరణమున రెండవవాక్యమును చూడుము). తీర్మాన మామోదింపబడు విషయమునందెట్టి సంతోషమును లేదు. అప్పుడు ప్రేక్షకులు ప్రతినిధులననుభవముగూడ లేదు. అందరును చేతులనెత్తుచుండిరి. అన్ని తీర్మానములును నేకగ్రీ విషయగానే ఆమోదింపబడుచుండెను. ఆరీతిగా నాతీర్మానము గూడ నామోదింపబడెను. అందువలన దాని ప్రాముఖ్య మంతయును తొలగిపడుటగూడ నాకు తోచినది. ఎటులైన నేమి, నా తీర్మానము కాంగ్రెసు మహాసభలో నామోదింపబడినందున నాకు సంతసమే కలిగినది. కాంగ్రెసుమహాసభ యానబ్బారత ప్రజాప్రతినిధిసభ యగుటచే నాతీర్మానమును దేరియులిందరు నామోదించినయే నేను సంతసించితిని. (మో. క. గాంధీ ఎం గయిండియా 17-3-27).

హెచ్చరిక పండుగ

మువ్వరి అరెస్టు

లాహోరు, మార్చి 21:- 19 వ తేదీన సాహాబాదు సిక్కులు ఊరేగింపు ప్రయత్నములు చేయుచుండ పోలీసువారు లై సెన్సు తీసికొనమనికోరిరి. సిక్కు లందుల కంగీకరింపక యూరేగింపు సాగించిరి. తిరిగివచ్చునపుడు పోలీసువారు దాని నాపి ఊరేగింపు చెల్లాచెడి చేసిరి. ముగ్గుర నరెస్టు చేసిరి. గురగ్రంథ సాహేబున పాంజుషియా రాలు గుర్దవారకు గొంపోయిరి. సాహాబాదు శాంతముగ నున్నది. (ఆ. ప్రె.)

రామానంద సాధువులకును రామానుజ సాధువులకు చెబ్బలాట

ధిల్లీ, మార్చి 21:- రామానంద సాధువులకును రామానుజ సాధువులకును 16 వ తేదీన బృందావనమున చెబ్బలాట జరిగెను. రామానంద సాధువులు రామానుజ రంగ్గి ఆలయము పై బడిరి. పోలీసువారితో సహా 49 గురకు గాయములు తగిలెను. పోలీసువారు ఇరుపక్షములను తోలివేసిరి. న్యాయాధికారి నచ్చి తుపాకుల కాడ్జి నీయనే శాంతి నెలకొల్పెను. 38 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

దక్షిణాంధ్రీయ వర్తకసంఘము (చేంబరు ఆఫ్ కామర్సు)

సాధారణసభ-సాంవత్సరిక సమావేశము

గతశనివారం సాయంత్రం సైన్యముయొక్క 17-వ వార్షిక సాధారణసమావేశము జరిగినది. సంఘాధ్యక్షులగు సర్ యం.సి.టి. ముత్యయ్యచెట్టిగారు సభకు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి.

జి. నారాయణస్వామి చెట్టిగారు, గోవిందరావు, చతురు బాబుగారు, దివానుబాబూర్ యం. బాలసుందరం నాయుడుగారు, రావుబాబూర్ జి.పి.నల్లేశ్వరగారు, జి. వెంకటపతి నాయుడుగారు, వి. పుష్పగ మొదలయ్యారుగారు, వెంకటేశ్వర శాస్త్రిగారు, హాజిహాజీం మహమ్మద్ అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబుగారు, కె. గోవిందాచారిగారు, రావుసాహెబు వి.రామచంద్రన్ చెట్టిగారు, జి. నరసింహముగారు, సి.గోపాల విజయగారు మొదలైనవారనేకులు సభకువచ్చిరి.

అధ్యక్షకోవచాస్యము

వాక్యకార్యనివేదికయును ప్రమాఖ్యు యుడతాయు న్ను వివేదించబడినది. ఇది సభవారి ఆమోదమునకు నివేదించుచు సభాధ్యక్షుని తిట్టువచ్చెను.

ఈనివేదికలో విమర్శించబడిన సంవత్సరముందు వర్తక సరఫరాలో దృఢమైనది మందగించినది. దీనికికారకులు గవర్న మెంటువారే. కరెన్సీ కమిషనువారు మనదేశంలో యామధ్య విచారణ చేయుటకు వచ్చినారు. వారు విచ్చేరినది సరకుల యెగుమతి కరుకునైనది. రూపాయకి 18 పెన్సీల మారకముకంటే ఎక్కువమందెను. కాని దీని మించు రూపాయయొక్క విలువ 18 పెన్సీలుగాక అంతకు తక్కువకు ప్రారంభించెను. వెంటనే గవర్న మెంటువారు అడ్డము పెట్టి చదరంగపు ఎత్తులువేసి తంటాలుపడి తిరిగి రూపాయవిలువను నిలువజేట్టిరి. ఈనాయోపాయములు కరెన్సీ కమిషను వారు గ్రహించలేదు.

ఈ మారకముకంటే ఇప్పుడుచివరకారముగా రెండు సంవత్సరములకాలము ఉంటుందో లేక తగ్గి పూర్వపుదోరణికి ఎక్కువదో నేను చెప్పజాలను. కాని, ఒకమాట స్పష్టముగా చెప్పవచ్చును. ఆత్యగత్యంగా రూపాయవిలువను 14 పెన్సీలకు తీసికొనిరావలసినది వెలెనని. కాని, రూపాయకి ఖాయమైన విలువప్రమాణమును పూర్వలో ఏర్పరచుననెడల 16 పెన్సీలకన్నను మెచ్చు ఉండుట మంచిదికాదు.

వ్యాపారరూపాడ మందగించింది. మాది, పంచదార, ఉప్పుమొదలైన ప్రధానపదార్థములయొక్క ధరలు క్రమముగా పడిపోవుటచే వర్తకులు తమపెట్టుబడులకు కావలసినధనము బ్యాంకులలోనుండి తీసికొనజాలకున్నారు.

అనగా వర్తకులయొక్క వ్యాపారసరకులధరలు నిలుకడలేక పడిపోవుచుండుటవల్ల నిలువసరకులను నమ్మి బ్యాంకులు వర్తకులకు సామ్యుపెట్టుబడి పెట్టజాలకయున్నది. ఇందు వల్ల బ్యాంకులలోని ధనము వడ్డీ ప్రతిఫలములేక మూల్గుచున్నది. ఈదేశములో వడ్డీ లాభమునకై నమ్మకముగా బ్యాంకులవారు ఈదేశ వర్తకులకు బుణముల నియ్యజాలక సీమదేశములోని వ్యాపారసంఘములకు మంచివడ్డీ బుణముల నిమ్ముచున్నారు. కాబట్టి యీ బ్యాంకులలోని మనదేశము సీమదేశము సీమదేశముల వ్యాపారకుల వినియోగముకొరకై సీమదేశములకు చేరినది. ఇట్లు విదేశీయుల పెట్టుబళ్లకు మనధనము వెళ్లుటకు కారణమనగా మారకము కంటేమీదా అనుకూలముగానున్నది.

ఇండియా ఖజానాలోని ఖజీవెండిని గవర్న మెంటువారు అన్నిచేయుటవల్లను మారకపు పత్రములను చౌకగా అమ్మినేయుటవల్లను గవర్న మెంటువారు ప్రయత్న పూర్వకముగా మారకపురేటును 18 పెన్సీలకుజేర్చిరి.

దీనివల్ల సీమదేశపువర్తకులు బాగుపడుచున్నారు. ఇండియాలో నపుకరిచేయుచున్న యూరోపీయనులు బాగుపడుచున్నారు.

ఈమారకపుతగాదా ఇప్పట్లో తేరేదికాదు. "రూపాయకి ఇంతవడ్డీ బంగారము" అని గవర్న మెంటు ఒకనిర్ణయ ప్రమాణము ఏర్పరచుచున్నది. కాని అంతమాత్రముచేత రూపాయయొక్క విలువనిలుకడకాజాలదు. బంగారు నాణెముకూడా క్షయమగుటచే చలముణిలో ఉంచినదేగాని అంతర్జాతీయ ప్రమాణముగల శిరమైనవిలువ రూపాయకి రాజాలదు. అట్టిది మున్నగు ఏర్పడగలదని ఆశించవలెను.

కాని గవర్న మెంటువారిని ఒకవిషయమై అభినందించవచ్చును. ఇదివరలో గవర్న మెంటువారి రెవెన్యూయావత్తు ఇండియా బ్యాంకులో నిలువచేయుచున్నారు. ఇందువల్ల ఇతర బ్యాంకులు ఇండియా బ్యాంకుతో పోటీకి నిలువలేక ముఖాగజాలకున్నవి. ఇకనుండియును గవర్న మెంటు దస్తుయావత్తు రిజర్వ బ్యాంకుఆను ఒక ప్రత్యేక బ్యాంకులో కేటాయింపుగా నుంచెదరు.

ఇండియా బ్యాంకువారు స్వతంత్రముగా బ్యాంకు వ్యాపారమును ఇతర బ్యాంకులతోపాటు చేసికొనెదరు. ఇందు వల్ల ఇండియా బ్యాంకులనుచేయు బ్యాంకులన్నియు సమానహోదాగలిగి వ్యవహరించవలెను. ఈనక ఇట్టిసందర్భములో బ్యాంకులకన్నిటికి బాగుగా కార్యనిర్వహణముచేయుగల సమర్థులను తర్ఫీయతుచేయు విద్యాలయము ఇన్స్టిట్యూటుఆఫ్ బ్యాంకింగ్స్ వంటిది యొకటి పూర్వలో స్థాపించుట ప్రయోజనకరము.

వర్తక సరిశ్రమలు

ఈదేశములో ప్రతినూలు నూలుగుడ్డలు వ్యాపారము చాలా ఒడుదుడుపులతో నుండెను. ఈసంవత్సరముకూడా బహు జాగ్రత్తగా వ్యవహరింపవలెను. జపానువారిసరకులు దేశములో కుమ్మరించుటవల్ల వ్యాపారధరలు తలక్రిందైనవిగాని ధరలను తిరిగి నిలబెట్టుటకు టెక్సెలు టూరిఫ్ బోర్డువారు ఏమిడలహో నూచించెనదో నూడవలసియున్నది. ప్రతిఏనుమతి నిబంధనలవల్ల ప్రత్తిలో కత్తిల లేకుండ కాపాడుచుండుట మంచిదేగాని ప్రత్తిపంటలకునూడ ప్రతిబంధకములు గలుగజేయుట యుక్తము. ఆయాప్రత్తులను ఆయాప్రదేశములందు నిర్బంధించుట ఆక్రమము. తిరునల్వేలిగాయతు కోయంబుత్తూరువరకునూడ తిరువూరు కంబోడియా పంటప్రదేశముగా నిర్ణయించుటవల్ల యీవట్టుము కొంత బాగుపడగలదు.

ఇప్పుడు శాసనసభలో చర్చించబడుచున్న రవాణా పన్నులవల్ల మనదేశపరిశ్రమలకు సంగక్షణకావలెనని కోరుచున్నాము ప్రభుత్వసహాయమును యీవిషయములో కోరక పూర్వము మనస్వదేశములో మనము వర్తకవ్యాపారములందుకట్టు దిట్టులులను ఏర్పరచి వ్యవహారములను బాగుపరచవలెను. ముఖ్యముగా తేయాకులకక్క, మాది, గోదుమలు, తోళ్లువదును చర్మములు ఇటువంటిసరకులు తయారుచేసి ఎగుమతిచేయు వ్యాపారములు సమర్థిగా మంచి నమ్మకమైనసరకును ఎగుమతిచేసి విదేశవ్యాపారప్రభావులను చెడగొట్టుకొనవలెనదా ప్రవర్తించవలెను.

ముఖ్యముగా తోళ్ల వ్యాపారము యీమధ్య దెబ్బతిన్నది. ఈతోళ్లకు ధర పడిపోవుటవల్ల అల్పచర్మములు బాగాతూగుటకై వాటిని కొన్నిమాయపద్ధతులతో బాగా తూగునట్లుచేసి మంచిసరుకువలె కనపరచి పెద్దధరలను లాగుచున్నారు. మంచి చెడ్డ వివక్షలేకుండా జపానువంటి దేశములవారు కొన్ని నాళ్లు సరుకు కొని నప్పటికి పోనుపోను ఆయాదేశముల వ్యాపారములు ఈనగా కనిపెట్టి సమ్మెకట్టి ఇండియాదేశపు చర్మములకి బహిష్కరిస్తారు. ఇందువల్ల మోసములేకుండా వ్యాపారము చేసేవారికికూడా దెబ్బ తలగలదు. కనుక స్వదేశవ్యాపారములను కాపాడవలె ననెయెడల వ్యాపారసంఘములు ఏర్పడి కట్టుదిట్టములతో పనిచేయవలెను. దేశమంతటినుండి ఎగుమతియగుచున్న చర్మముల సరుకులో నూటికి 70 వంతు ప్రధునుచర్మములను నూటికి 70 వంతు యుడిచర్మములను ఈ నెన్నరాజధాని ఎగుమతి చేయుచున్నది.

పన్నులు

ఇండియా గవర్న మెంటువారి బడ్జెటు అంచనాలు చర్చించబడుచున్నవి. ఇదివరలో గవర్న మెంటుఖర్చు ఎక్కువ, ఆదాయము తక్కువ. అందువల్ల డబ్బులోట్లు వస్తూఉండెను. ఈడబ్బులోట్లు భర్తీచేయుటకై పన్నులు మోల్పించినారు. కాని ఇప్పుడు నిల్వ మొత్తులు కనిపెట్టాడు.

ఈప్రకారం ముందు సంవత్సరాలలోనూడ నిల్వపైకము ఆదా తలగలవని నమ్మించుచును. కనుక ఇదివరలో విధించిన పన్నులు తగ్గించవలెను. కోర్టుఫీజులు రిజిస్ట్రేషను ఫీజులు చెక్కు హండిలమీద స్టాంపుద్యూటీలు కంపెనీపన్ను 1921-22 సం॥రములో ఉన్న రేటుకు తగ్గించవలెను.

అన్నిటికన్న ముఖ్యముగా క్రొత్తగా గవర్న మెంటు వారు చేయవలసిన సహాయ మేమనగా క్రొత్తగా రాబడిపన్ను విధించేవిషయములో ఇతర దేశములలోవలె ఇక్కడనూడా గత మాడుసంవత్సరముల రాబడియొక్క దామాషాయమీద రాబడి పన్ను విధించవలెను. ఇట్లు విధించుటవల్ల వ్యాపారములు ముందు సంవత్సరములో తగిలేనట్లుమునుండి కోలుకొనుటకు వలెను.

ఇతరదేశములనుండి మనదేశములోనికి దిగుమతియగు చున్న పొగాకు చాలావరకు సిగరెట్లు తయారుచేయుటకు వినియోగపడుచున్నది. ఇట్లు దిగుమతియగుచున్న పొగాకుపైన పాను 1-కి రు 1-0-0 నొక ఉన్నపన్నును రు 1-8-0 కు మోల్చించబడినారు. ఇందువల్ల యీదేశములోని సిగరెట్ల పరిశ్రమ నిరుత్సాహపరచబడును. కనుక శాసనసభ్యులు యీ పొగాకుదిగుమతిపన్ను విధించబడకుండా ప్రతిఘటించవలెను.

ఈపన్ను విధించుట మానివేసి ఇండియాను టాక్సేషను ఎంక్వైరీ కమిటీవారు నూచించిన యితరసలహాలను గవర్న మెంటు ఆనుసరించుట మంచిది.

ఆ వ ద లు సంభవించును

చర్మము చీల్చినప్పుడు, గాయములు, నలుగుట్ట, కాలుట, వేడినీళ్ల చే కలుగు బొబ్బలు, పురుగుకాటు, విషజంతువు కాటు మొదలగువాటియందు వలెనే చర్మములోనికి ప్రవేశించుట లక్షలకొలది సూక్ష్మపురుగులు ప్రవేశించుటకు కాచుకొనియున్నది.

ఒక నిమిష మైనను ఆలస్యము చేయక కొంచెము జాప్ బక్ ను చమిరి, ఆగాయమును మాన్పుకొనుడు. ఈభయంకరమైన పురుగులను చంపునట్టిప్రత ప్రమేన ఓషధిసంబంధమును నివారించి చీమపట్టినట్టి, విషయరక్తముగల స్థలమును మాన్పును. మరియు చైతన్యతగా చర్మమును శుభ్రపరచి నూతన ఆరోగ్యకరమైన చర్మముతో ఆస్థలమును కప్పచున్నది.

ప్రతిదినము దురదృష్టముచేగలగు బాధను, అపాయమును నివారించుచున్నది. ఈవిచిత్రమైన ఓషధిసంబంధమును నివారించి పెట్టె ఒకటి యెప్పుడు హాజరుకొనుండుట మంచిది. ఎక్కువ, చాకలగడ్డి, చెమటకాయలు, తామర, నోములు విష సంబంధమైన గాయములు, మూలము మువలనవాటిని ఇది నమ్మకమైన గృహవైద్యునివలె కుదుర్చుచున్నది.

త్వరలోను శుభ్రముగాను కుదురుటకు జాప్ బక్ ను వాడుడు. కుటుంబవైజ్ఞ బుడ్డి 1కి ధర-రూ 1-0-0, 2-4-0 ప్రతిపాటును టౌవధ దాకామూలందు దొరకును. లేక మా ఏజంట్లు: మెసర్సు దాదా ఆండుకో, ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ వద్రాసు వారివద్ద దొరకును.

చతుర్ముఖదాసు గోవిందదాసుగారి యువన్యాసము షిమ్మట చతుర్ముఖ దాసుగా రుపన్యసించుచు నిట్లు చెప్పిరి.

వర్తకులకు ఒకప్రదేశమునుండి ఇంకొక ప్రదేశమునకు నిత్యసంచారము చేయుటకు శీఘ్రగామియగు మోటారుకారుల మైనను వాని కుపకరించు రబ్బరు చక్రముల పైనను దిగు మతిపన్నును నూటికి 30 మొదలు 20 వరకు తగ్గించినందువల్ల గవర్న మెంటువారు వర్తకులకు చాలాసహాయము చేసినారు. కాని యీదేశములను రాజబాటలనుగూడా అభివృద్ధిచేయుటకు నుకూడా గవర్న మెంటు శ్రమసహించినచో బాగుండును. రైల్వేబోర్డువారు క్రొత్త రైల్వేలైనులనువేసి దేశమునకు ఎక్కువ ప్రయాణసౌకర్యములను జేయుటకు కొన్ని పనులను సంగల్పించినారు. ఈప్రకారమే ఒకపది సెల్ రమలకాలము నిరంతరం చివ్వుడి చేసినయెడల బాగుండును. ఇదియేగాక రైల్వే సరుకుల మీద ఛార్జీలను తగ్గించుటవల్ల విదేశములకుపోవు సరుకులు చవు కధరలకు సప్లయిచేయుటకు వలెను గనుక అట్లు చేయవలెను.

ప్రయాణీకల రైల్వేఛార్జీలు కొంచెము తగ్గింపబడినవిగాని ఇతరరైల్వే కంపెనీలకన్న దక్షిణాయండియా రైల్వేవారు దక్షిణముహారాష్ట్ర రైల్వేవారు చాలాహీనముగా తగ్గింపులను చేసినందుట కోపనీయము.

కార్యనిర్వాహకవర్గము ఎన్నుకొనుట

ఈసం॥ రమున కీక్రింది కార్యనిర్వాహకు లెన్నుకోబడిరి.

అధ్యక్షుడు: సర్. యం.సి.టి. ముత్యయ్యచెట్టిగారు ఉపాధ్యక్షులు: దివాను బహదూరు చతుర్ముఖదాసుగారు, అబ్దుల్ హాజీం సాహెబుగారు. 24 గురు మెంబర్లతో కూడిన కమిటీయొకటి ఎన్నుకోబడినది.

కే. శ్రీనివాసనుగారు ఆడిటరుగా తిరి ఎన్నుకోబడిరి.

దివ్యజ్ఞాన విశ్వవిద్యాలయము చేయబోవుపని

[వి. ఎస్. శర్మగారు బి.ఎ. బి.టి.]

రెండు సంవత్సరముల క్రిందట నానాదేశ తారక మహా
పథ ఓమరు పురమున జరిగినపుడు ఆనధ కన్యకల నాపించిన
డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు ప్రస్తుతివిద్యావిధానమునందలిలోప
ములను నివారించే మరతత్వమునకు తగిన ప్రాముఖ్యమునిచ్చి
దానితో అన్ని దేశములకు తోడ్పడుటకుగాను దివ్యజ్ఞాన విశ్వ
విద్యాలయమును స్థాపించుటకు త్వరలో ప్రయత్నములు సలు
పబడునని నుడిచియున్నారు. ఆనాటినుండి నేటివరకు వారి
యాదర్శములను కార్యరూపమున చెప్పటకు అన్నిరీతుల ప్రయ
త్నములు సలుపబడుచున్నవి.

సమీక్షయను చేయబడినది. విశ్వవిద్యాలయమునకు ఆడ
యారు, ఆస్ట్రేలియాలోని సిడ్నీ నగరము యూరోపుఖండము
నందలి హాల్బండులో సుప్రసిద్ధమగు ఓమరు నగరమును కేంద్ర
స్థానముగా నుండి విశ్వవిద్యాలయాదర్శములను ఆయా ప్రాం
తియుల పరిసరముల ననుసరించి కొనసాగించుచుండగలవు.

నేటి విశ్వవిద్యాలయములను ఈవిశ్వవిద్యాలయమున
కును అనేకవిషయములలో భేదమును జూపింప గావచ్చును.
విశ్వవిద్యాలయముయొక్క దృక్పథమే వేరని చెప్పవచ్చును. లోప
ము రాజులగు. సర్వసామాన్యదర్శనమును పెంపొందించుట
యే దివ్యజ్ఞాన విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రధానాదర్శము.
ప్రపంచ వేదము యువకులను యువకులను సర్వతోముఖ మగు
శిక్షాము నిచ్చి వారిని విజ్ఞానవంతులుగను, శక్తిసంపన్నులు
గను చేయుటను అన్నిరీతుల నిందు అవకాశము లియబడును.
ఇందులకుగాను విద్యార్థుల స్వాభావిక శక్తిసంపన్నతను ప్ర
త్యేకస్థాన మియబడి దానిని సక్రమముగా పెంపొందింప జే
యుటకు కావలసిన సాధనసంపత్తి యంతయు నీయబడును.

ఈ అవకాశమును విశ్వవిద్యాలయమువారు నిర్వహిం
చుటకు గాను ఇట్టి యాదర్శములపట్ల సానుభూతి అభిమానము
గల సంస్థలయొక్కయు, వ్యక్తులయొక్కయు, సహాయమును
బడయుటకు సంసాపకులు సంసిద్ధులుగా నున్నారని కార్య
నిర్వాహకులు ఈమధ్య ప్రచురించిన విజ్ఞప్తిలో నుదాహరించి
యున్నారు.

విశ్వవిద్యాలయమునకు డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు రెట్ట
యేగా నియమించబడిరి. రైటు రెనరెండు డాక్టరు బార్బి అరం
జేలు గారు ప్రొఫెసరుగా నుండురు.

కేంద్రస్థానములలో విశ్వవిద్యాలయముయొక్క కార్య
క్రమమును నడిపుటకు త్వరలో నేర్పాట్లు చేయబడును. ఏదో
కేంద్రస్థానము ఎట్టికొక్కరమును నడపవలయునో కొంతవరకు
నిర్ణయింపబడినది. విశ్వవిద్యాలయ సంపాదకుల ప్రచురణ
ప్రక్రమ సనుసరించి అడయారు కేంద్రమున సర్వకాలము సర్వ
తోముఖముగ విలసిల్లి ధర్మములను చక్కగా గ్రహించుటకు
చేయునలసిన పరిశోధనలను ఎక్కువ ప్రాముఖ్య మియ్యబడును.
సిడ్నీ కేంద్రమున ఈపరిశోధనలను భావిజాతి కేరీతని అనుసరింప
జేయ వచ్చునో ప్రయత్నములు సలుపబడును. యూరోపు
దేశ కేంద్రమున వానిని ప్రస్తుత బార్యభివృద్ధి కేరీతని అనుం
డించుచున్నో కొంతవరకు కృషిసలుపబడును. ఈకార్యము
అతిభారమైనది. ఒక్కనాటితో జరుగదగినది. రైవల్ క్రి
అత్యద్భుతమైనది. దాని ననుసరించి చేయుట కట్టి లోపమును
రాజులవని కార్యనిర్వాహకులభావము. ఈధర్మములను అన్ని
రీతుల నిర్వహించుటకు సర్వకాలములలో ప్రయత్నములను
సలుపుదురు.

ఈ మహాకార్యము కొనసాగించుటకు సకలదేశములవారి
యొక్కయు సర్వసమయములవారియొక్కయు అన్నిజాతులయొక్కయు
సహాయసంపత్తి అన్నిరీతుల గావలయును. విశ్వ
విద్యాలయప్రధానిక నన్నిప్రాంతములలో ప్రముఖవని ప్ర
జాభిప్రాయమును సానుభూతిని బడయుటకు దివ్యజ్ఞానవిశ్వ
విద్యాలయ సంఘము నోడదానిని కార్యనిర్వాహకులు స్థాపించి
నారు. సంఘముపక్షమున అన్నిదేశములలో కాళాసంఘము
లు స్థాపించి విశ్వవిద్యాలయాదర్శములను కొనసాగించు
టకు ప్రయత్నములు సలుపబడుచున్నవి. ఈ యుద్దేశ్యముతో
దేశ గత జనసంఖ్య 25 వ తేదీని అడయారులో భారతకాళ
ను సంఘపక్షమున స్థాపించియున్నారు. దానికి డాక్టరు
జేమ్స్ హెచ్. కజిన్సుగారు సంస్థాపక కార్యదర్శులుగా నియ
మింపబడినారు. వారు స్వయముగా దేశమున సంచారము చేసి
యు ఇతర మిత్రుల సహాయముచేతను విశ్వవిద్యాలయాదర్శము
లను అన్నిచోట్ల వ్యాపింపజేయుటకు పూనుకొనియున్నారు.
వీరి ప్రయత్నములకు అంజురును తోడ్పడెదరుగాత!

విశ్వవిద్యాలయ కార్యవిధానమును గురించి యెక్కువ
వివరములను మరియొక సారి వ్రాసెదను.

అడయారు (స్వీయవిశేషం)

డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు

అడయారు, మార్చి 18:—డాక్టరు అనిబిసెంటుగారు
ఇంకను కొంతకాలమువరకు అడయారురాని ఈ మధ్య మాకు
వచ్చిన వార్తలనుబట్టి తెలియుచున్నది. అమెరికా ప్రయాణ
మును ముగించి, ఏప్రిలునెలలో యూరోపుఖండమునకు వ
చ్చెదరు. అచ్చు: కొన్ని నెలలంది లండను క్వినుహాలులోను,
ఇతరచోట్లను ఉపన్యాసము లిచ్చురు.

శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు

శ్రీబ్రహ్మ కృష్ణమూర్తిగారు ప్రస్తుతము కాలిఫోర్నియా
ప్రాంతములో ఓహాయిపురమున నివసించుచున్నారు. అచ్చట
వారి యోగదీక్ష నిర్విఘ్నముగా జరుగుటకు ఎక్కువ అవకాశము
లుండెననియు తమ లోక సేవారాధనమునకు కావలసిన శక్తి
సంపదను ఎక్కువగా ఓహాయిలో బడయుచున్నారనియు తె
లియుచున్నది. అవకాశములున్నప్పుడెల్లను ప్రజాసభలలోనికి
వచ్చుచు ఉపన్యాసము లిచ్చుచున్నారనియు, జగద్గురువుల
వారు ఈసమయములలో వారిద్వారా తమసందేశములను లో
కమునకువచ్చుచు, లోకవాసులను ఆనందసామ్రాజ్యమున కృతా
ర్థుల జేయుచున్నారనియు వినుచున్నాము. శ్రీ కృష్ణజీగారు
ఓమరులో "ఆనందసామ్రాజ్యము (కీ శాస్త్రి హాస్యసేవ)"ను
గురించి విచ్చిన యుపన్యాసములను లం. లోని సుప్రసిద్ధ
గ్రంథప్రచురణకర్తలు గ్రంథరూపముగా ప్రచురించినారు.
త్వరలో గ్రంథము మనదేశమున విక్రయమునకు నొరకగలను.

ఈసంవత్సరము ఓమరులో జరుగు నానారాజ్య తారక
సంఘసభను, క్రిందటిసంవత్సరమున కన్నను, నెక్కువ జయప్ర
దముగా జరుపుటకు ఏర్పాటు చేయబడుచున్నది. కృష్ణజీగారు
ఈసభ కధ్యక్షతవహించి, ఈసంవత్సరమును, గొప్పయుపన్యా
సముల నీయగలరు. సభాసంతరము వారు స్వదేశమునకు వచ్చి
కొంతకాల మిచ్చటనుండురు. అటుతరువాత మరల అమెరికాకు
వెడలి అచ్చట 1928 సం॥ వసంతకాలమున జరుగబోవు అమెరి
కను తారకమహాసభకు అధ్యక్షతవహించి, అమెరికనువారు ఈ
తారకాద్యమమునకు చేయుచున్న ప్రయత్నములకు కేలూత
నిచ్చురు.

దివ్యజ్ఞానసభ

రాబోవు ఈవర్షము నెలవులలో దక్షిణ హిందూదేశ దివ్య
జ్ఞానసభ అడయారులో జరుగును.
జాతీయ విశ్వవిద్యాలయపు పట్టభద్రుల సంఘముయొక్క
వార్షికోత్సవము నైతము ఈవర్షమనెనులలో ఇచ్చట జరుగును.

మహావకారముగు

గొప్ప లాటరీ యుద్యమము

కొంచీపురము-ప్రసిద్ధమైన హిందూ బాలికాపాఠశాల
ధర్మపరిపాలనముకొరకు జరుపబడుచున్నది.

ప్రభుత్వంగీకారము బడసినది

చీటి 1-కి నెల రూపాయ ఒకటి (1-0-0)

(1927 సం॥ మే నెల 30-వ తారీఖున చీట్లు ఎత్తబడును)

5 రూపాయలు మొదలు 10,000 రూపాయల
వరకు తరతరముగ నిర్ణయించిన 557 ప్రైజు

చందాలు ప్రోగుజేయువారికి ప్రైజులును ధారాళముగా
కనొపనులను ఇవ్వబడును. దేశమందంతటను పెక్కురుషిజంట్లు
కావలయును.

ఈవిద్యాప్రతిష్ఠాపనము మహారాజులచేతను గవర్నరుల
చేతను, విద్యాకాళా పరిషత్తుకారులచేతను, విశ్వవిద్యాలయాధ్య
క్షులచేతను, దేశ నాయకులచేతను, పలు విశ్వసనీయులచేతను, దేశా
భివృద్ధికి వలయు జాతీయపాఠశాలలో మిక్కిలి సులభమైనది పా
గడబడినది. దీనిపాపమును దీనికై నిర్విఘ్నపనులయొన్న సర
స్వతీ మందిరముకొరకును విశేషధనము కావలయును. శ్రీమతీ
శ్రీమతులందరును ముందువచ్చి తెలూరీచీట్లు మొదలుగా కొని
ఈమేలైనధర్మము నాడరింపవలయును. ఈధర్మము నాడరించు
వారికి విశేషపూజ్యము గలదు. ప్రత్యేకగలదు. మఱి ద్రవ్యలాభ
ము గలదు.

అగత్యుగము వివరములు క్రింద సంతకముచేసినవారికి
ప్రాసి తెలుసుకోవగును.

A. RAMASWAMI SASTRI

(Rtd. Sub-Judge)

PRESIDENT. "HINDU GIRLS' SCHOOL UNION,"

CONJEEVARAM

చెన్నపురి బజారుధరలు

1927-వ సం॥ మార్చి 22 తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు.			
దనియాలు బా 1-కి	ర 85 0 0	మొదలు 112 8 0	వరకు
లియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలిని	,, వ 42 గలవి ర	12 4 0	14 12 0
నెలూరివి	,, డిల్	15 8 0	16 0 0
డిల్లి	,, డిల్	16 4 0	17 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	9 10 0	10 0 0
నవ్వులు	,,	22 0 00	25 0
2. ధాన్యము పప్పులు.			
రెండులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	15 0 0	16 0 0
నెనగలు	,, డిల్	15 0 0	16 0 0
నెపలు	,, డిల్	16 0 0	17 0 0
మినుములు	,, డిల్	17 0 0	19 0 0
ఉలలు	,, ర 195	18 12 0	14 0 0
3. నూనెపప్పులు.			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంజేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	,,	54 0 0	56 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	50 0 0	52 0 0
జేరు నెనగనూనెగానుగబా 1-కి	ర 181	మి.కా.నూనె 128 0 0	
ఆముదము బా 1-కి	,,	125 0 0	126 0 0
4. చిల్లరపప్పులు.			
చాయపసుపు బా 1-కి	,,	68 0 0	70 0 0
కురపసుపు	,,	40 0 0	50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	122 0 0	140 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి	ర 40,45		
కాళహస్తీపాయకట్టు	,,	50,55	
తెలు మ బా 1-కి	ర 40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి	,,	21 0 0	56 0 0
5. ధనుము.			
పట్టారకం బా 1-కి	,,	81 0 0	82 8 0
చురం	,,	81 0 0	82 0 0
రవుండు	,,	27 0 0	88 0 0
6. నూలు.			
నెం 20 బెన్ని సింహం	యా	7 2 0	
నెం 8 బెన్ని ధర	,,	4 4 0	
నెం 24 ,, సింహం	,,	7 4 0	
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 4 0	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	,,	9 2 0	
నెం 40 ,,	,,	10 0 0	
నెం 44 ,,	,,	5 8 0	
నెం 20 1/2 నూకాటక	,,	6 9 0	
నెం 14 1/2 ,,	,,	5 14 0	
నెం 12 1/2 చూళ	,,	6 0 0	
నెం 16 1/2 ,,	,,	6 6 0	
7. గూడి.			
హిందూనూ బారము 1-కి	,,	6 8	
తల్పాడుమాడి ,,	,,	14	
8. గోహములు.			
నెం 100 తులంకు	,,	59 2 0	59
అంగారు, తులము 1-కి	,,	21 0 0	
పనరము 1-కి	,,		
ఇల్లిడి బా 1-కి	,,	234 0 0	258 0 0

హిందీ తెలుగు

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొ
వీలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష 0-
మొదటి వాచకము 0-6-
హిందీ పాకెట్టు డిక్షనరీ 1-0-

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము,
హోస్టల్ బాక్సు నెం 212
మద

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల

నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు, విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలువడిన గ్రంథములు:

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వరాది శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరికును) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగుపీఠిక గలదు. ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అభ్యుదయము ౧-౪-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్న విచిత్రకథ): రాయసం వేకటేశ్వరుడుగారు ౦-౮-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుక్త్యుష్ణనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలెండ్లకు ముందొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేక భాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిచిగిన్నది. అనువాదకారు వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦

వెలువడిన గ్రంథము:

- 6 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. ఏ. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠమగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర్ణనీతియు నిందు వర్ణితములైనవి.
- 7 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీహనుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణీయు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు సరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించినకృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు: (యొడంకముల నాటకము) నార్సేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్సను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు పోణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. ౦-౦-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

ప్యాస్ కుట్టు మిషనులు

బజారులో నాని కన్నీటికంటెను దృఢపెనవి.

కొబ్బిదేరము మాత్రమే.

(ప్రక్షిప్తమైన వర్తకలకు మాత్రము బాధ్యత కు యివ్వబడును.)

అన్ని పరికరములను, నిడివీకరములను కూడ అమ్ముచును.

జెల్ అందు కో (లిమిటెడ్)

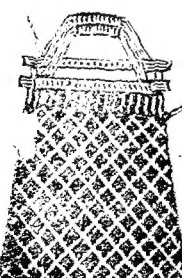
84౪౪

1/186 మాంటుగోడ్డు, నల్ దాన.

D. G. GORE-BOMBAY 2.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని, పశ్చిమ బెంగాలులోని కాశీనాథుని కృష్ణమూర్తి అనేక సారములకు నమరులు, సుమారులను, గాంధీమహాత్ముని వస్తువులు, రంగులు, సారములు, యితర వస్తువులు, అగరునీళ్లు, పాగాకు, నవ్వు, ధాన్యములు, బొమ్మల మొదలగునాటికి కాశీనాథునివస్తువులు, ప్రక్షిప్తమైన వస్తువులు మొదలగునవి మావద్ద చాలా సమృద్ధిగా ఉన్నవి. విక్రయించబడును. ధరల జాబితా ఇవ్వవచ్చును. ఈ దినపత్రికాసమునకు వ్రాయును. వార్తలకు అంగీకారమును ప్రాయశులెను. వ్ర.కో.కొ.31, మంగళ దామోదర్ గోడ్డు, బాంబాయి నెం.2

స్వయం సేవ సరకు సేకరణ

కడపిన 9 సం॥ రమలనంద్రి (ప్రజల మెప్పుముడదీసిన ఇంధులలో తెలుపబడినట్టి దారపుసంపుటను, చలన చిత్రములను, మిక్కిలి నాణ్యమైన గట్టిదార వస్త్రములను, వస్త్రములను ప్రత్యేకధరలు గలవు. ఇవలకు ఈ దినపత్రికాసమునకు అంగీకారముతో వ్రాయవలెను.

ఆర్. ఎన్. ఫ్యాక్టరీ,

87 లింగి శెట్టివీధి, మదరాసు.

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237
MADRAS.
Chittoory Rangaiah, Cocanada.

హిందూ దేశమునందు మిక్కిలి అభివృద్ధికరముగా నున్న భీమాకంపెనీ మహా తైనకార్యము.

ది జెనరల్ అసూరన్సు సొసైటీ లిమిటెడ్ (అజ్మిరు)

The General Assurance Society Ltd. (AJMER).
19 సం॥రములు మాత్రము పనిచేసిన తరువాత సర్వమునకు రూ॥ 1000 కి రూ॥ 20 వాస్తవ సంపదన యిచ్చునట్లు ప్రకటించిన "ప్రథమ హిందూ దేశీయ భీమాకంపెనీ" ప్రస్తుతము అచలబోవన్న భీమామొత్తము రూ॥ 1,00,00,000
21 నెలలకు మిగిలిన మొత్తము రూ॥ 1,09,000
ధారాతమైనపదవులపై పనిచేయుటకు ఏజంట్లు కావలెను.
Apply to:- SUPDT., 44, Linghi Chetty St. MADRAS.
S. KABBOOR Esq B. A., F. S. S. LONDON.
Assistant Manager (on Deputation) BANGALORE CIT.

AMRUTANJAN BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

ప్రకటన

వేదం వేంకట్రాయశాస్త్రి ప్రణీతంబులు
నాటకపంచ రత్నములు

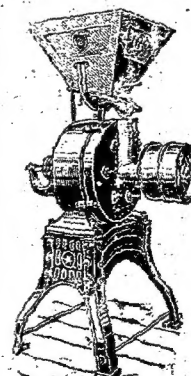
ప్రతాపరుద్రుడు నాటకము	రూ॥ 1-4-0
బాల్మీలియుడ నాటకము	1-0-0
కాకుంజుల నాటకము	5-0-0
రత్నావళి నాటకము	6-12-0
ఉత్తరరామచరిత్ర నాటకము	1-0-0
శ్రీ పునర్వివాహ, దుర్వాద వివాహము (శ్రీమంతుని పునర్వివాహము శాస్త్రీయము గావని విమర్శించు శ్రుతి, స్మృతులయందు లభి ధర్మమాత్రముల ఆధారముతో)	రూ॥ 1-0-0
తిక్కన విజయము	0-8-0
నా యితరపుస్తకములు గోదవారు జాలితాకు వ్రాయుదు.	
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. పలయునాదు:	
నెం 4, మల్లికేశ్వరరం పేధి, మద్రాసు-అని వ్రాసేది.	

ఉచితము

భిలాఫతు చరిత్ర: ఇది యొక యథార్థగ్రంథము. ఇందు మహమ్మదీయ మతస్థాత యగు మహమ్మదువారి గుర్తింపు, భిలాఫతు గుర్తింపు, భిలాఫతు ఆందోళనముగుర్తింపు వ్రాయబడినది. దీని జనాభిరూపు అలిమకవిగారు చక్కనిపీఠికను వ్రాసియున్నారు. దేశభిమానులైన దీనిని జదివి తీవ్రమైన ఆశ్చర్యములనుగల యాపుస్తకమును ప్రస్తుతదేశపరిస్థితులబట్టి యుచితముగ నిర్వహింపవలసివచ్చినది. ఈ క్రింద సుదూరంపబడిన చిరునామాకు రెండవో లాగుపైసల విలువగల పోస్టుచీట్లను బంపువారికి వైసుదాహరింపబడిన గ్రంథము బుక్కుపోస్టుద్వారా పంపబడును.

నన్ని వీసు సత్యకేవరావు,
(ప్ర.డి.) 8409 మెయిన్ గోడ్డు, విశాఖపట్నము.

MACHINERY. 3392

Jrus Grinding Mills—
With ball bearings & self-sharpening stones.
Disintegrators—Latest types.
Rice Machinery—Every description.
T. & O. Brand Belting—
Special cotton and special Solid woven hair.

Water Works fittings—Meters, valves etc.
Coffee Hand Mills—Latest improved designs,
White Artistic Cements.

Sole Agents in India, Burma & Ceylon:—
THAKAR & OPADEY,
20/22, Elphinstone Circle, Fort, Bombay.